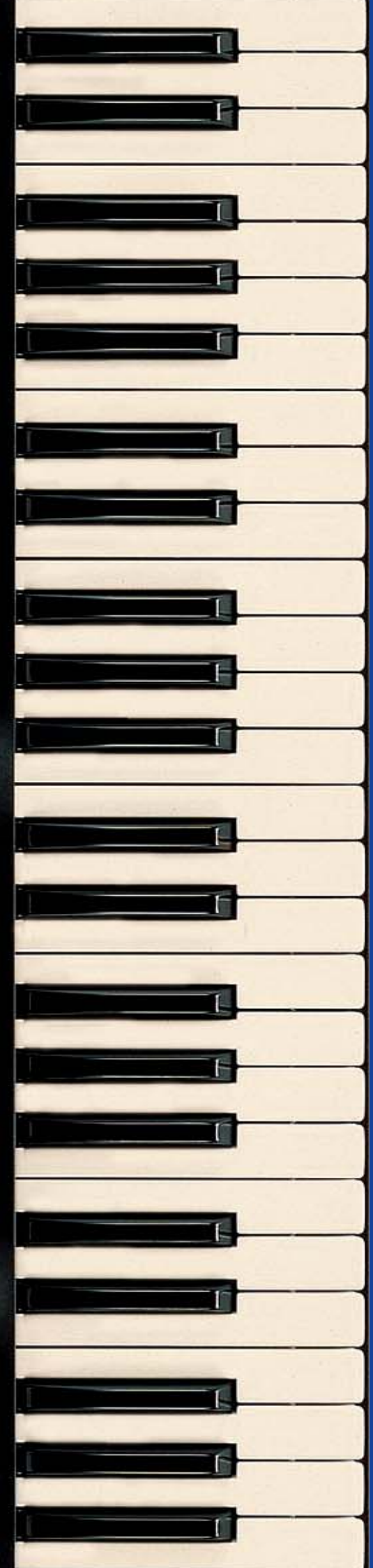

ANTONIO CERVIÑO LOIRA

Paseniño

CONSELLO DA CULTURA GALEGA

(a t) autores & textos

VIOLÍN

Paseniño

Violín

Cerviño Loira, Antonio
Paseniño : violín / Antonio Cerviño Loira. — Santiago de Compostela : Consello da Cultura Galega, 2011. — 79 p. : il. ; 30 cm. — (Autores & textos)
D.L. C 778-2011. — ISBN 978-84-92923-17-5
1. Violín-Métodos. 2. Música para violín-Partituras. I. Título

Edita
© Consello da Cultura Galega, 2011
Pazo de Raxoi · 2º andar · Praza do Obradoiro
15705 · Santiago de Compostela
T 981 957 202 · F 981 957 205
correo@consellodacultura.org
www.consellodacultura.org

Colaboracións:

Ilustracións
José A. Búa Barreira
Maquetación das partituras
Jesús Ángel Alonso Villalón
Revisión lingüística
Valentín García Gómez

Asesoramento instrumental
Iván Novo Bello

Proxecto gráfico
Imago Mundi Deseño

Imprime
Litonor

Depósito Legal: C 778-2011
ISBN 978-84-92923-17-5

ANTONIO CERVIÑO LOIRA

Paseniño

Violín

CONSELLO
DA CULTURA
GALEGA

(a t)
autores & textos

Prólogo

A. Cerviño

A Eliseo Cerviño e Josefa Loira

A xénese da música folclórica do noroeste peninsular probablemente recibiu o influxo das cantigas trobadorescas e tamén dos cantos relixiosos cristiáns da Idade Media. Co transcorrer do tempo e seguindo o seu natural desenvolvemento xurdiron unha infinidade de cancións e danzas cunha temática que reflicte os acontecementos do *ciclo da vida* e as celebracións do *ciclo do ano*.

A chama da música tradicional galega mantense viva na actualidade grazas a destacados etnomusicólogos que dende finais do século XIX se sucederon na loable e sacrificada tarefa de percorrer os camiños de Galicia á procura do legado musical transmitido oralmente de xeración en xeración; labor recompilatorio que aínda non cesou, xa que novos folcloristas tomaron o relevo e seguen a pescudar nos currunchos máis recónditos da xeografía galaica. Así mesmo, no momento presente obsérvase unha proliferación de intérpretes desta música de raizame, sexa na versión máis pura sexa inspirándose nela para crear outras estéticas musicais.

O Cancioneiro popular galego é a expresión sonora de máis fondura e, consecuentemente, o medio axeitado para que os estudantes de música da Comunidade Autónoma de Galicia se acheguen aos elementos esenciais do feito musical. O complemento metodolóxico PASENIÑO ideouse co propósito de que os alumnos de grao elemental da maioría das especialidades instrumentais se poidan nutrir do rico patrimonio musical galego durante o antedito proceso formativo.

Na primeira fase de elaboración desta obra pedagóxico-musical realizouse unha coidada escolma de melodías vocais e instrumentais procedentes de diversos cancioneiros co criterio de que fosen apropiadas tanto polo contido temático como polas esixencias técnico-interpretativas: Casto Sampedro, Jesús Bal y Gay e Eduardo Torner, Dorothe Schubart e Antón Santamarina, Xosé Luís Fernández Castro, Museo Catequístico Diocesano (Seminario Conciliar – Logroño). Posteriormente, o repertorio escollido mergúllase nunhas texturas harmónicas renovadas e adáptase para a formación instrumental de dúo con piano (profesor pianista acompañante), creando deste xeito un microcosmos sonoro do que emerxe un folclore estilizado orientado cara á sensibilidade dos pupilos destinatarios do libro.

Agradecementos: D.ª Lourdes Sánchez Décima e D. Guillermo González.

Rivirivi, Rivirola

Rivirivi, rivirola
se non queres calar chora

♩ = 66 Aprox.

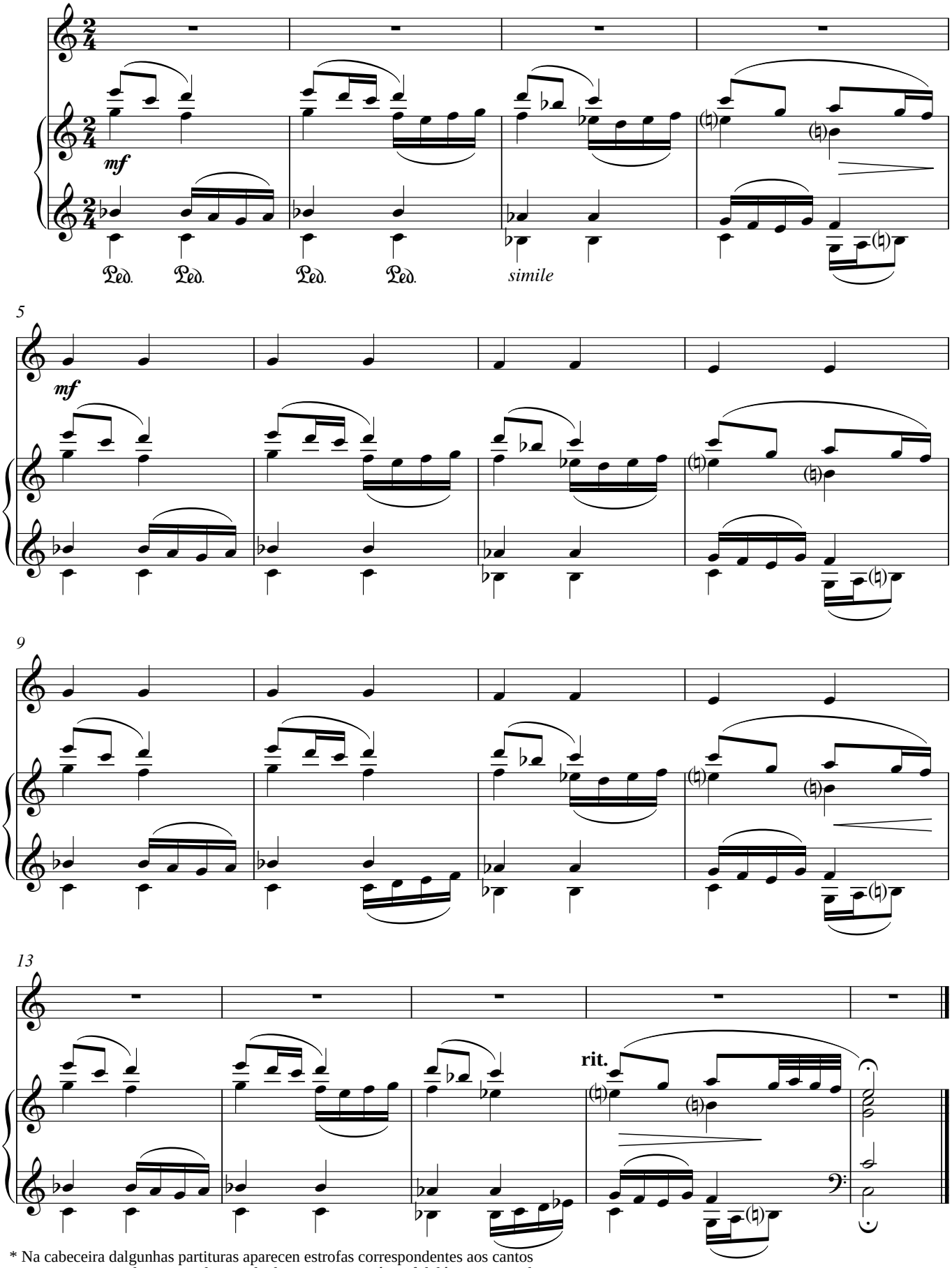

* Na cabeceira dalgunhas partituras aparecen estrofas correspondentes aos cantos orixinais por considerar que ademais de ilustrar o seu carácter folclórico serven de orientación cara a unha axeitada interpretación destas.

Canto de Reis

Canteiche os reis guedellos de cabra
Canteiche os reis non me deches nada

♩ = 48 Aprox.

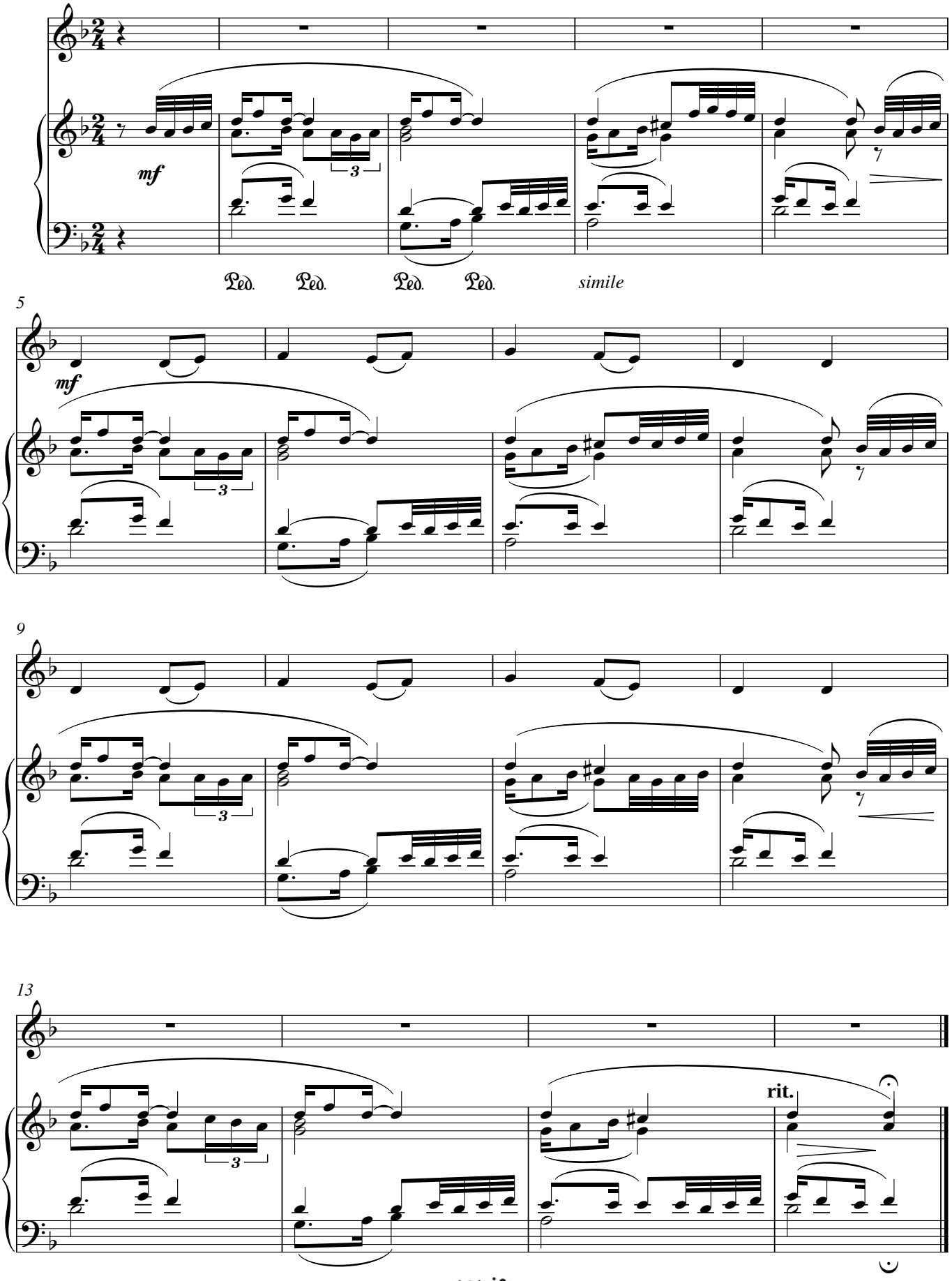

Tocatiña

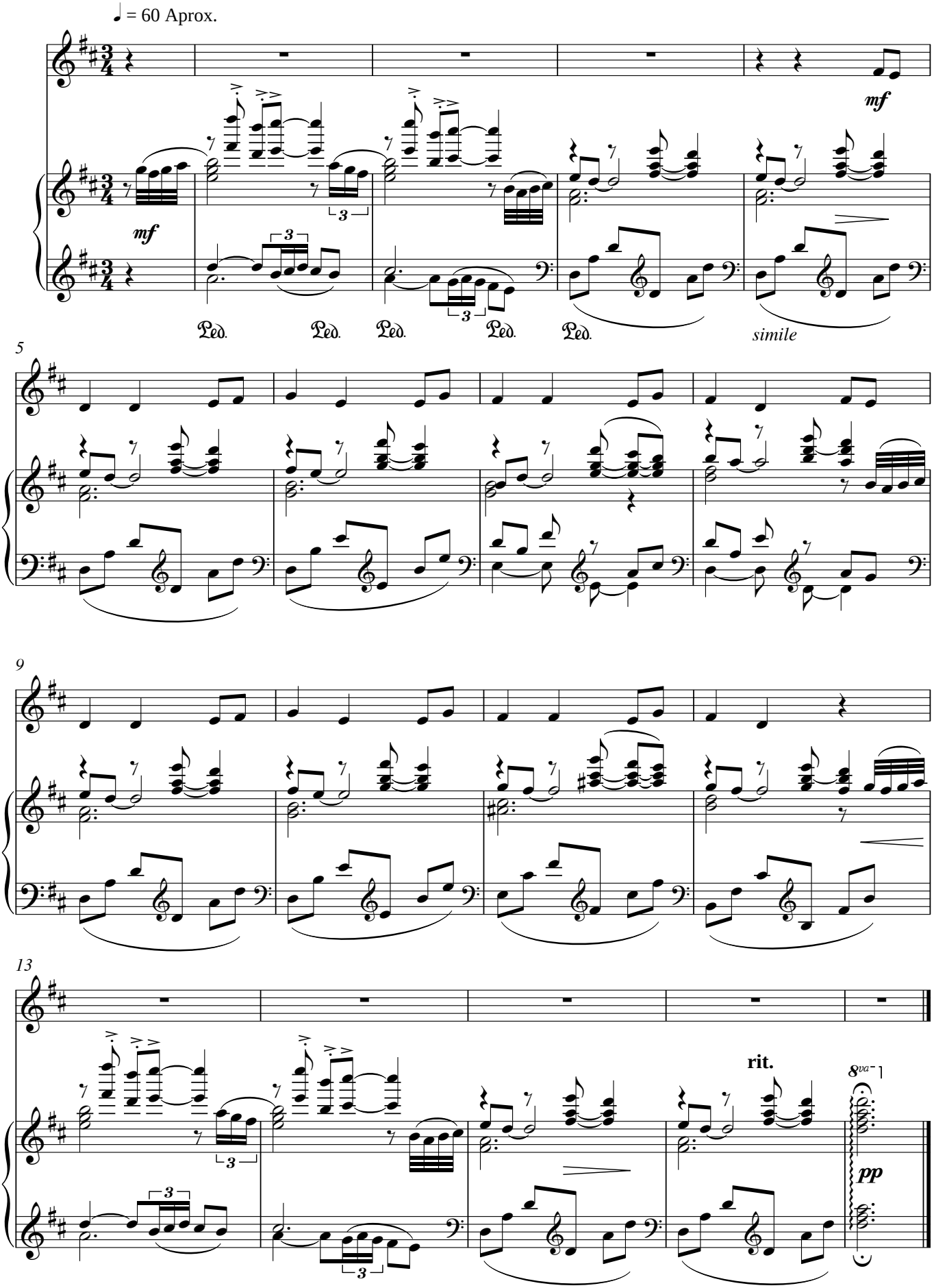

Danza Galega nº 1

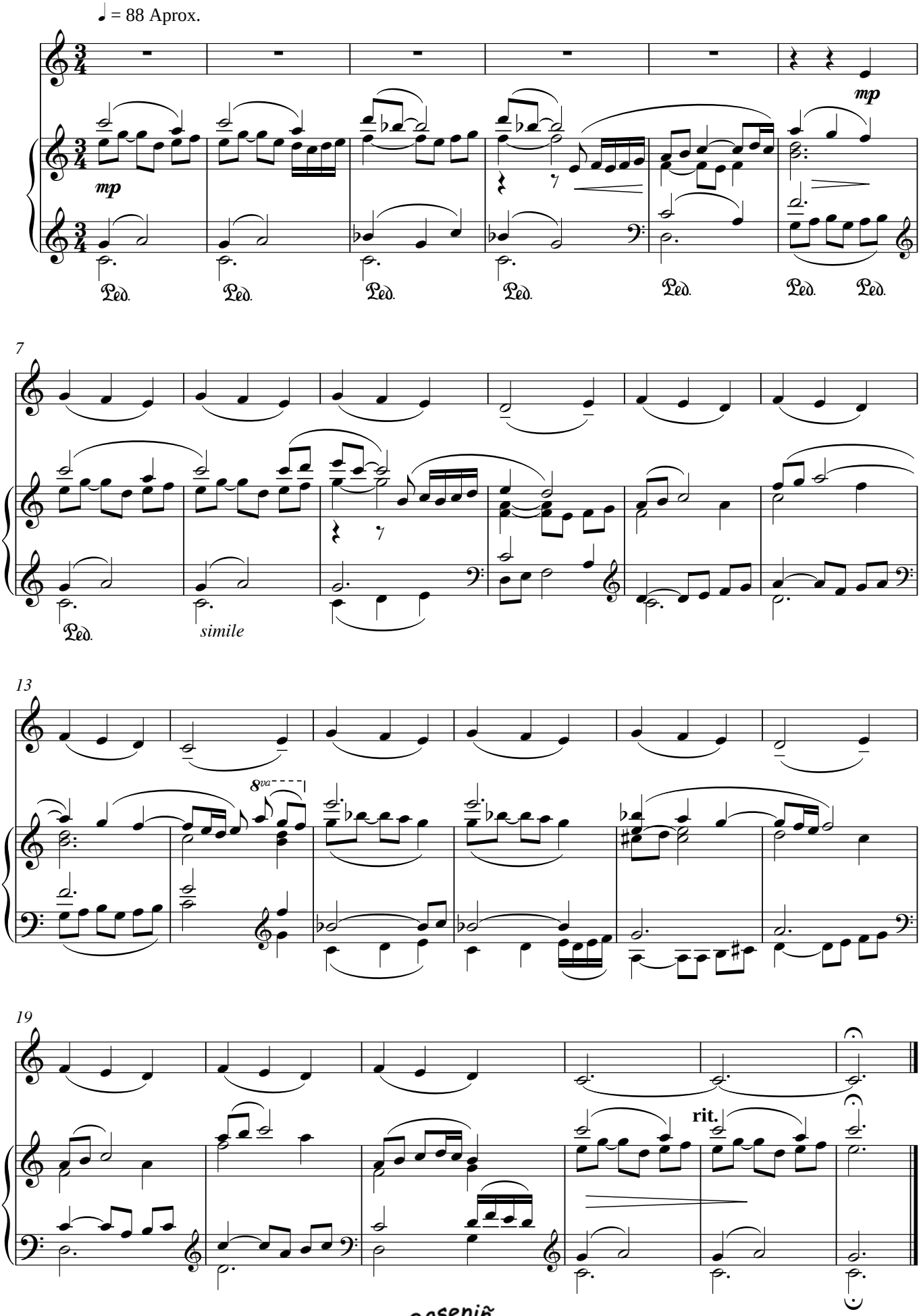

Danza Galega nº 2

♩ = 144 Aprox.

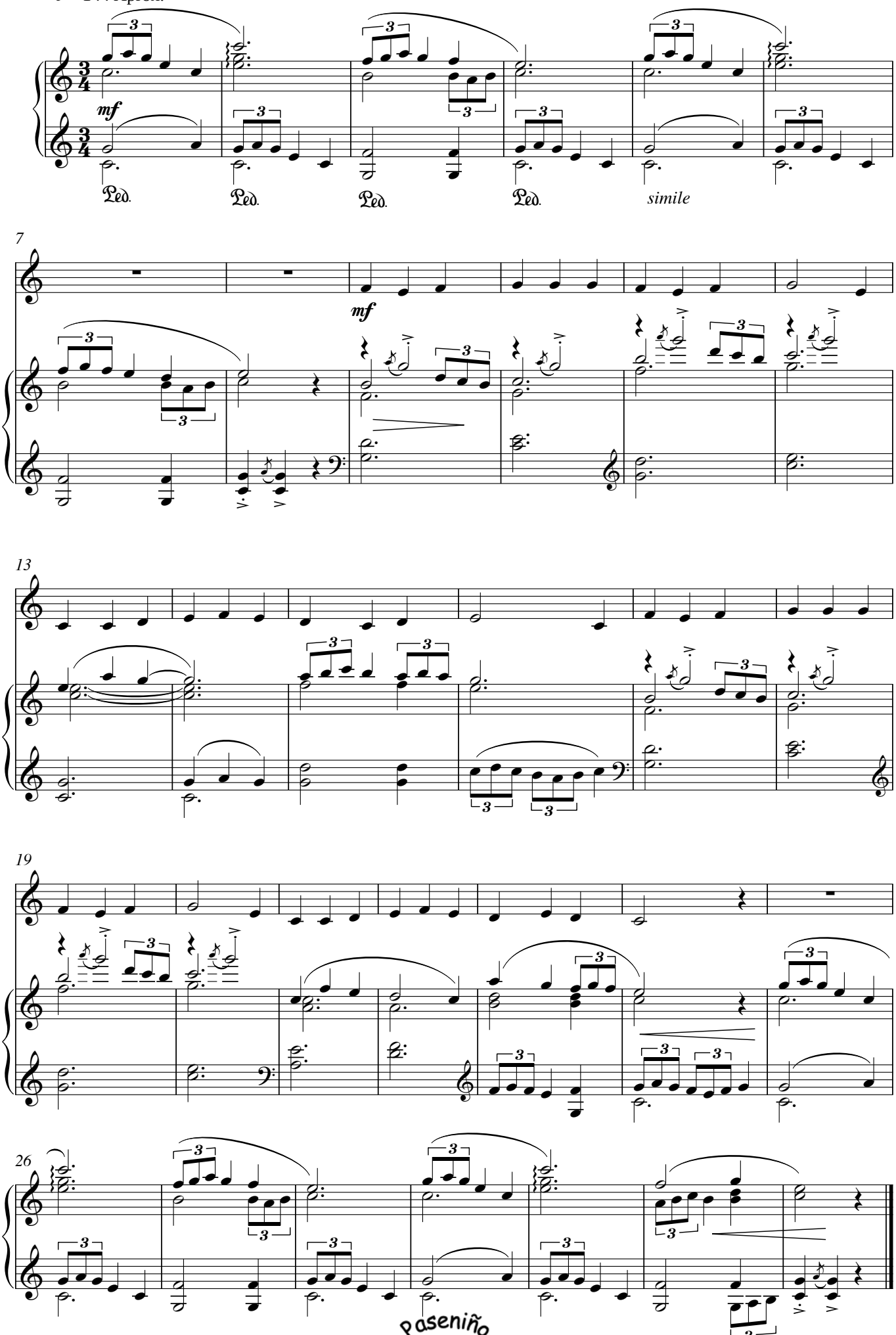

Campaíñas

Campás de Bastavales
cando vos oio tocar
morro de soidades

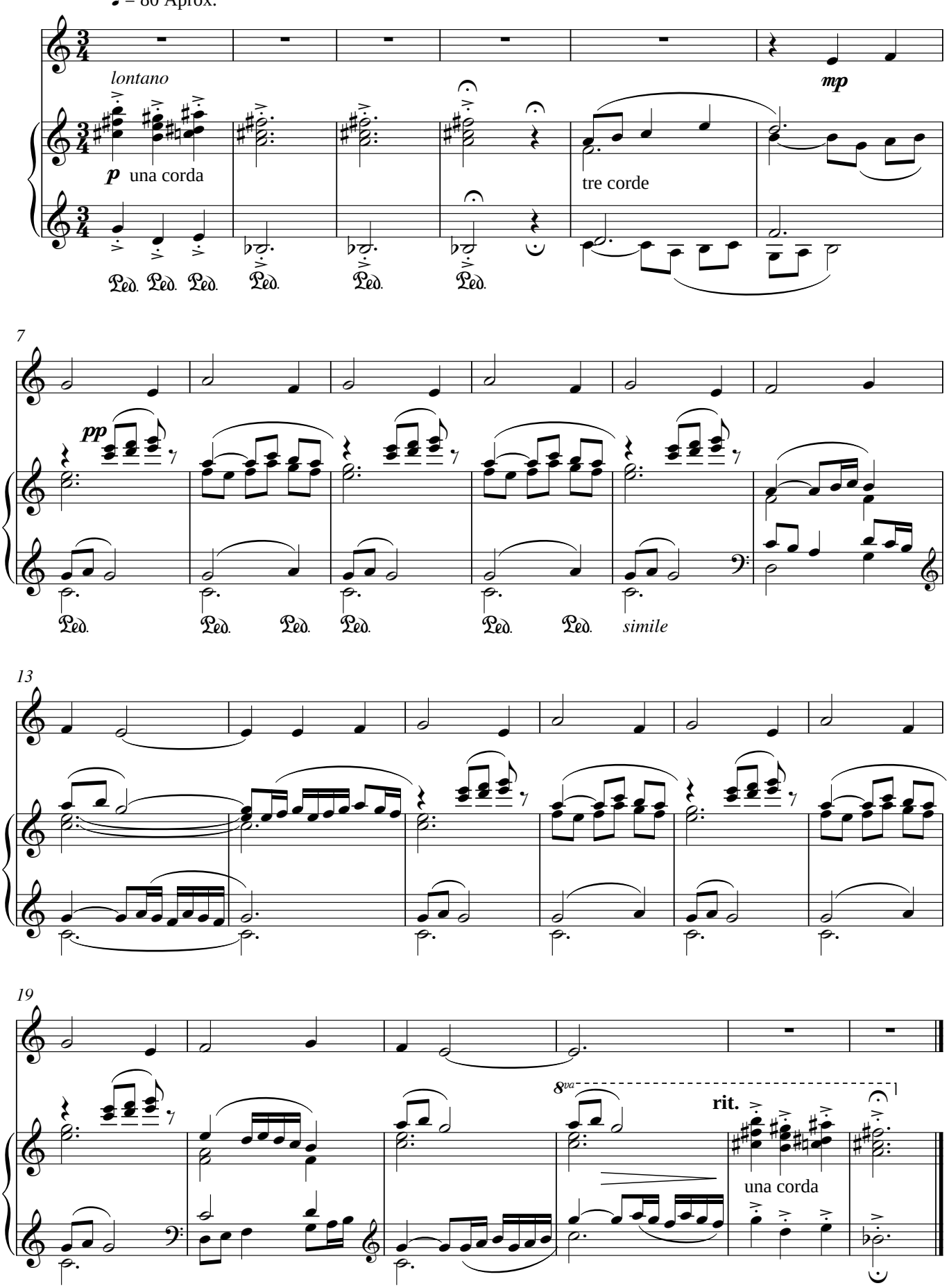

Maruxiña

Eu non sei que pasou no muiño
eu non sei que debeu de pasar
desde entón Maruxiña está triste
desde entón non fai mais que chorar

♩ = 66 Aprox.

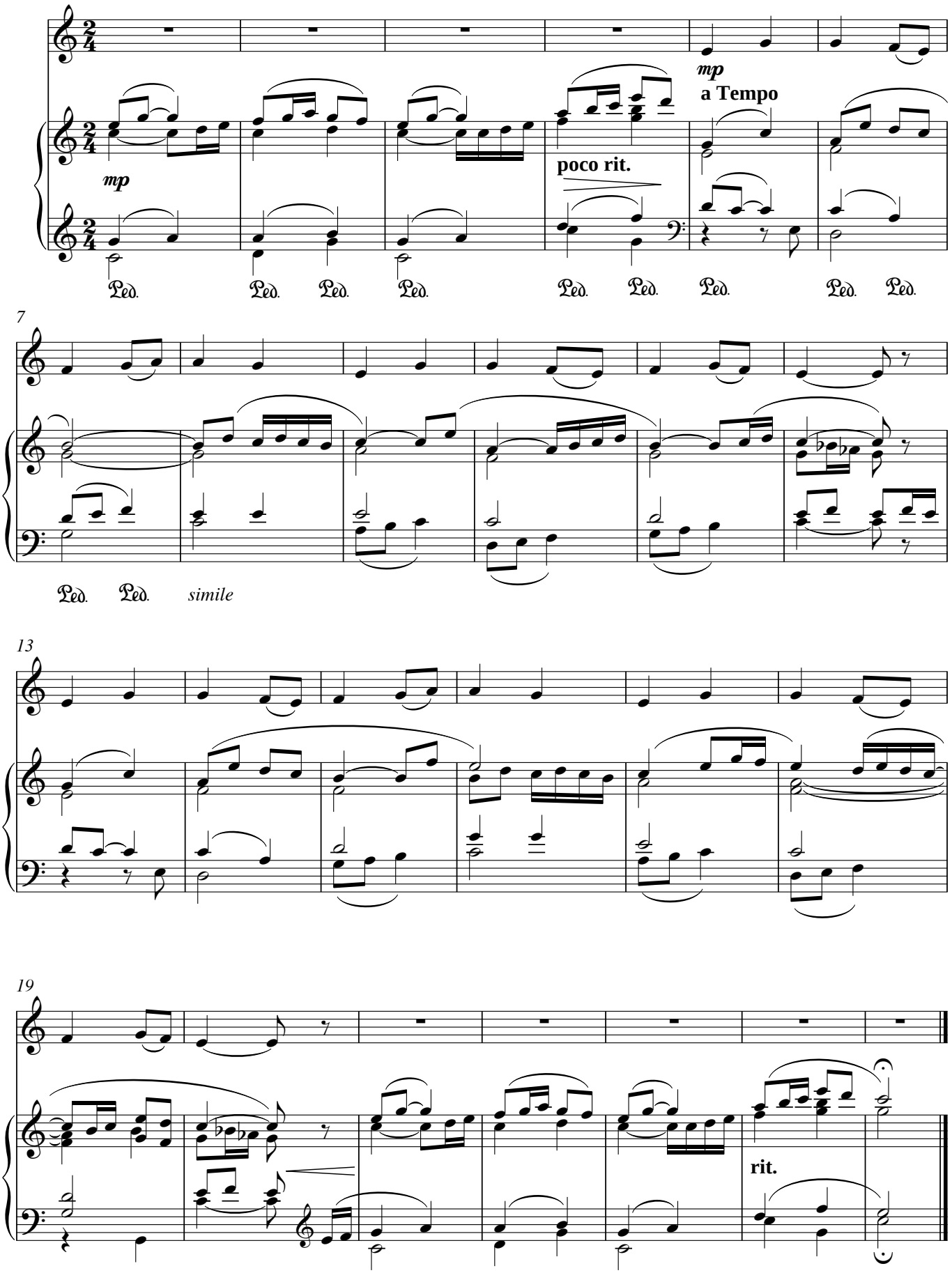

A Burriña

Escoiten señores, este papel branco
que morreu a burra de Xosé do Branco
e Xosé do Branco choraba por ela
adeus miña burra, miña burra vella

♩ = 50 Aprox.

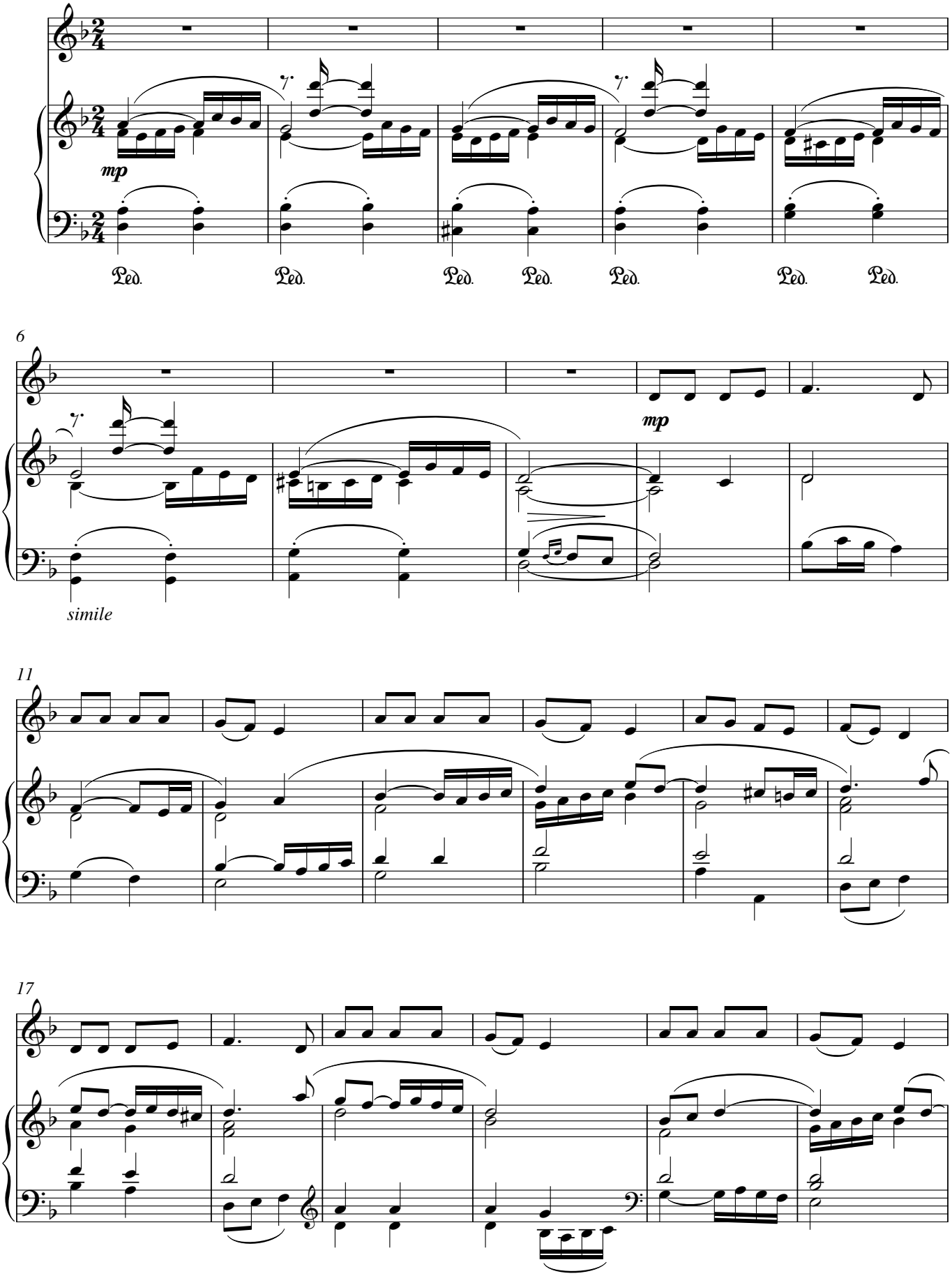

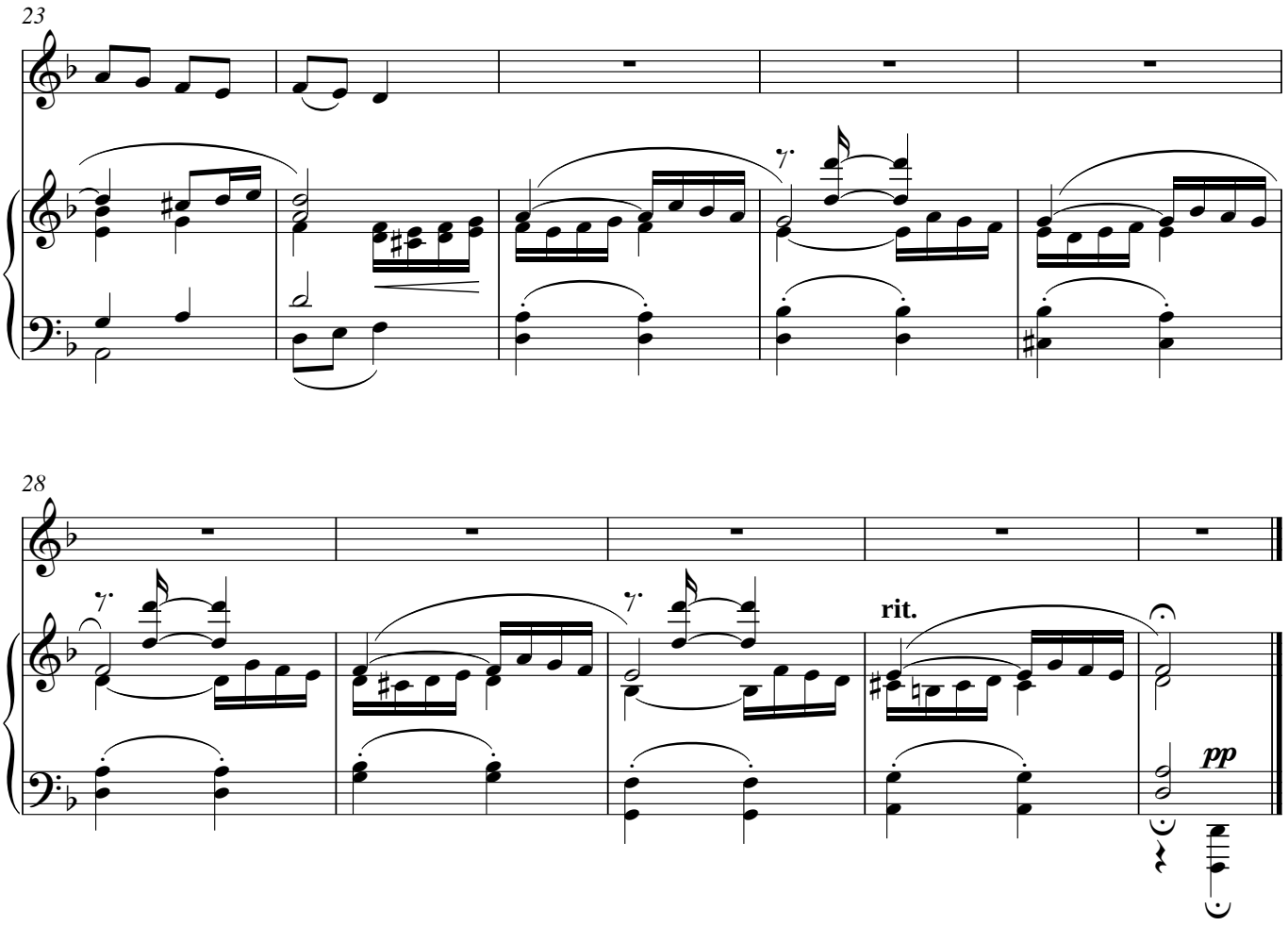
23
28
rit.
pp

Pandeirada

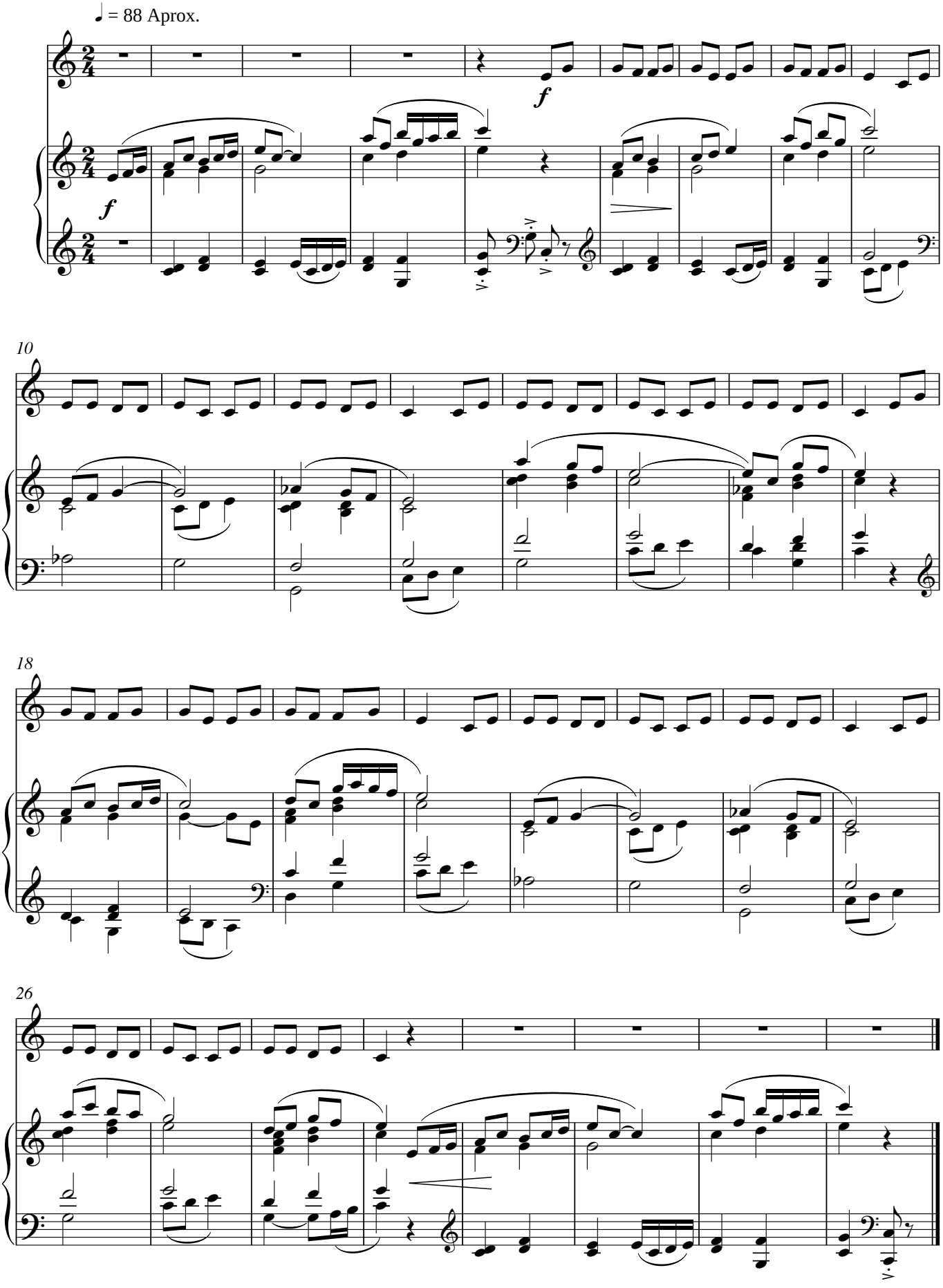

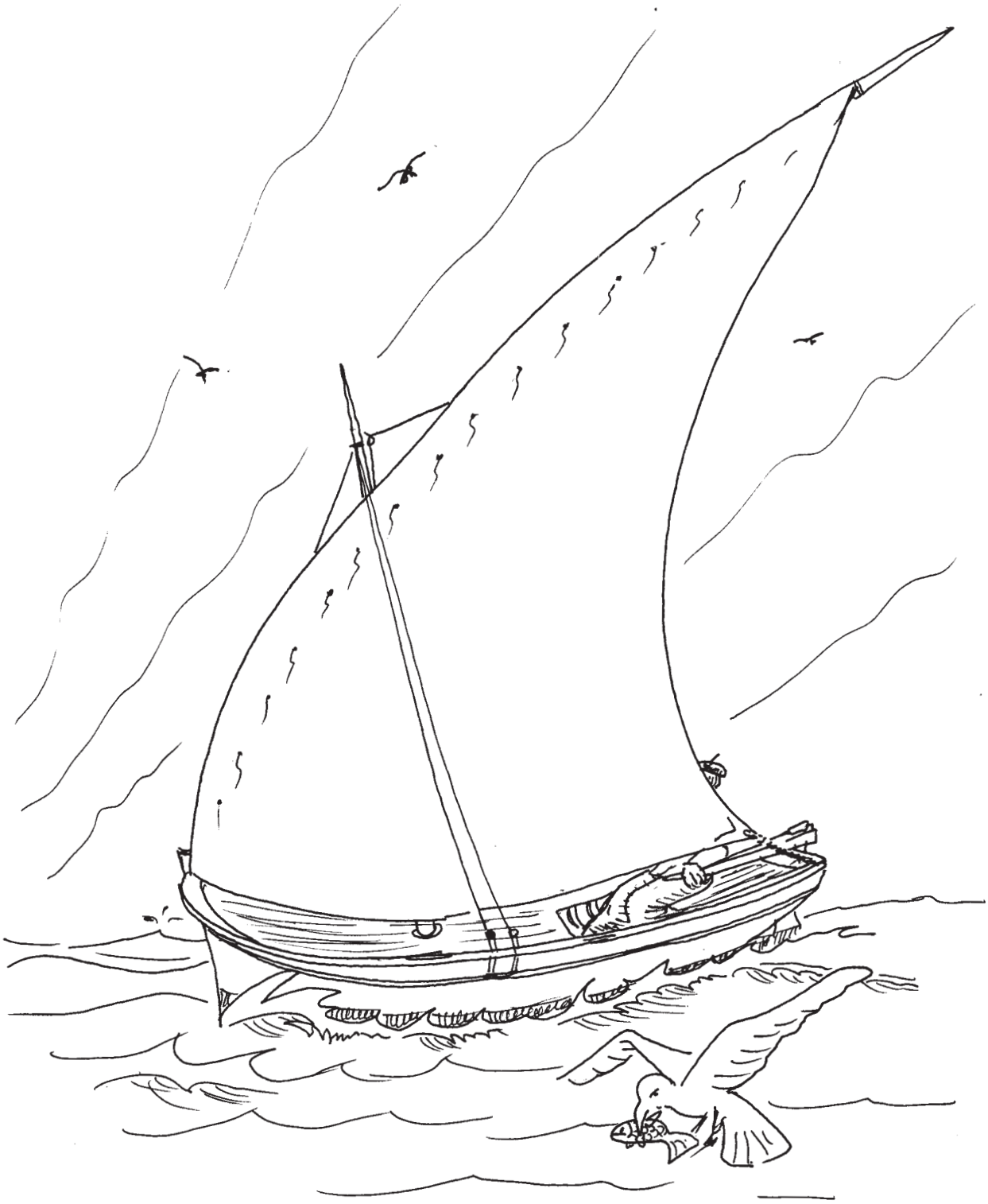

Arrolo

Miña nai, miña naiciña
como a miña nai non hai ningunha
que me quentou a cariña
coa caloriña da súa

♪ = 72 Aprox.

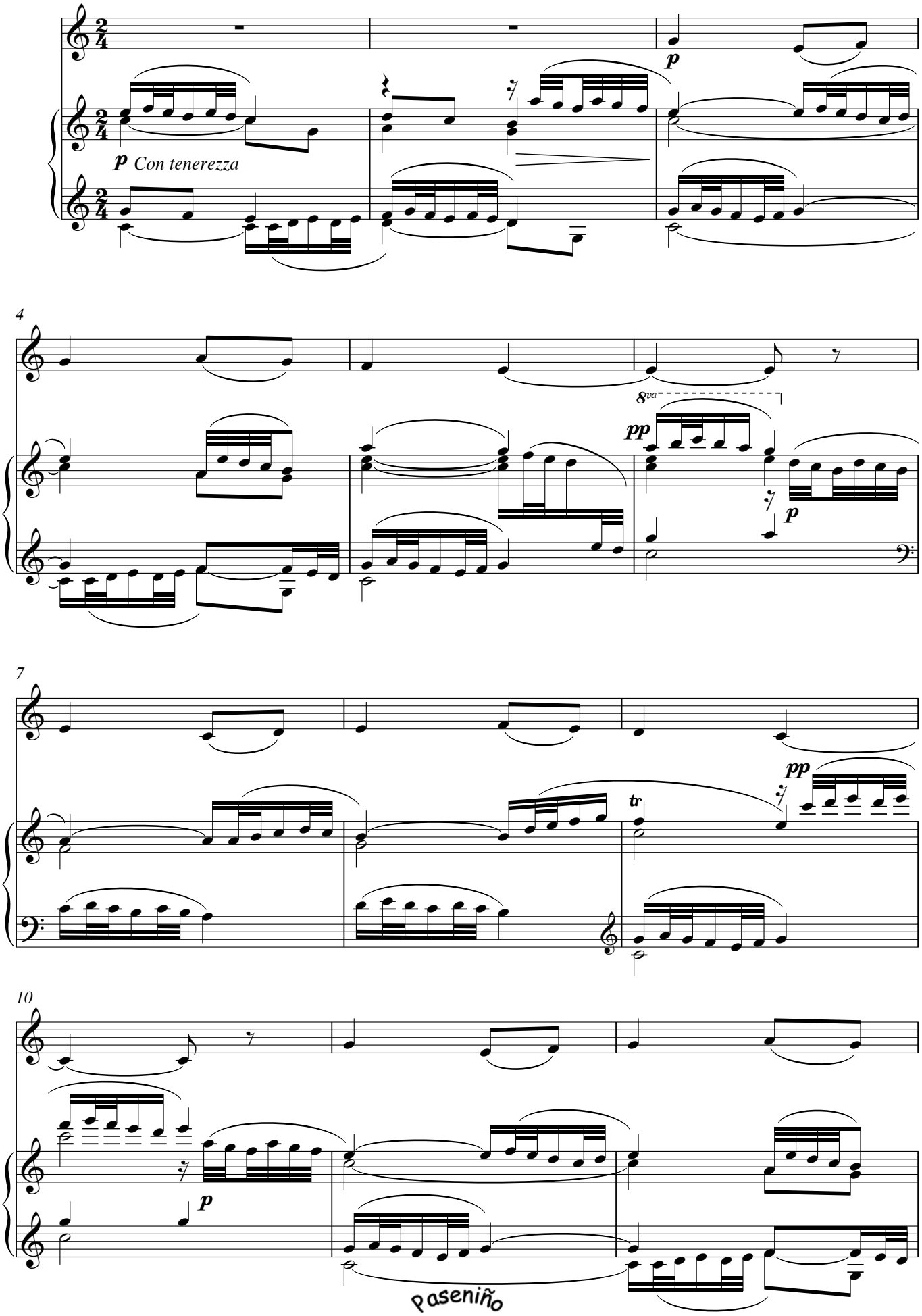

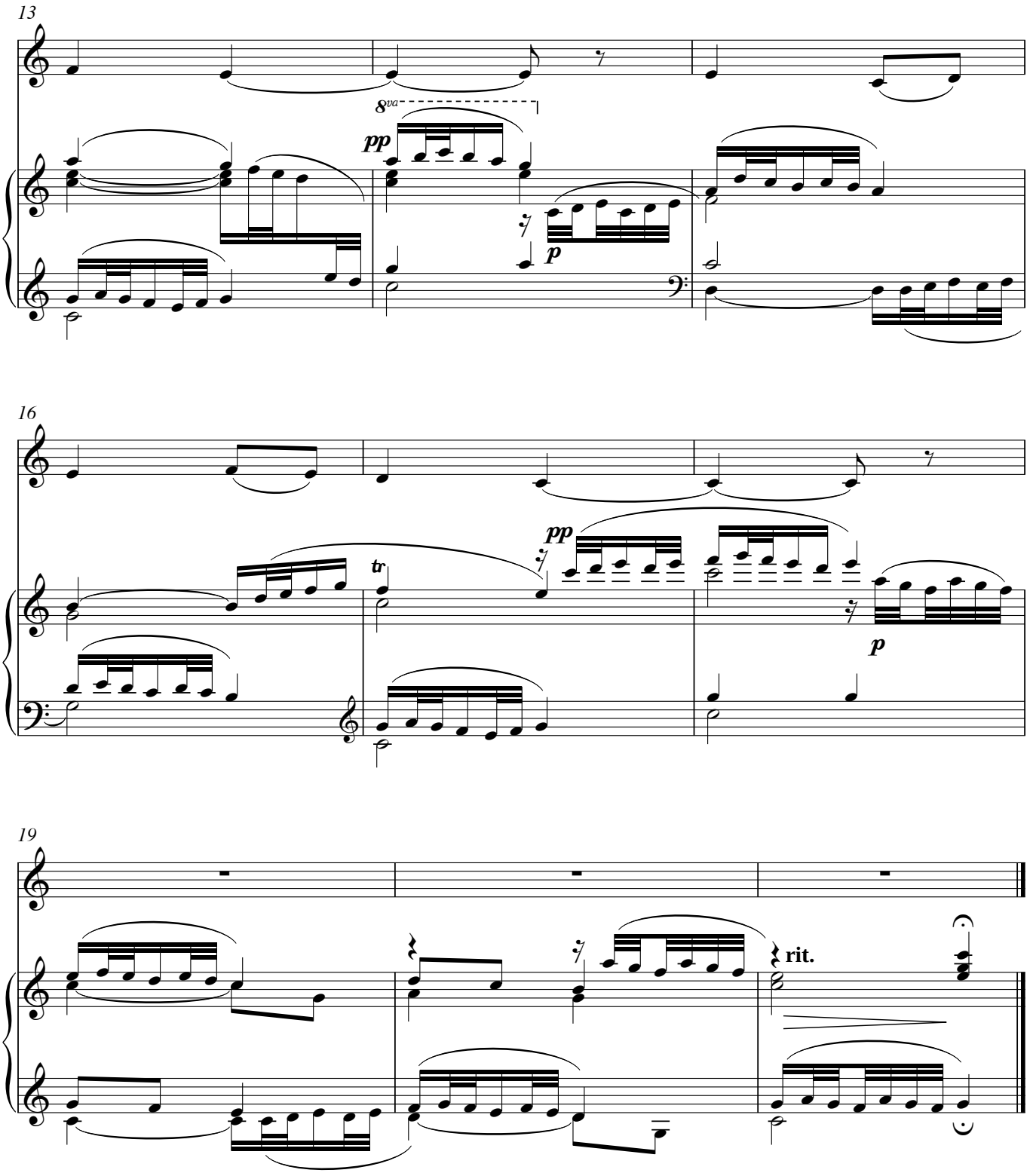
13
8va
pp
p
16
tr
pp
p
19
rit.

Foliada

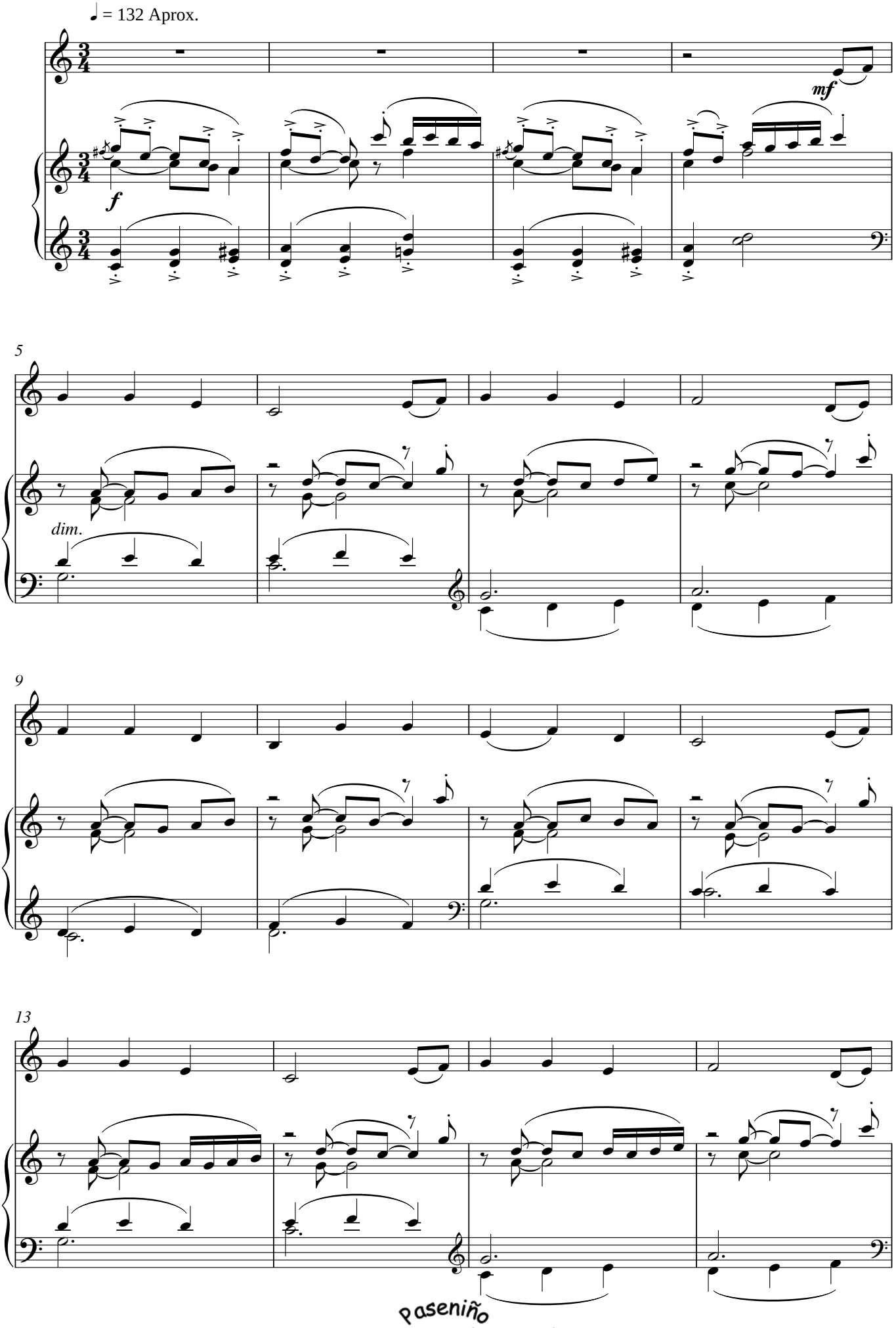

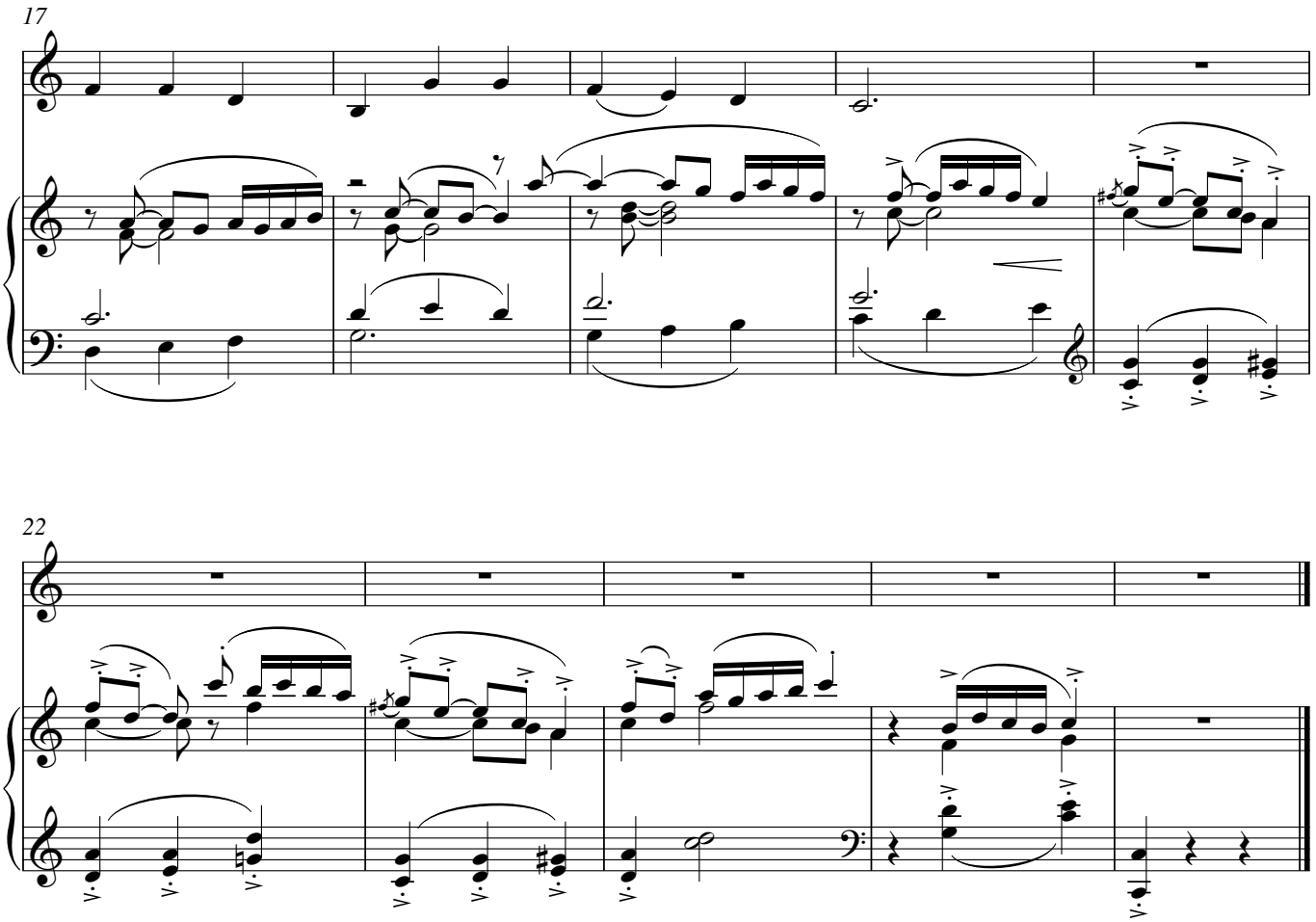
17

22

Tocata de Reis

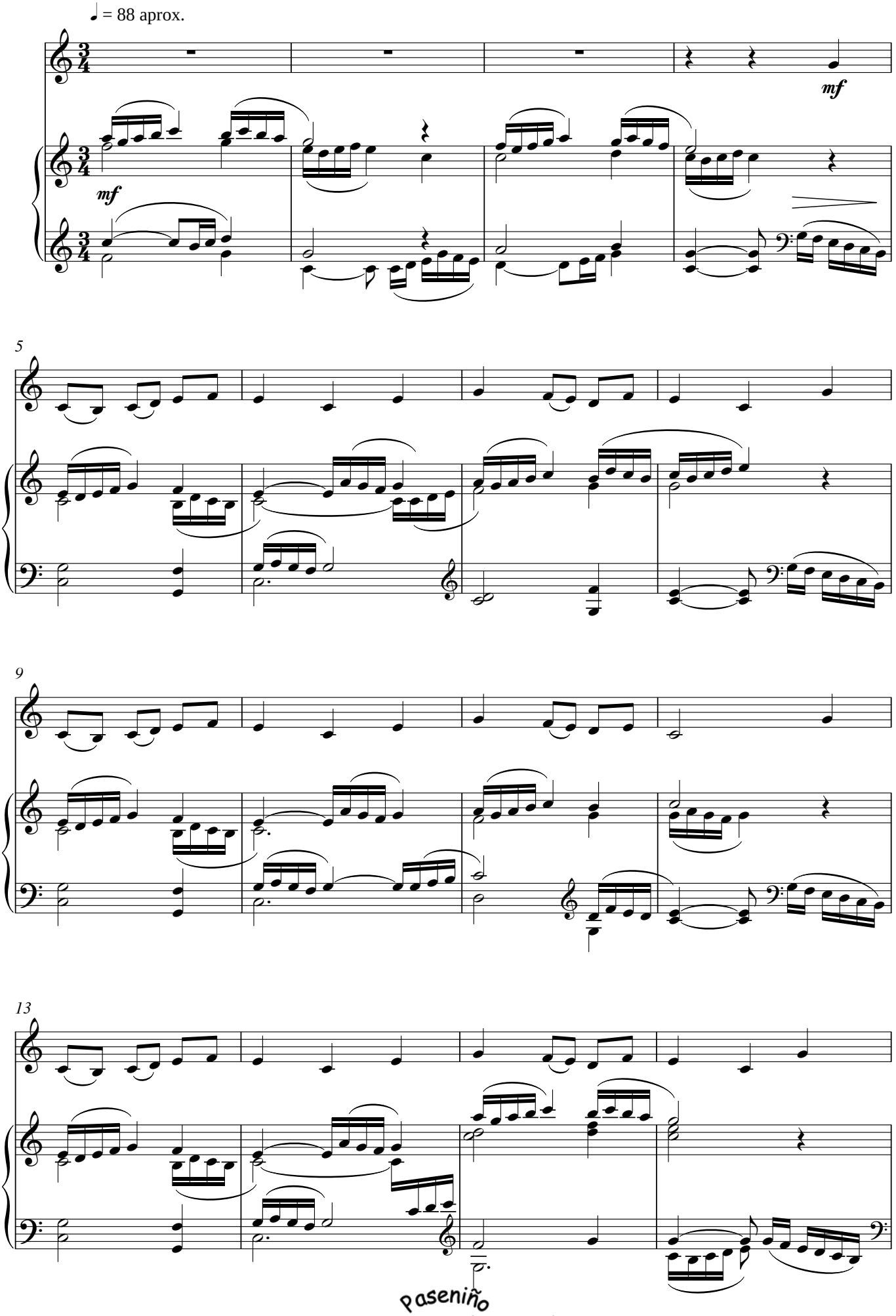

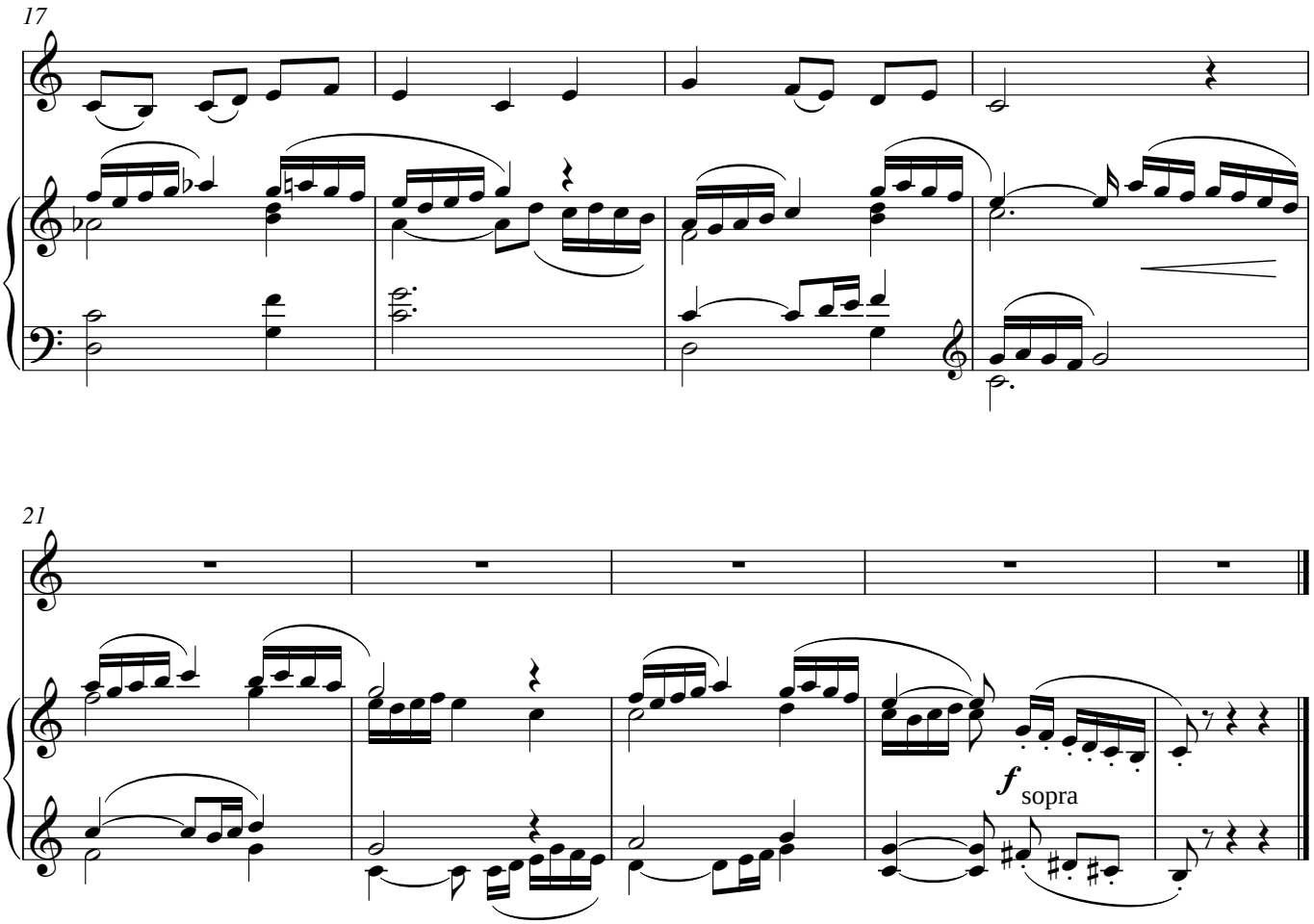
17
21
f
sopra

Dúas Carballesas

♩ = 88 Aprox.

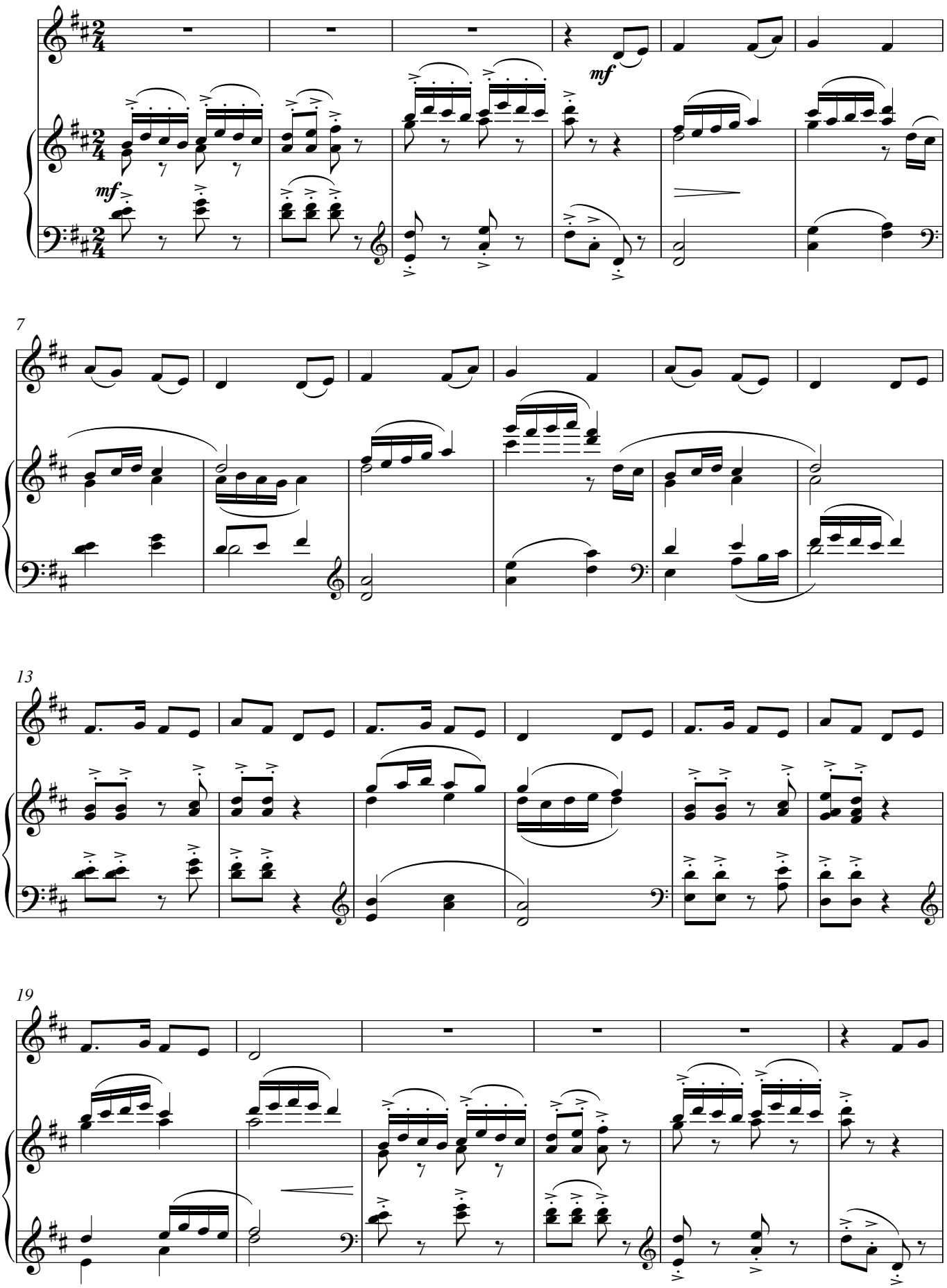

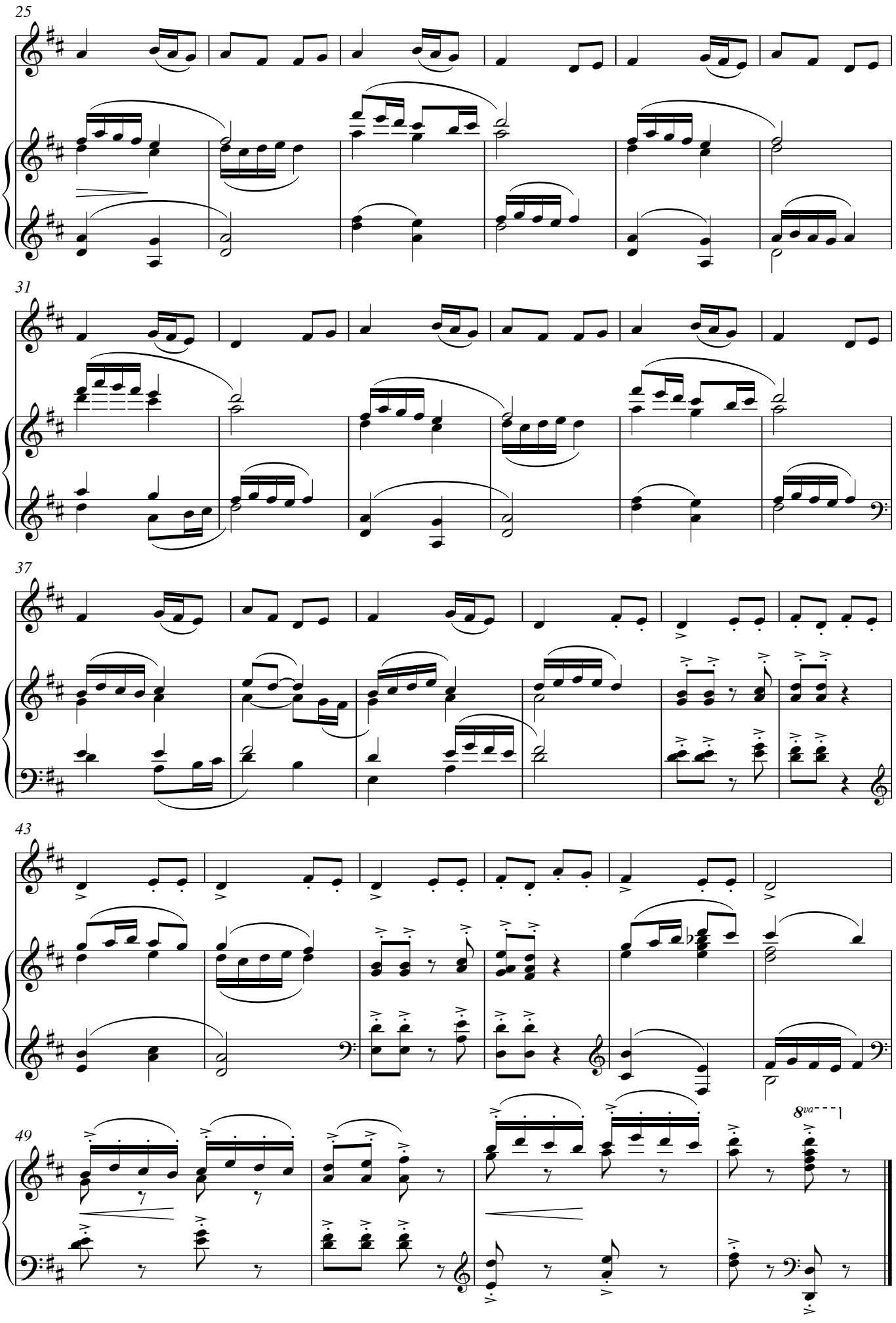
25
31
37
43
49
8va

Canto de labor

E o ferreiro vai fóra
e a muller tamén
mira Pepe
e a muller tamén

estróupele estropelear
que vén o tempo do liño mazar

♩ = 84 Aprox.

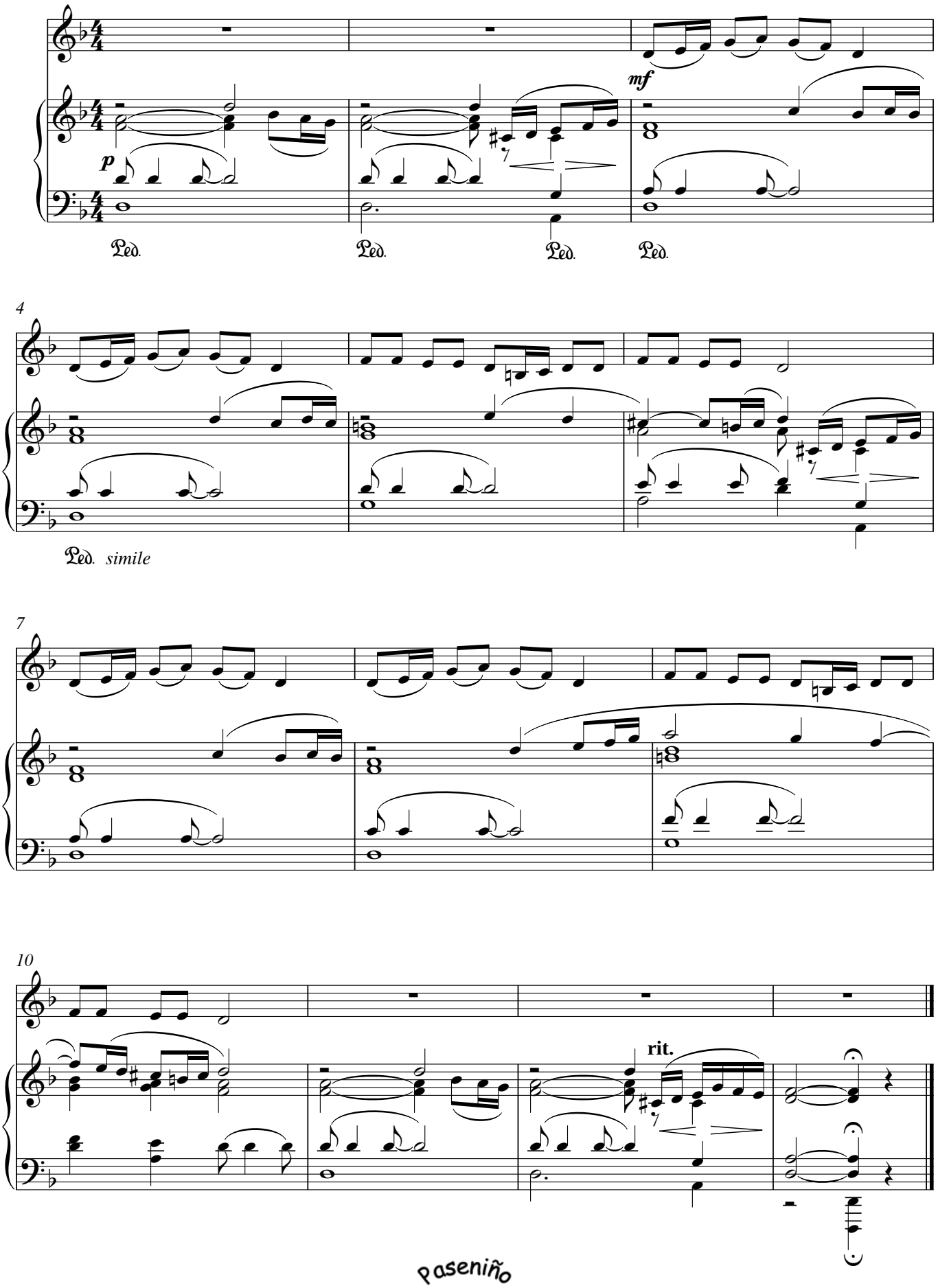

Os Paxariños

Paxariños que vides voando
polas follas dos loureiros
e subides polos ameneiros
a tomar a raíña do sol.

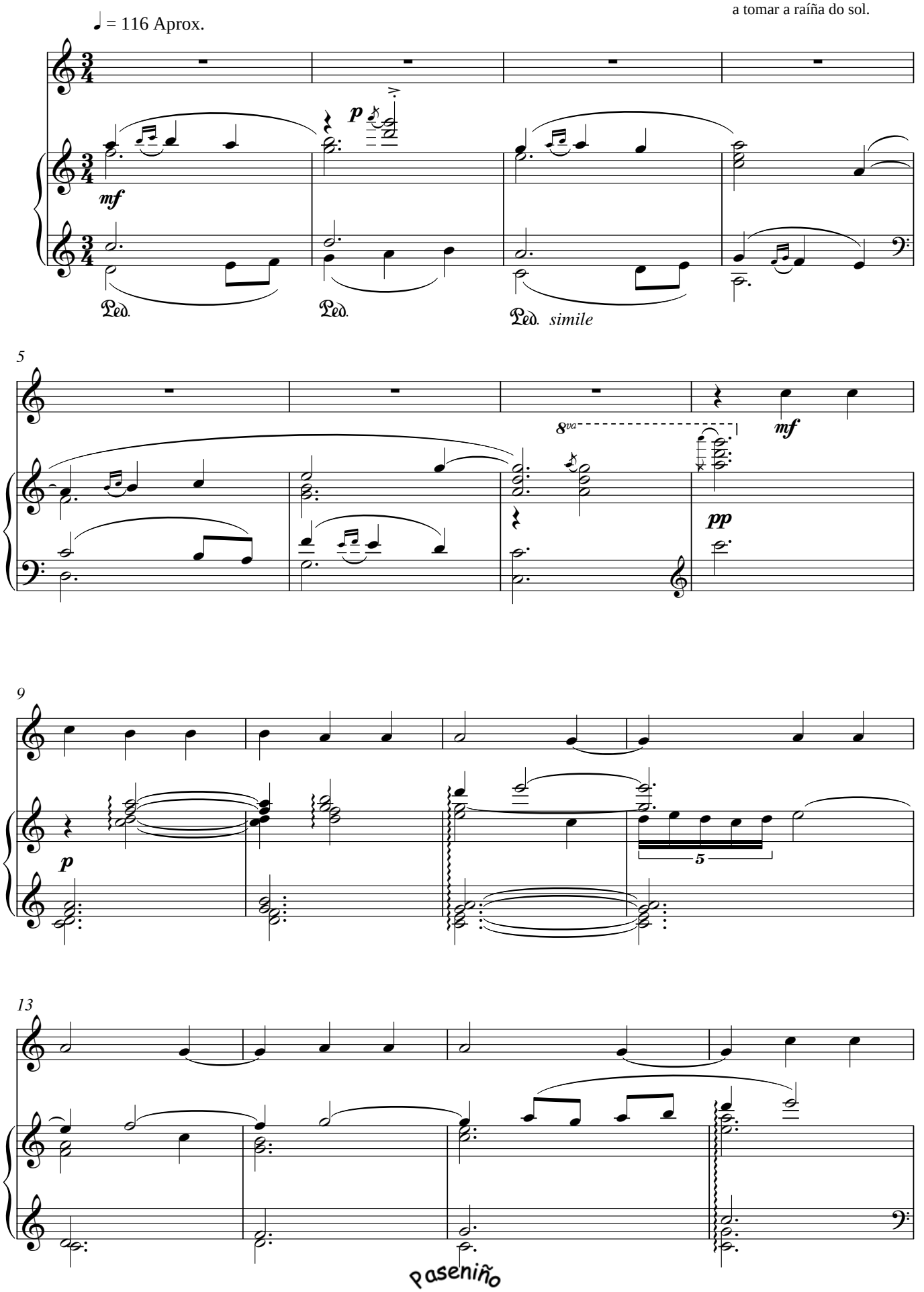

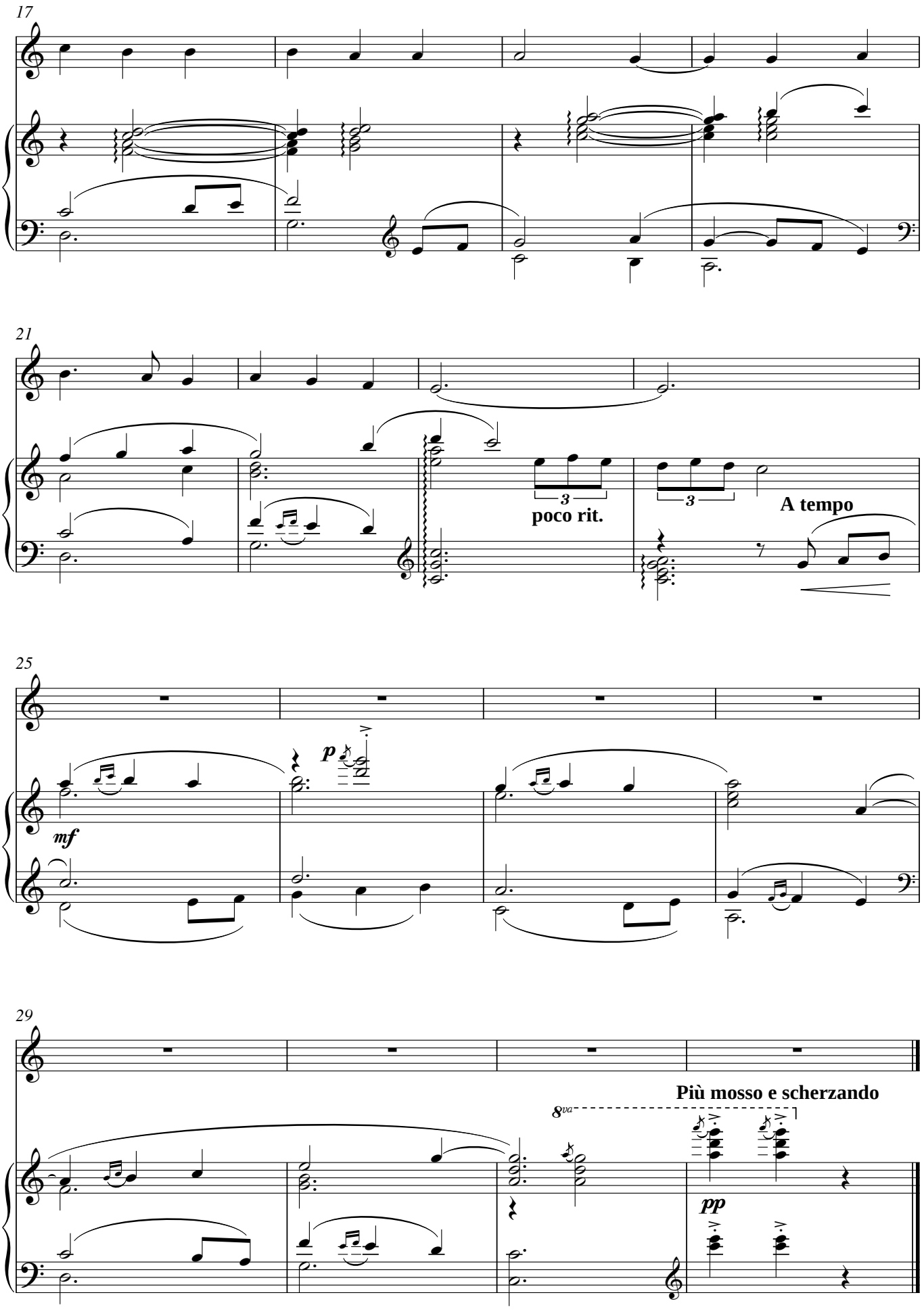
17
21
poco rit.
A tempo
25
p
mf
29
Più mosso e scherzando
8va
pp

Cantinela nº 1

Eu namorar, eu namorar, eu namoreime
eu namoreime na beira do mar
enguedellar, enguedellar, enguedelleime
e non me puiden desenguedellar.

♪ = 72 Aprox.

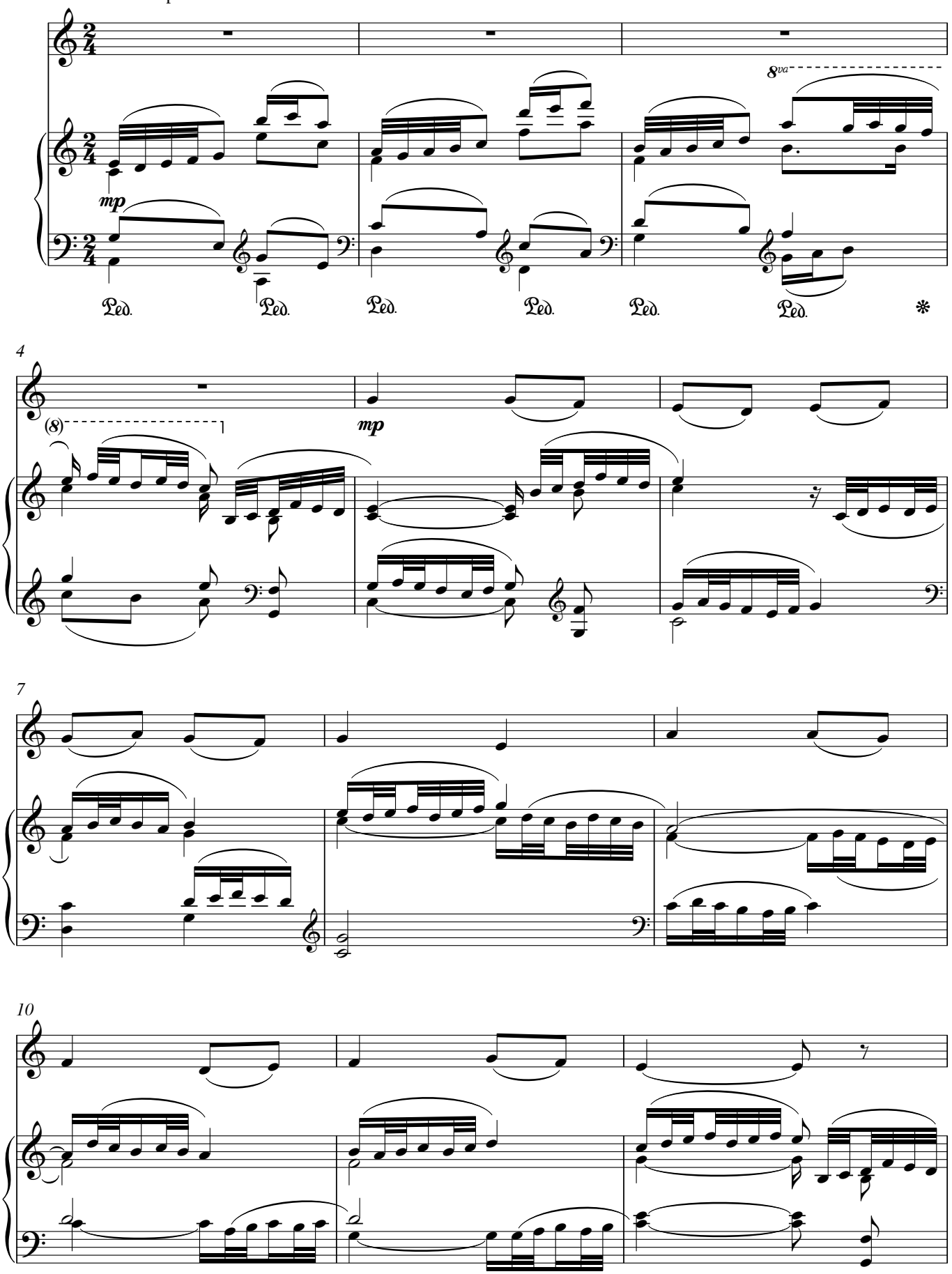

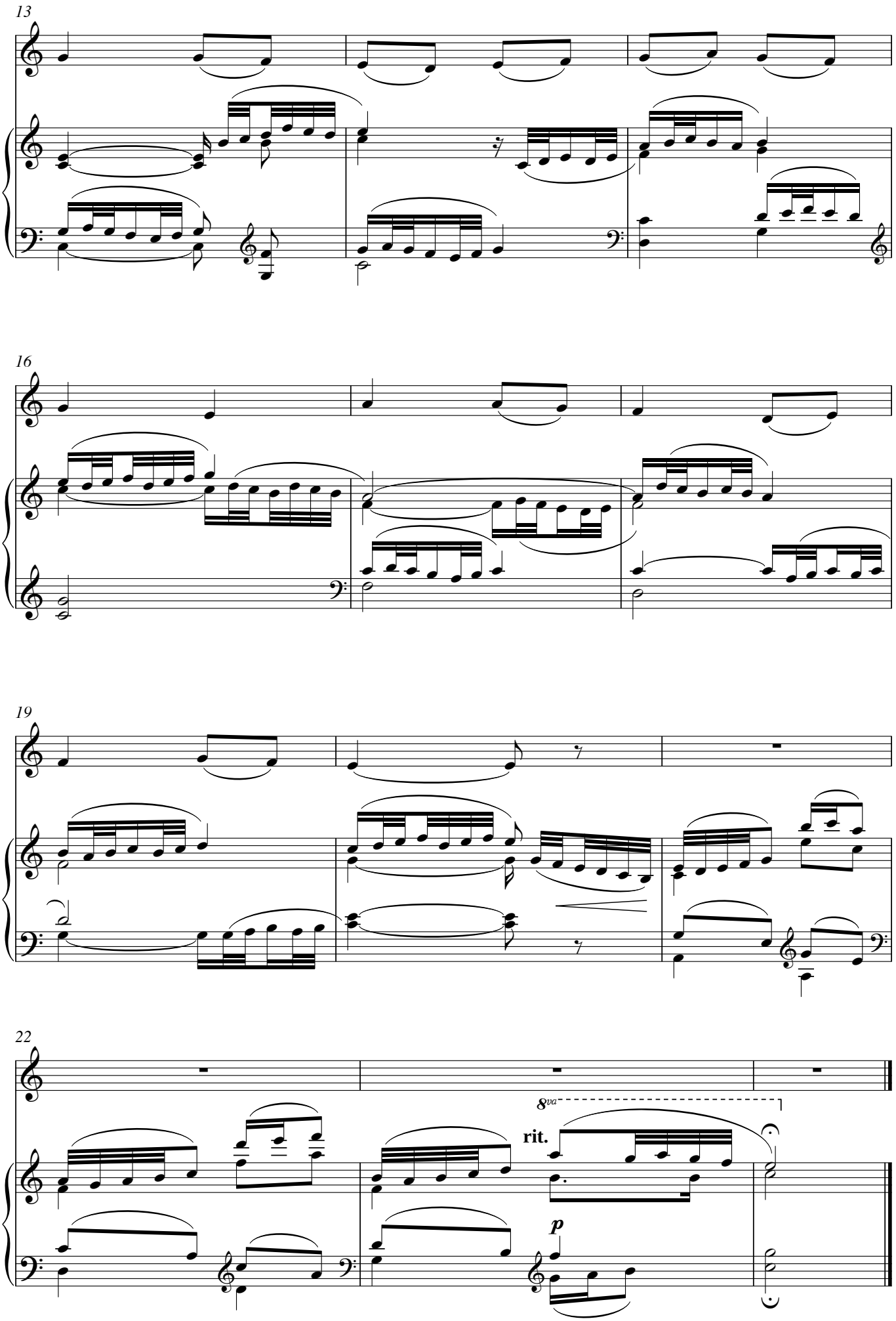
13
16
19
22
8va
rit.
p

A raíz de toxo verde
é moi mala de arrancar
e os amoriños primeiros
non se poden olvidar

Cantinela nº 2

♩ = 66 Aprox.

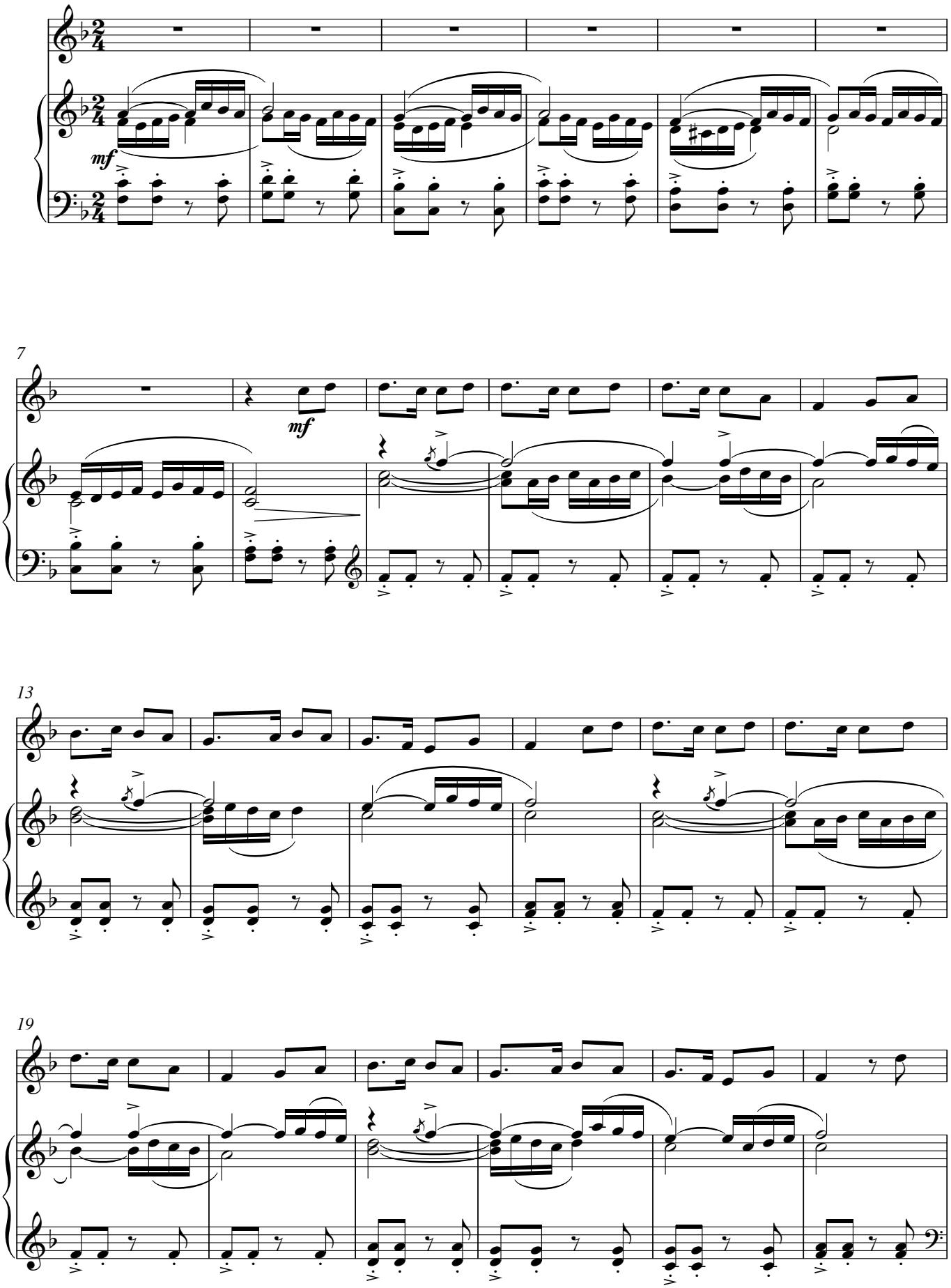

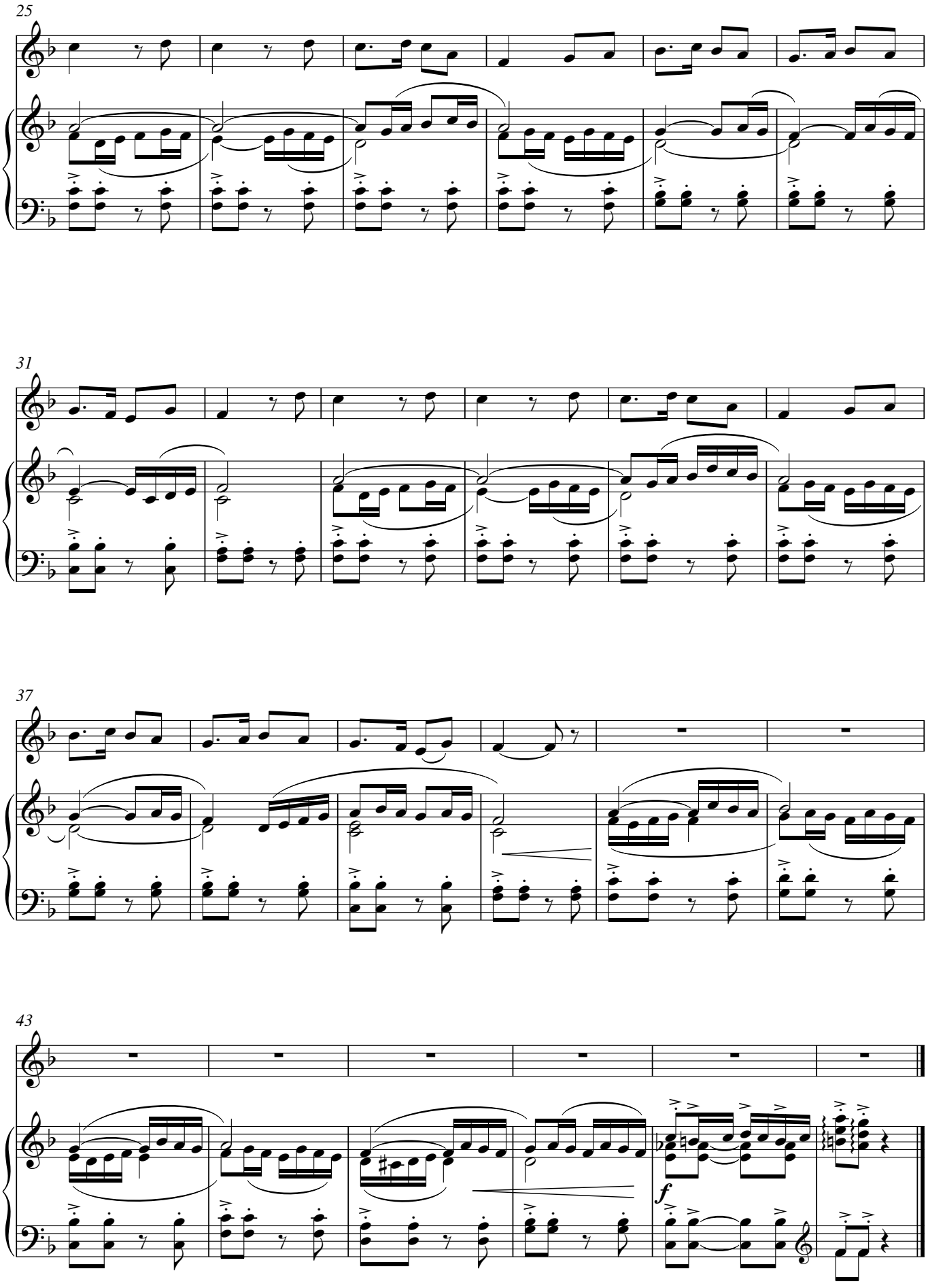
25
31
37
43
f

Cantinela nº 3

Collín toxos e flores
e pensamentos
palabras amorosas
que leva o vento

♩ = 108 Aprox.

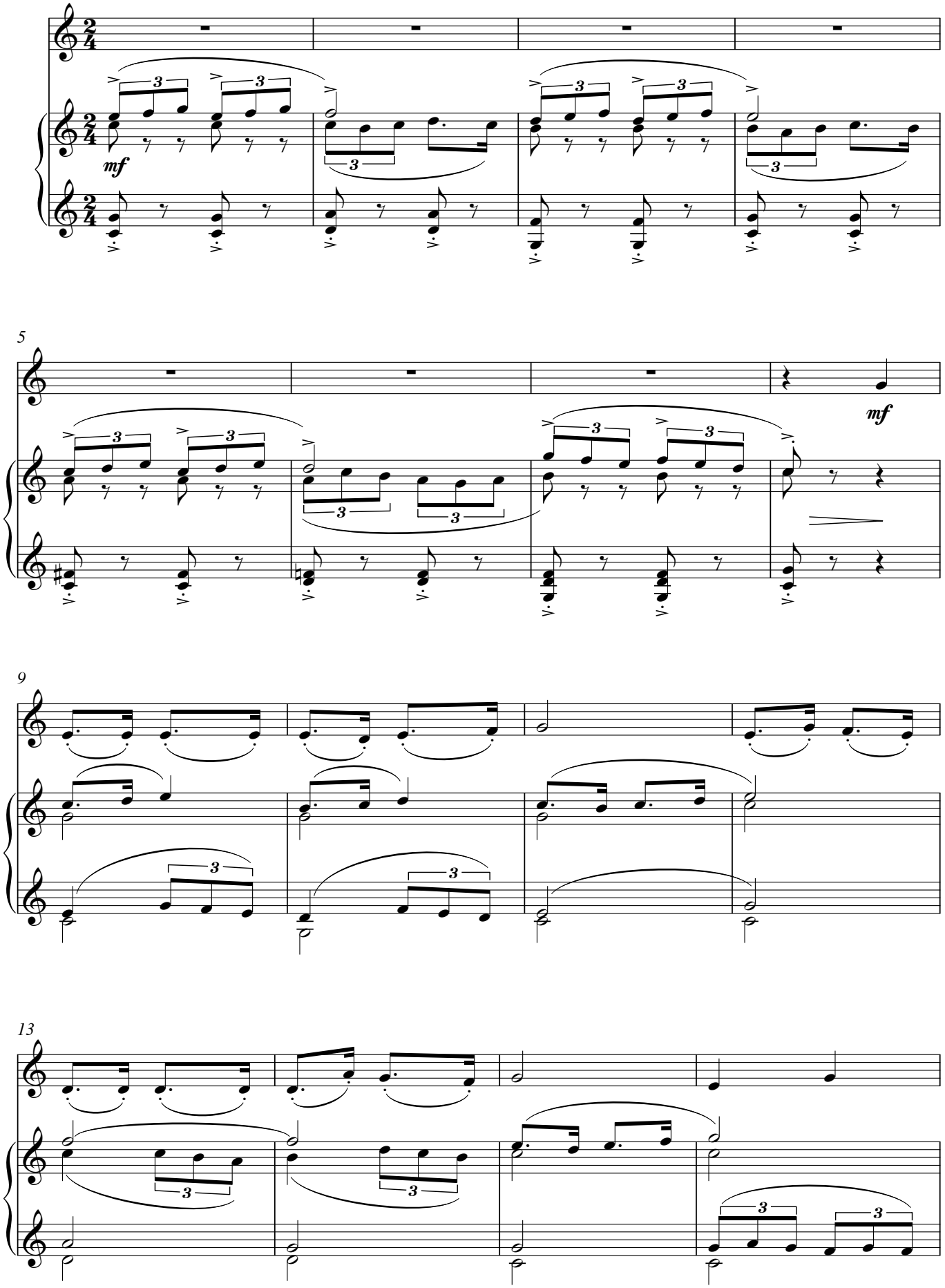

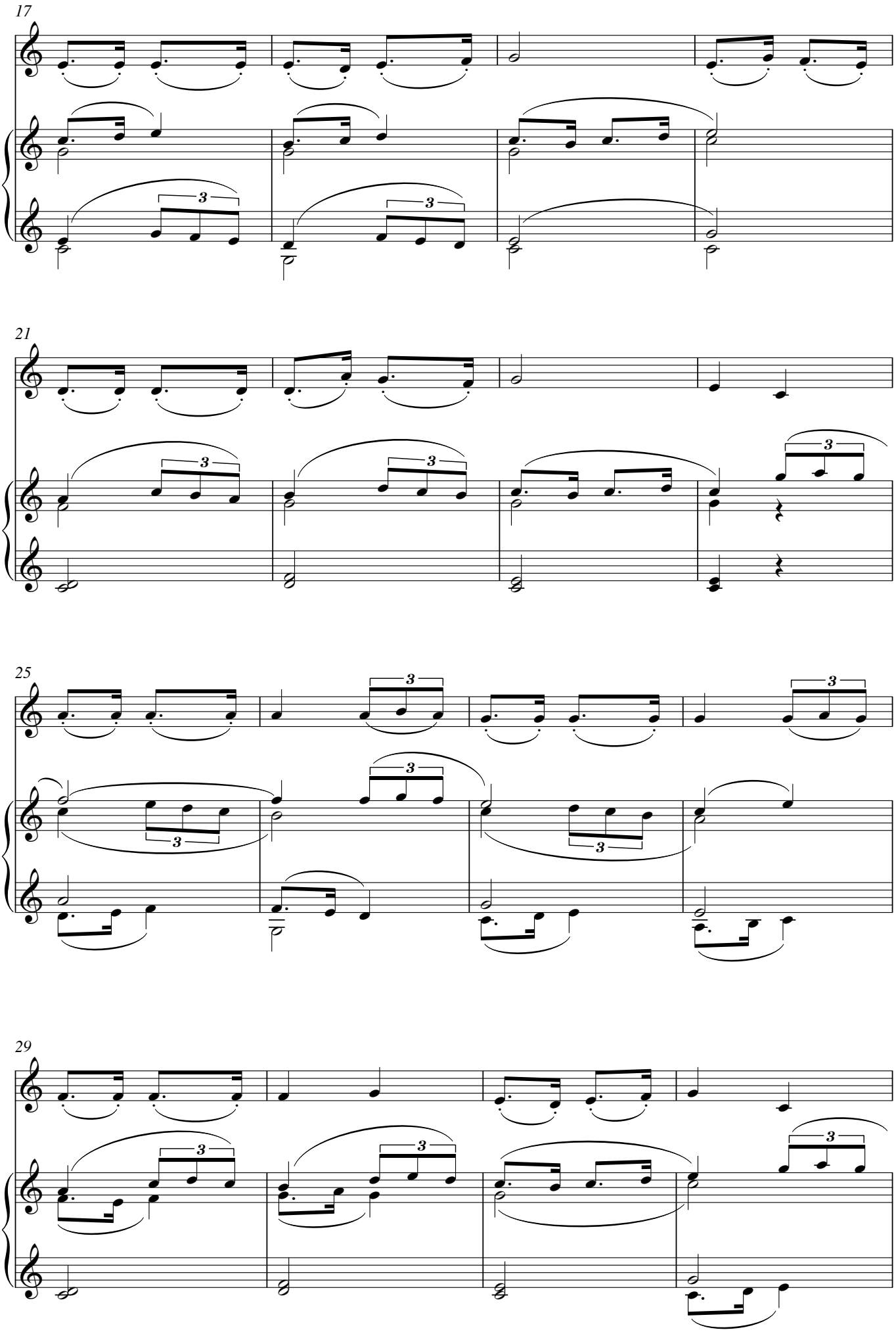
17
21
25
29

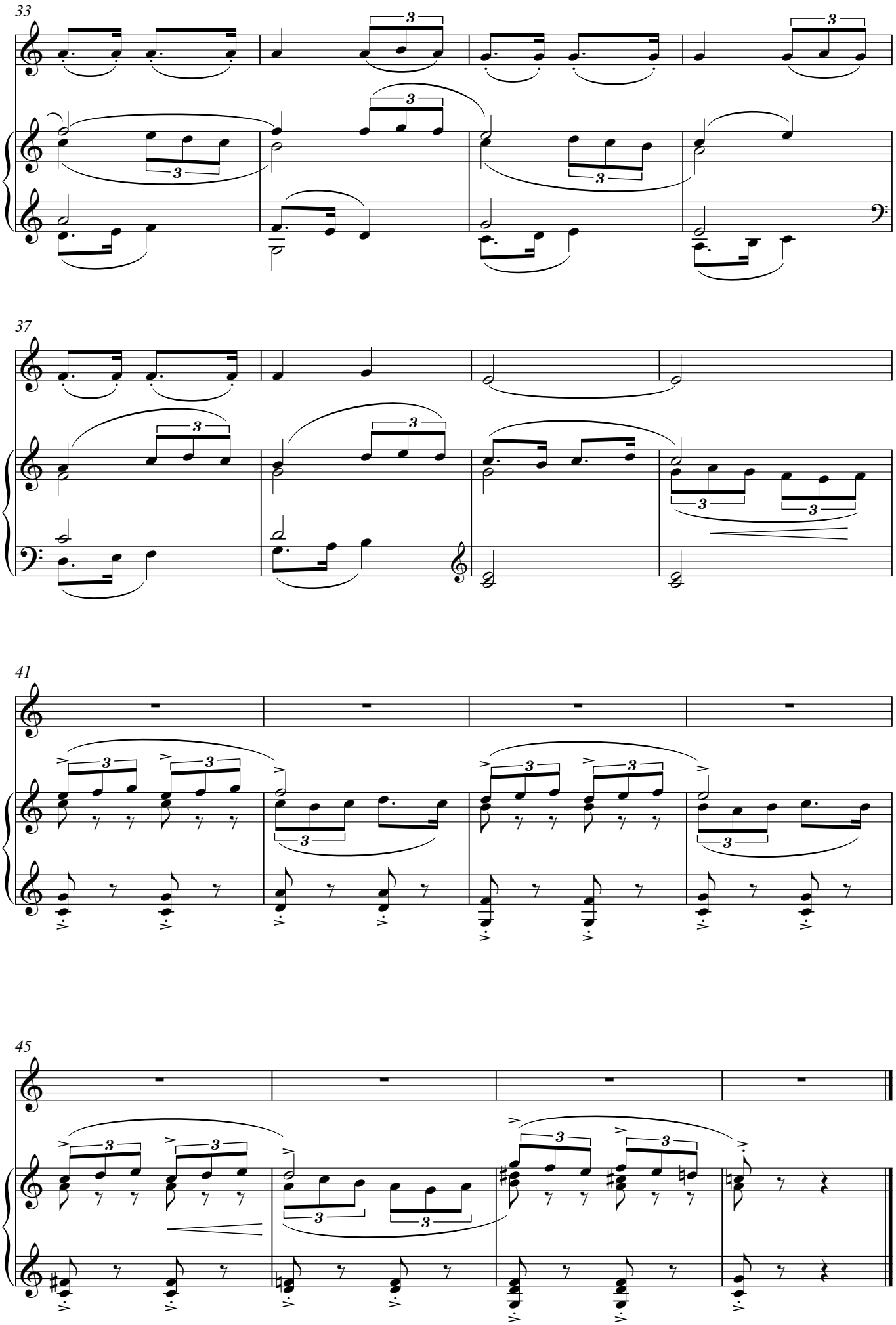
33
37
41
45

Xa fun a Marín
xa pasei o mar
xa collín laranxas
no teu laranxal

Se queres que o carro cante
móllalle o eixe no rio
e despóis de ben mollado
canta coma un asubío

Cantinela nº 4

♩ = 126 Aprox.

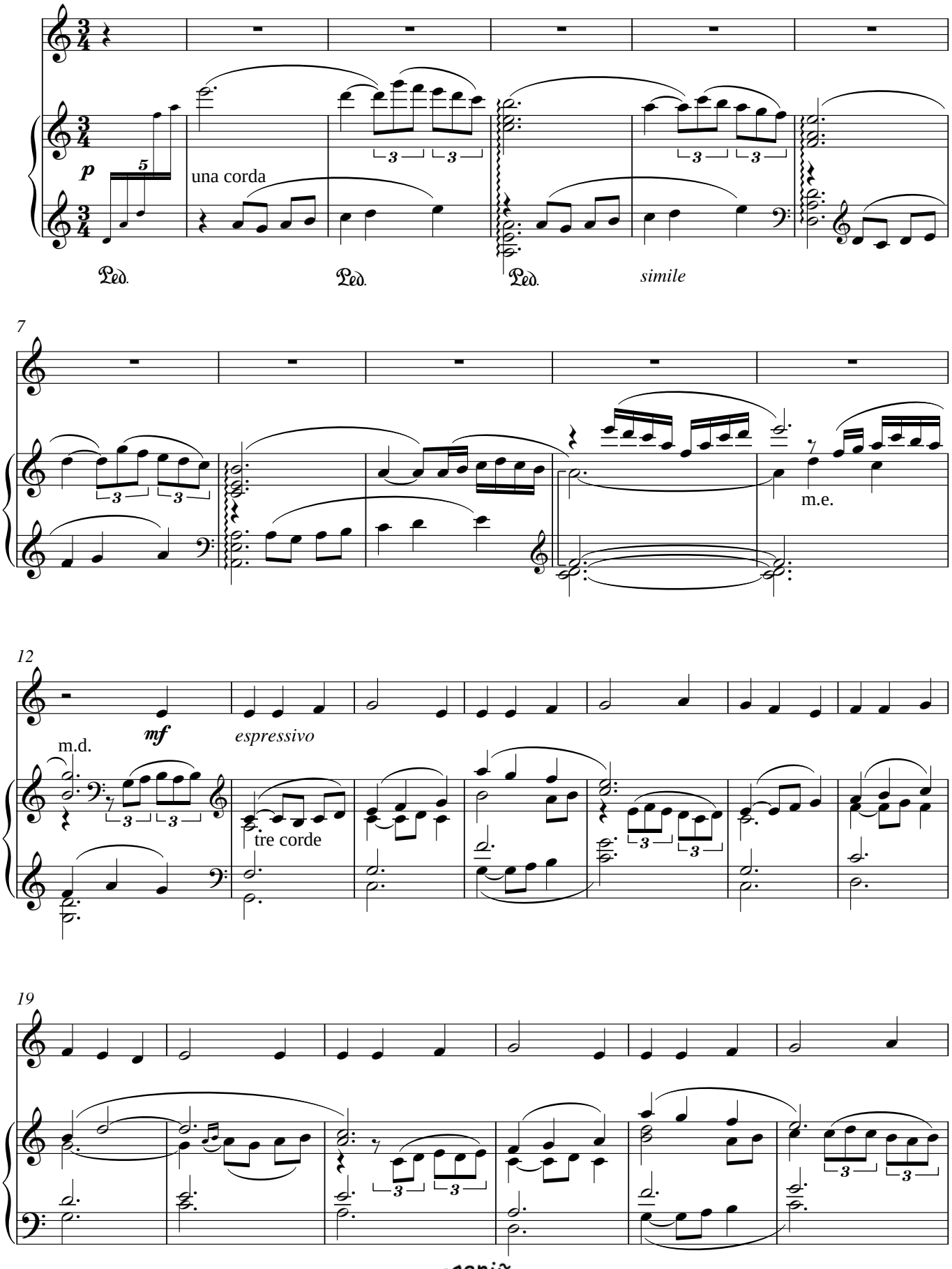

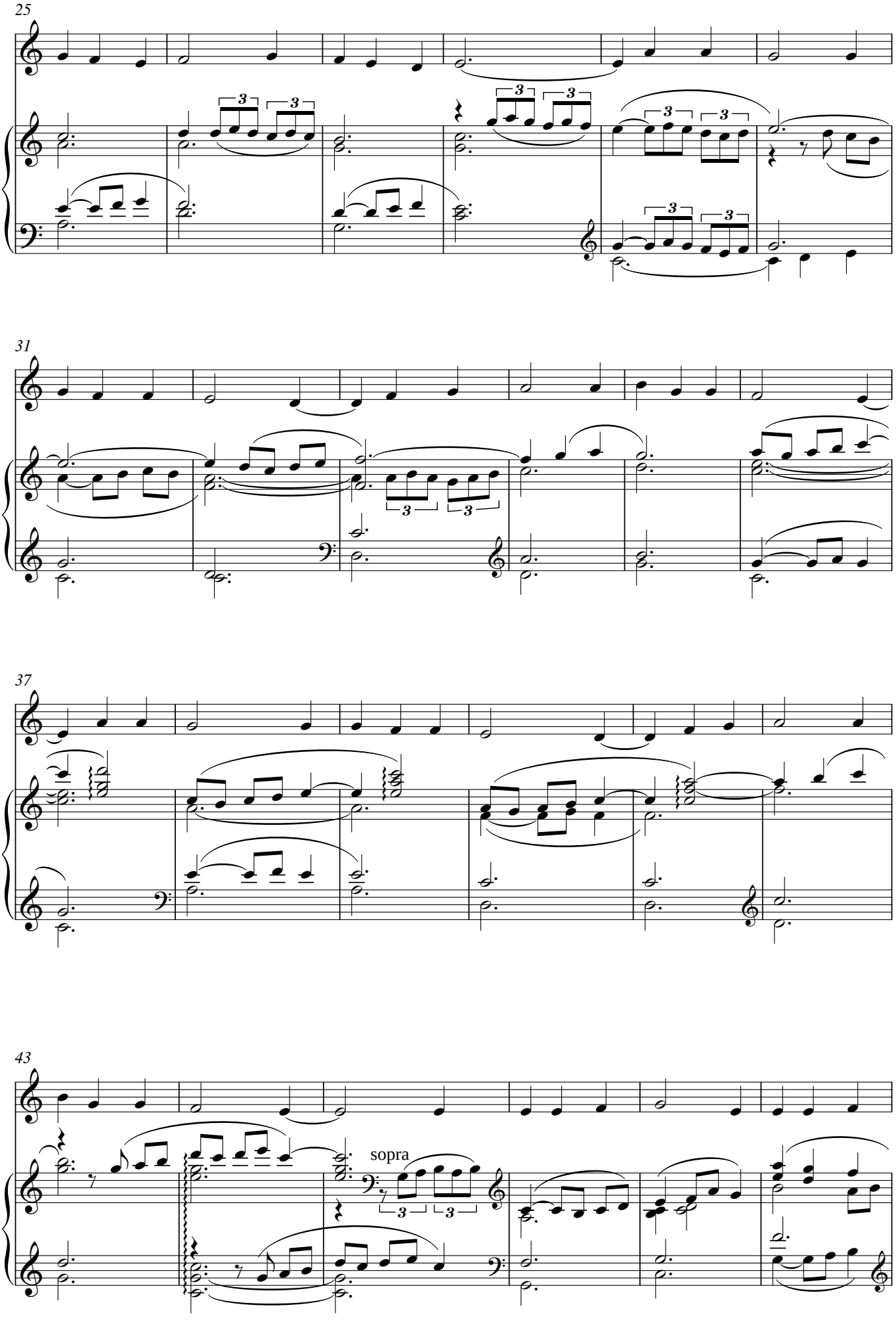
25
31
37
43
sopra

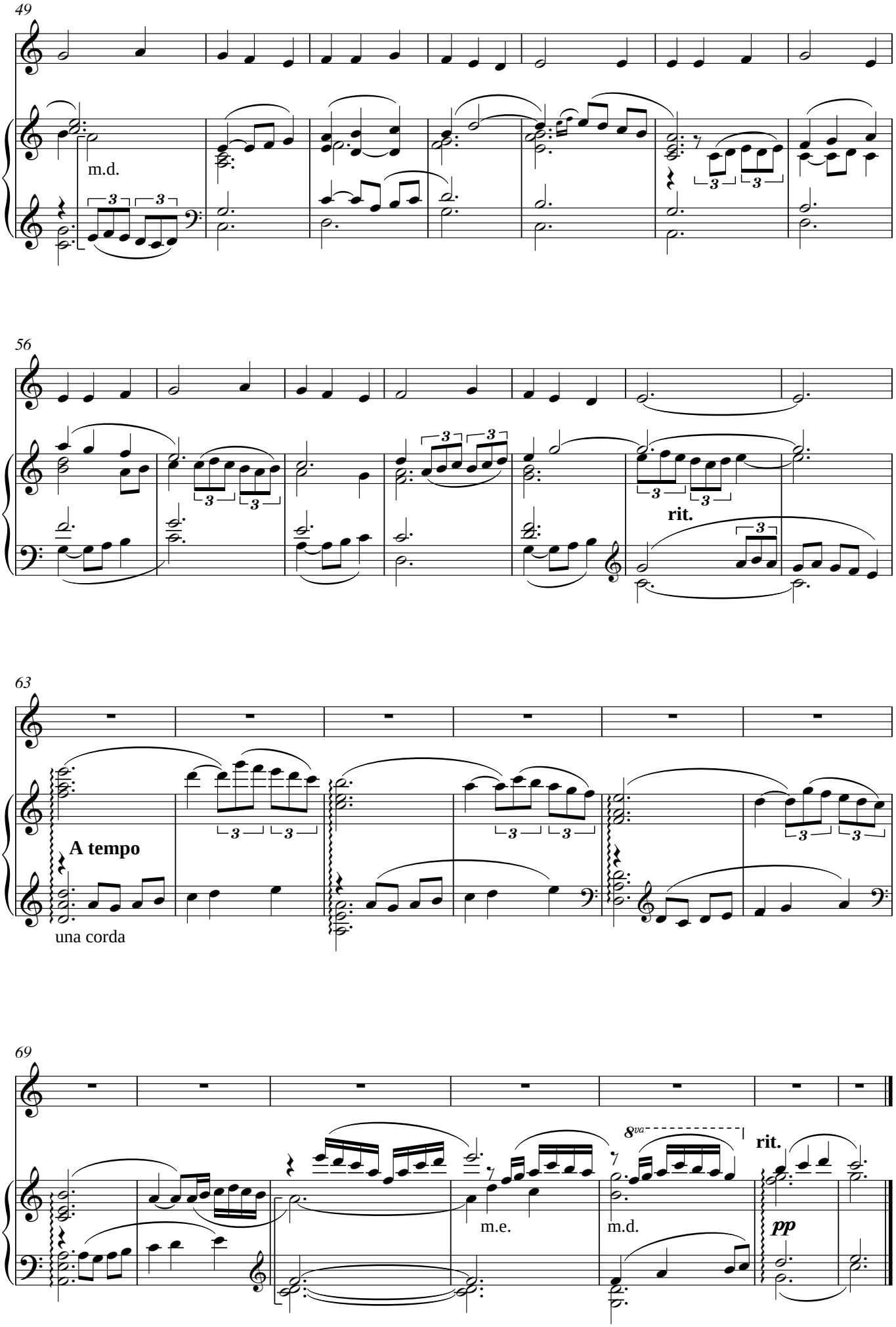
49
m.d.
56
rit.
63
A tempo
una corda
69
8va
rit.
m.e.
m.d.
pp

Cantinela nº 5

Has bailar comigo Carmiña Carmela
con zapato baixo e media de seda
con media de seda e media calada
has bailar comigo miña namorada

♩ = 60 Aprox.

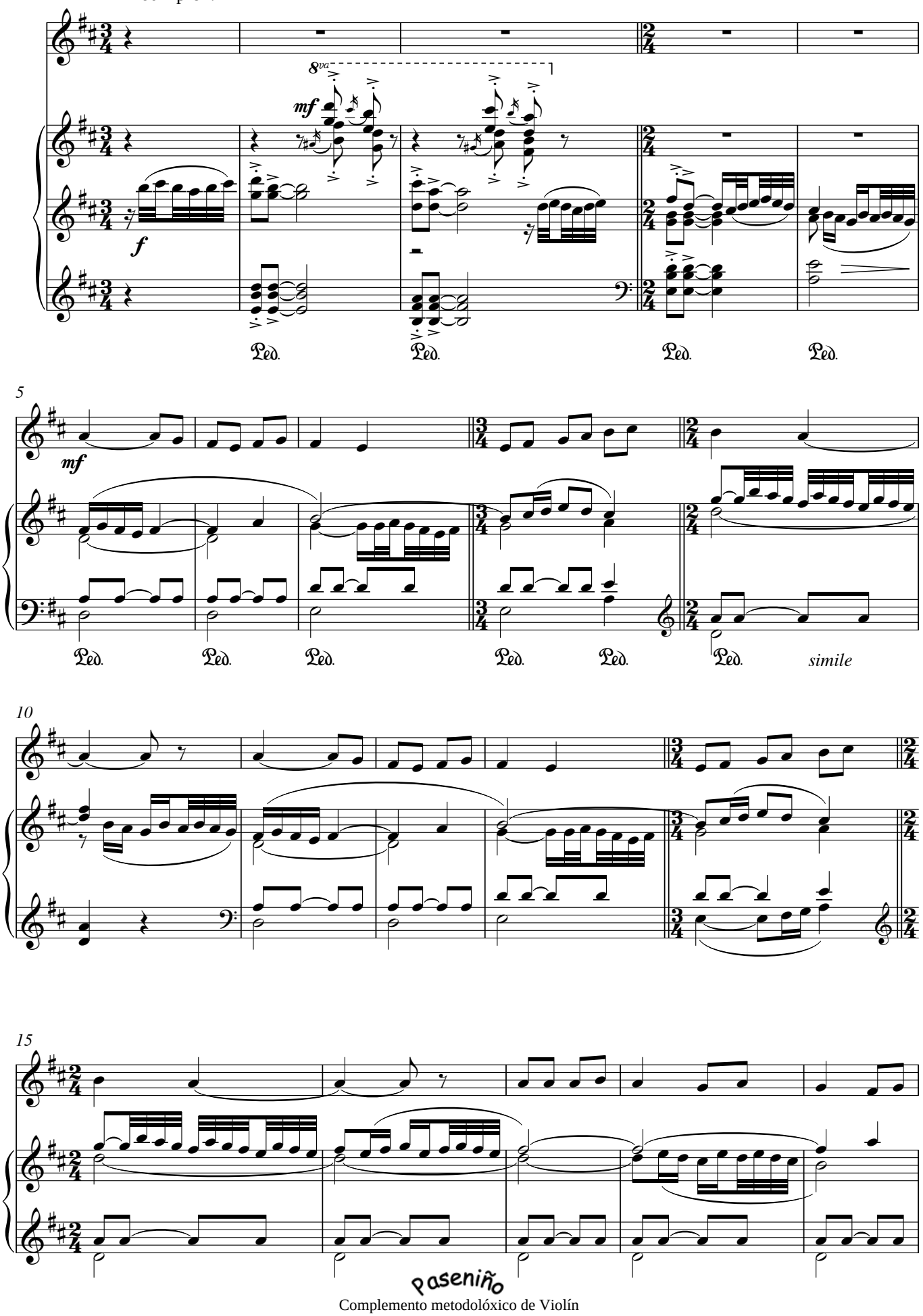

Paseniño

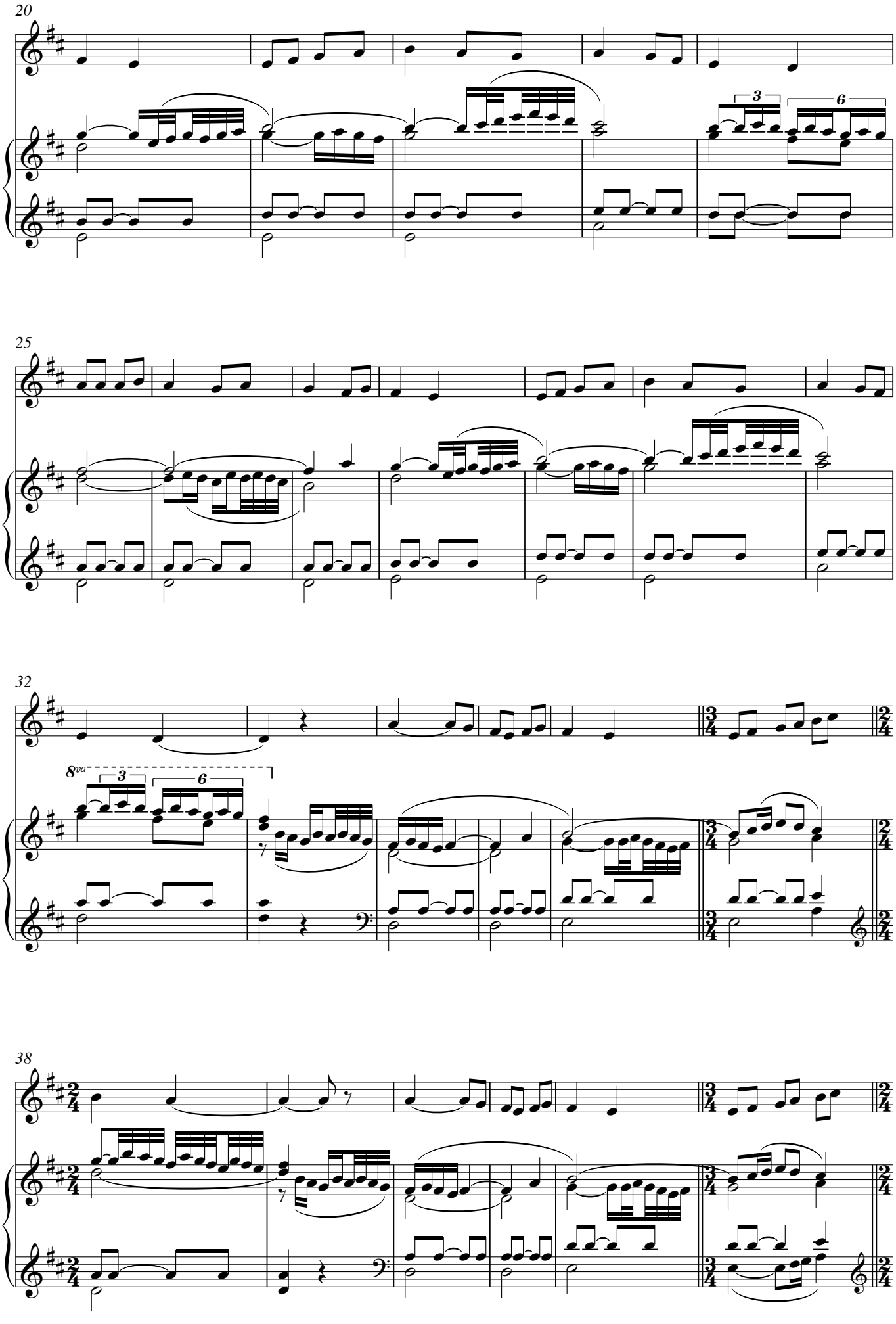
20
3
6
25
32
8va
3
6
38

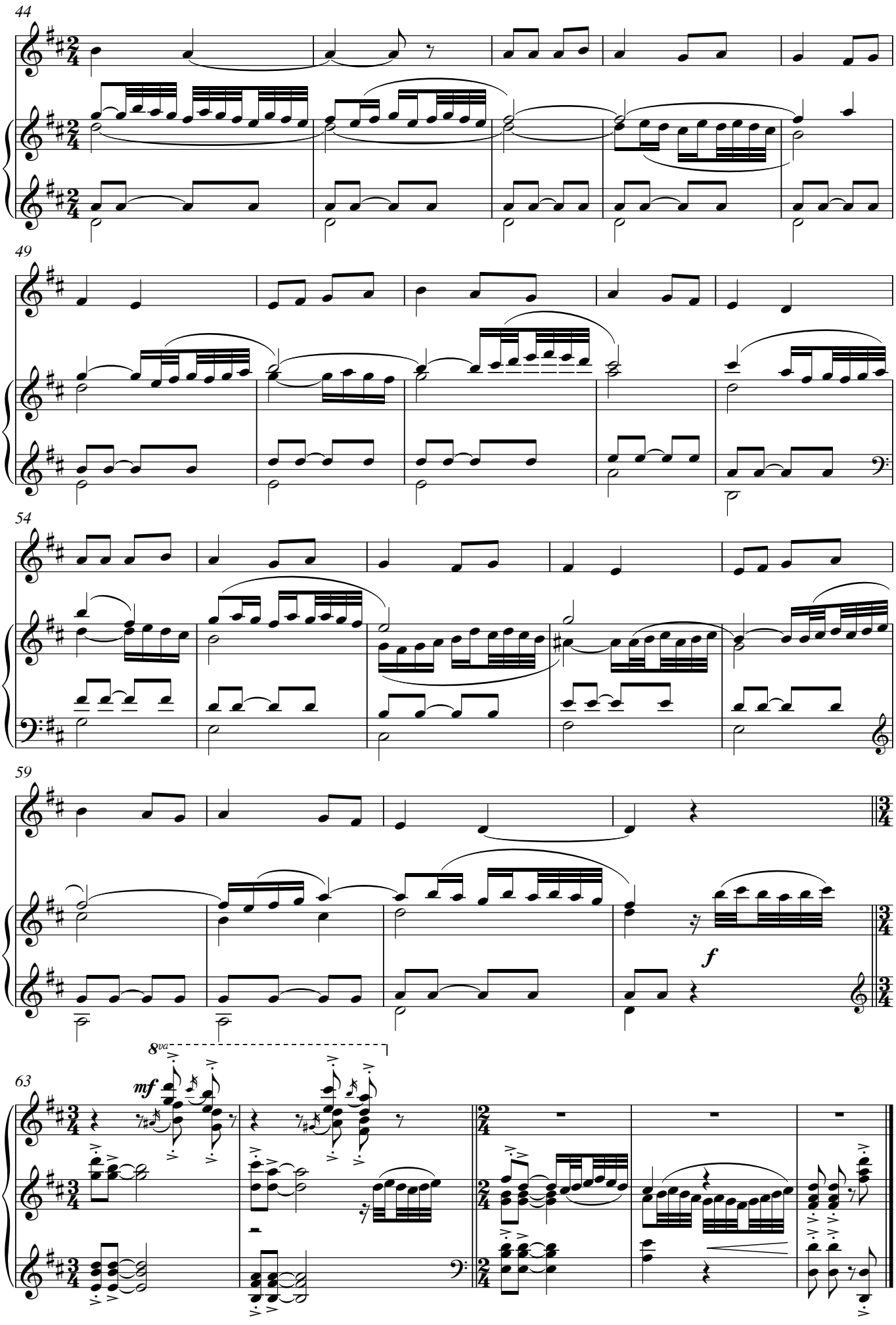
44
49
54
59
f
63
8va
mf

Alalá

Veño da Virxe da Barca
da Virxe da Barca veño
veño de abalar a pedra
de abalar a pedra veño
La la ra la la ra...

♩ = 140 Aprox.

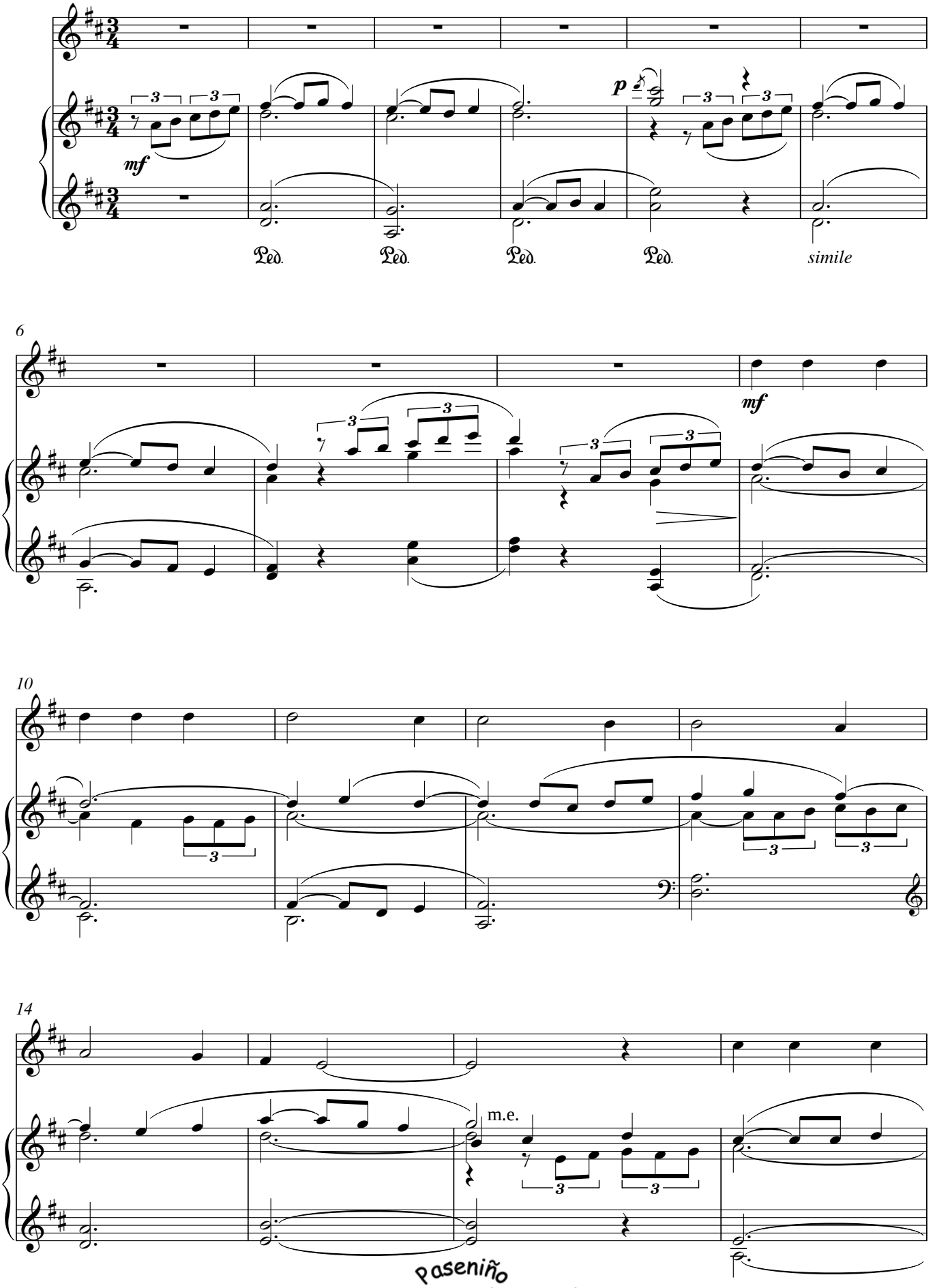

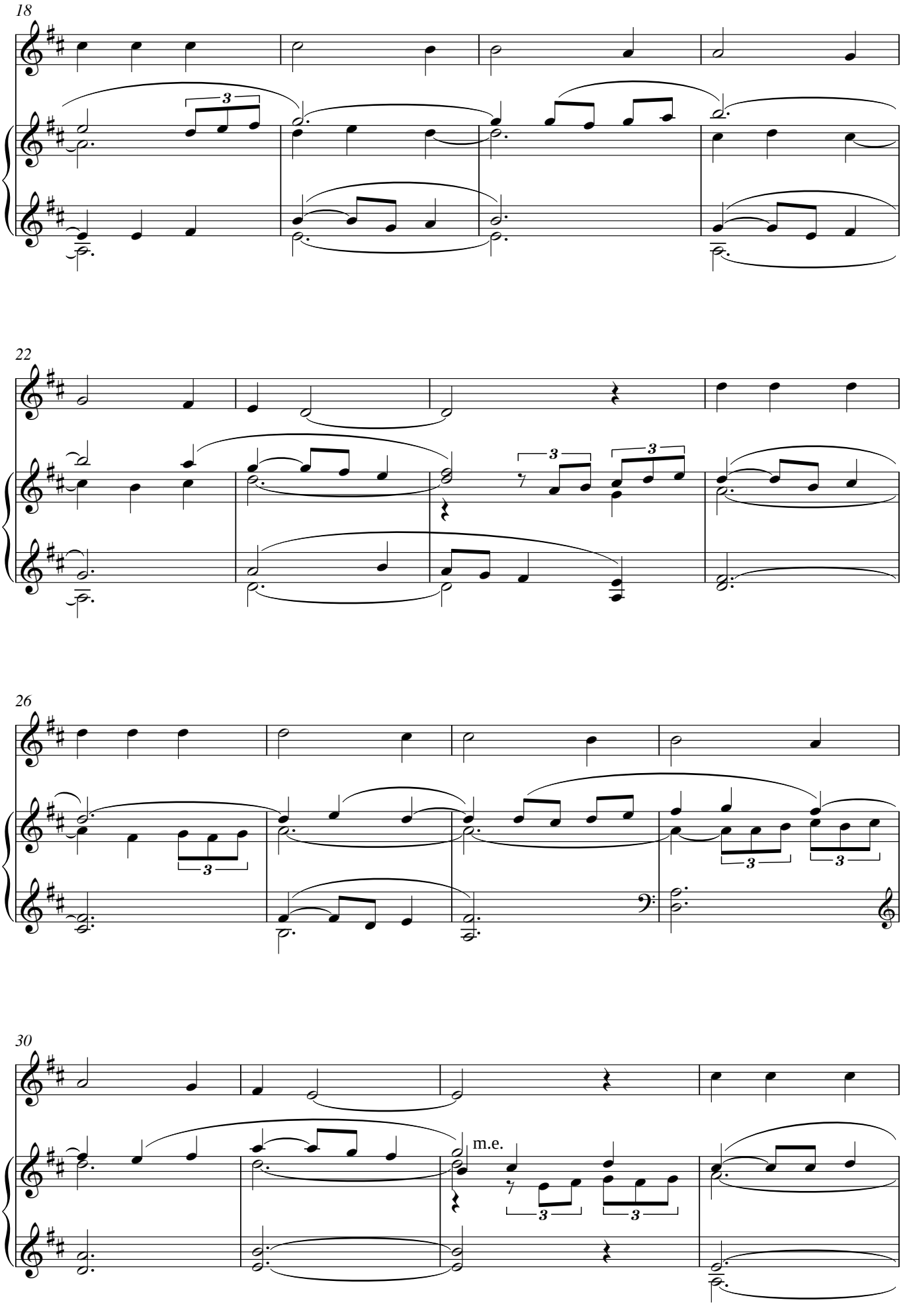
18
22
26
30
m.e.

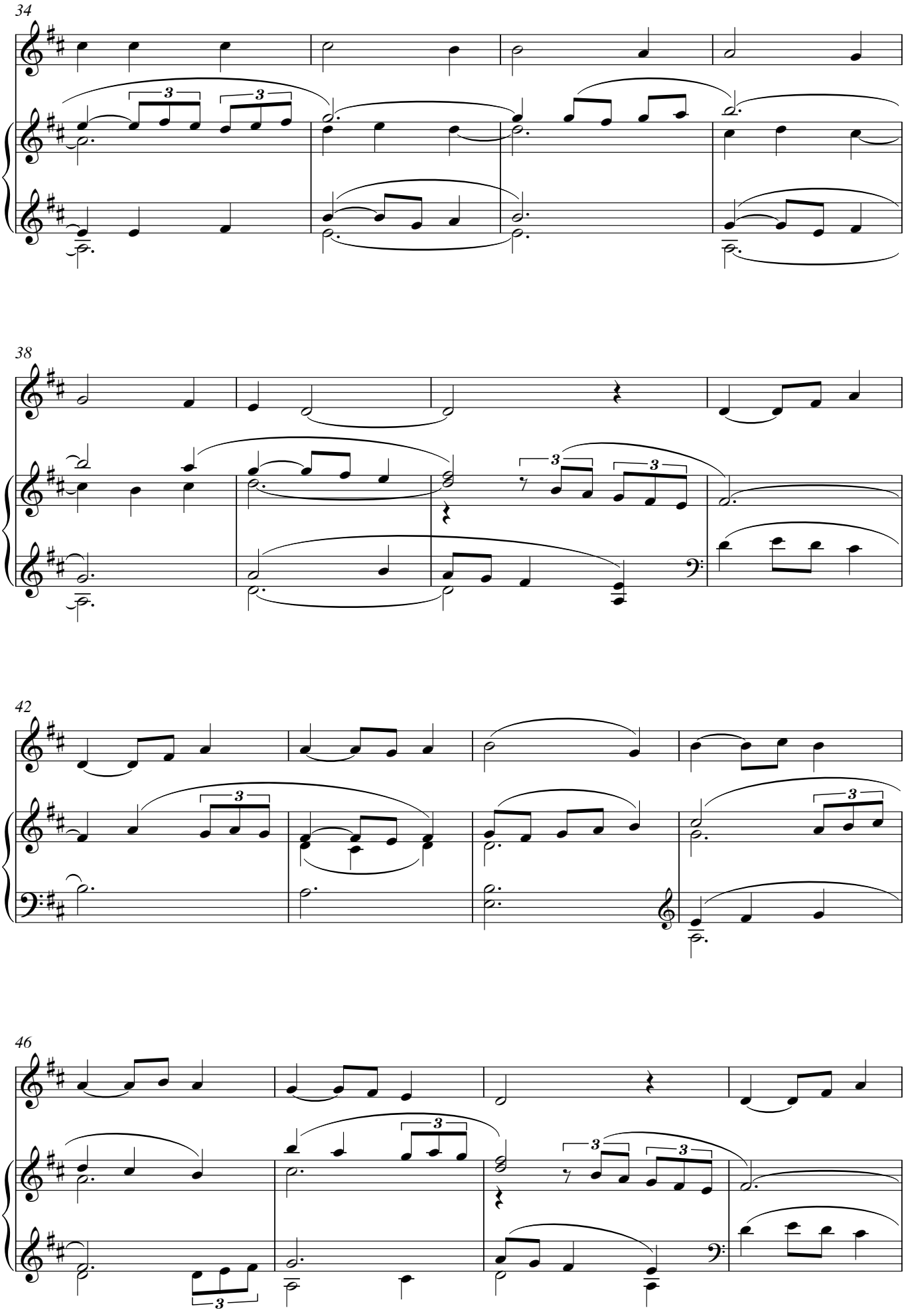
34
38
42
46

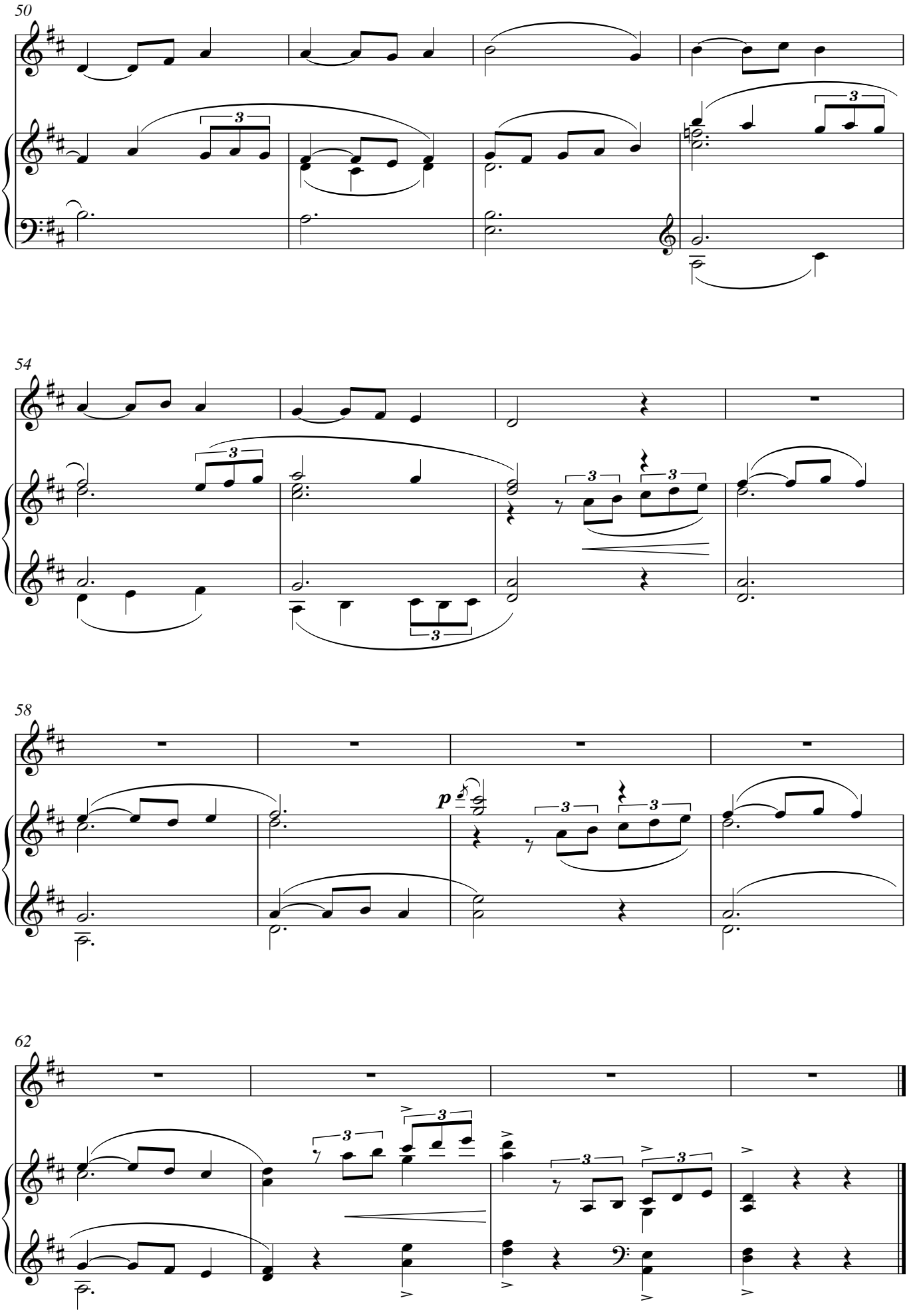
50
54
58
62
p

Dúas Muiñeiras

Non cases cun ferreiro ¡Quiquiriquí!
que che ten moi malas mañas ¡Cacaracá!
casa cun carpinteiro ¡Quiquiriquí!
que che fai cousas galanas ¡Cacaracá!

♩. = 84 Aprox.

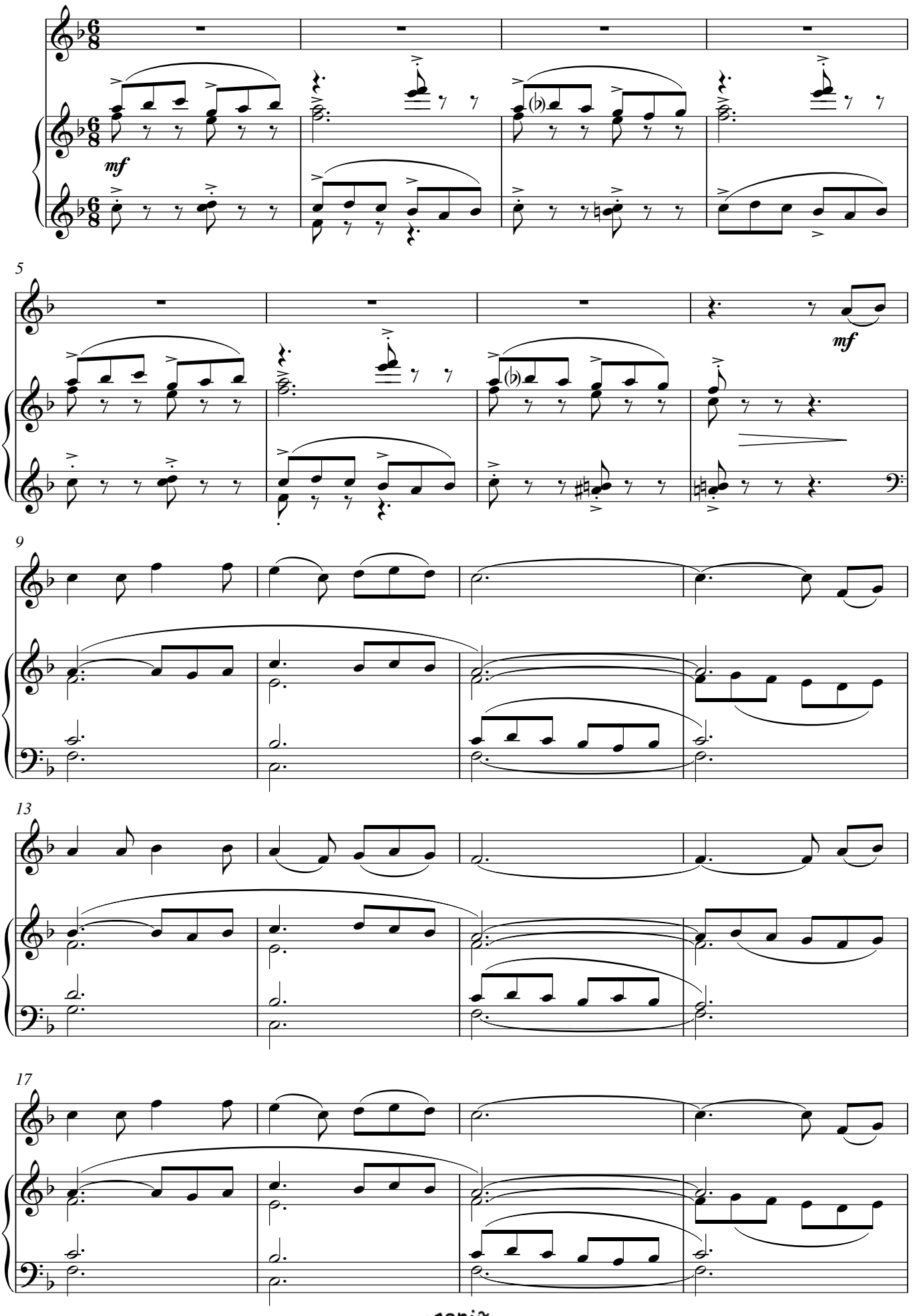

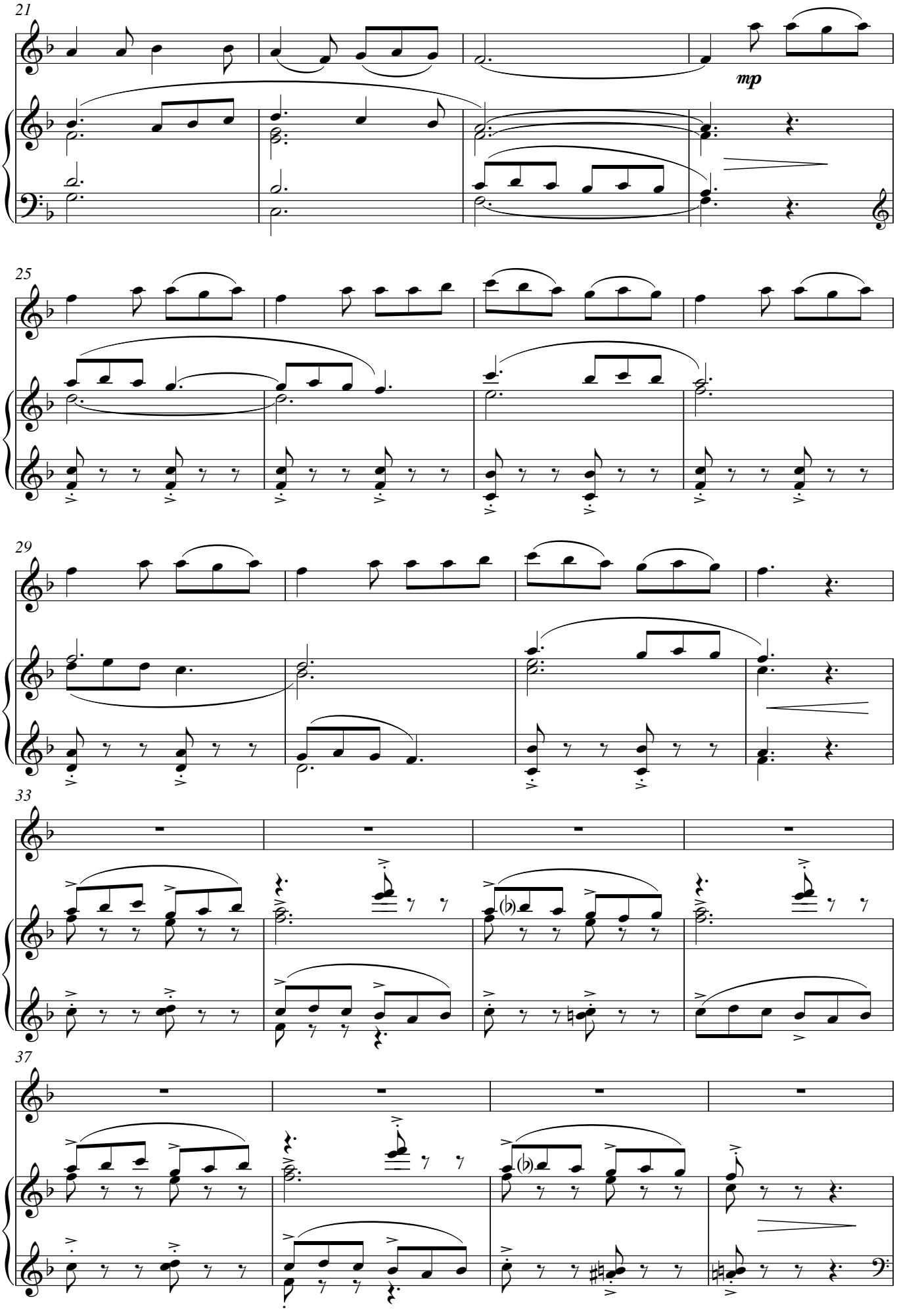
21
mp
25
29
33
37

Na beira do mar
hai moito que ver
baila miña Maruxa, si
baila na punta do pé

41

mf

45

49

53

mp

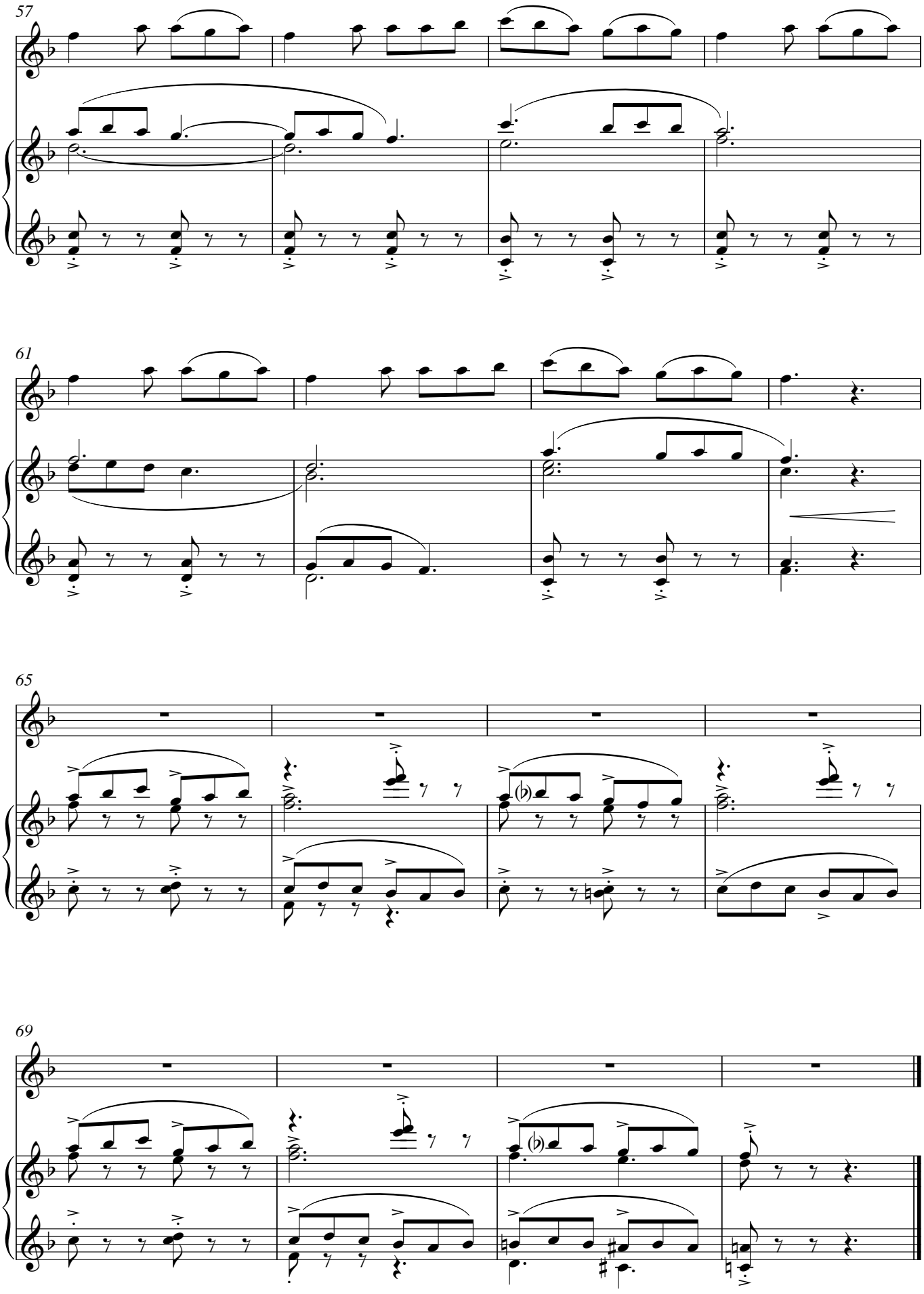
57
61
65
69

Paseniño

Violín

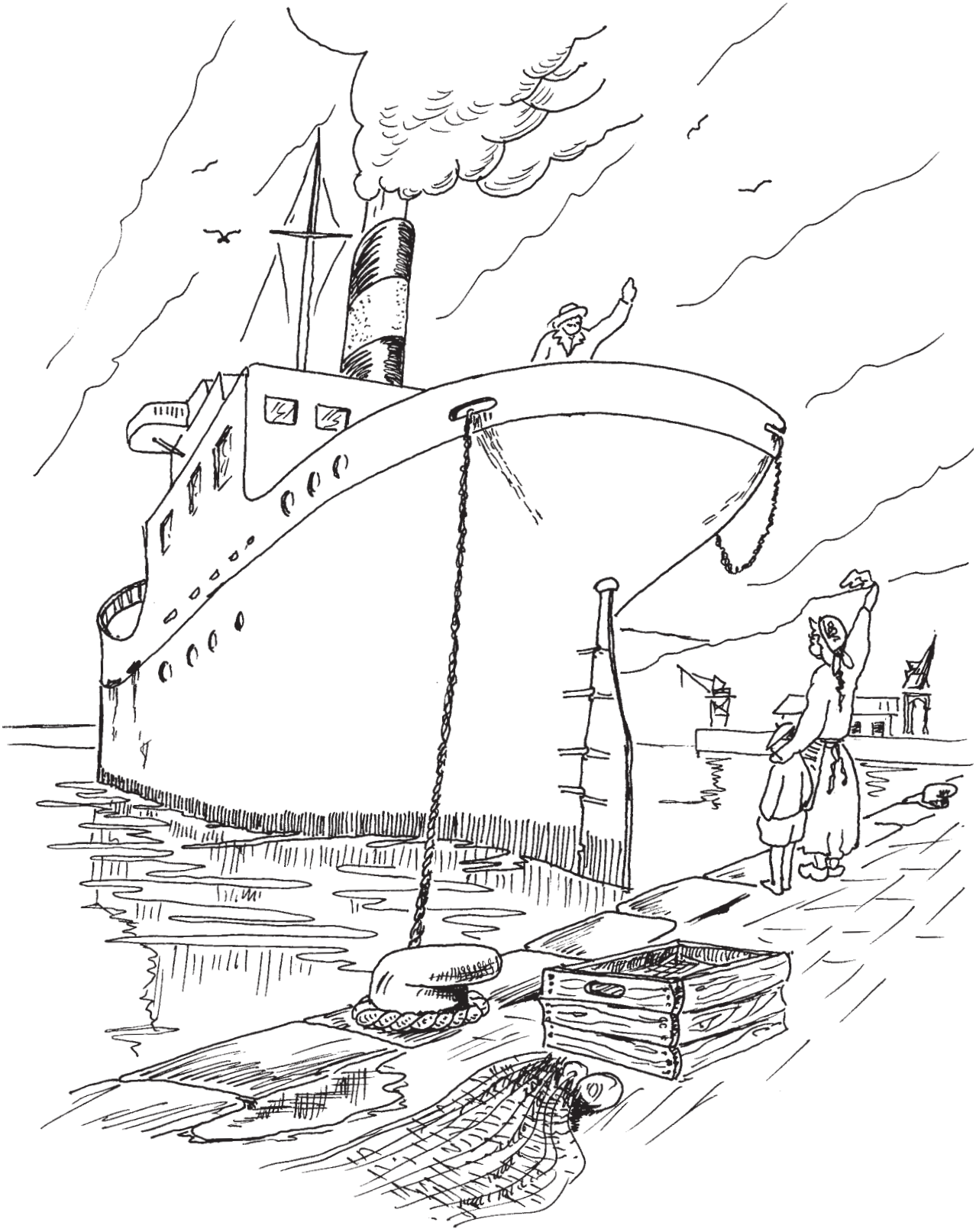

Rivirivi, Rivirola

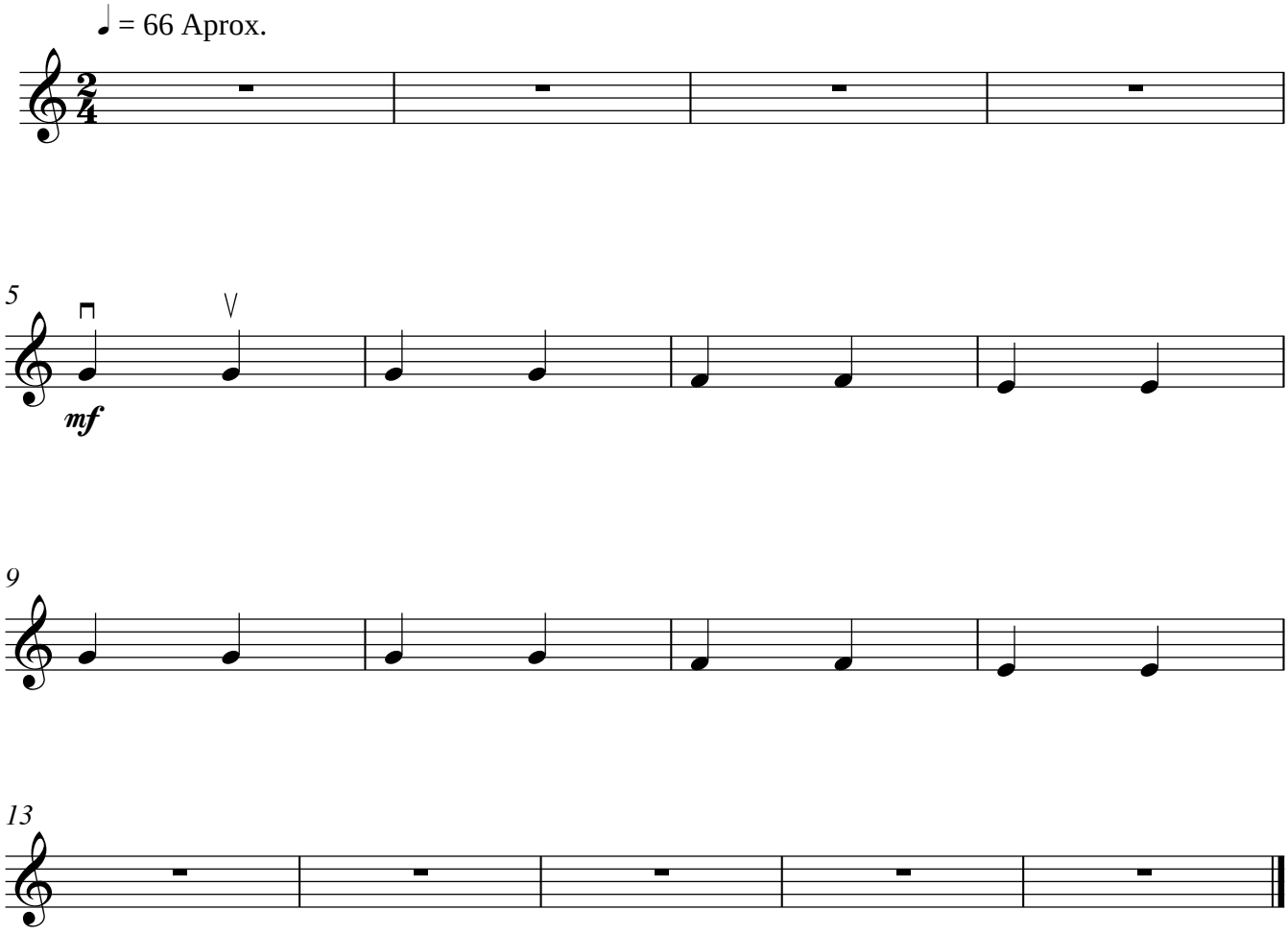

Canto de Reis

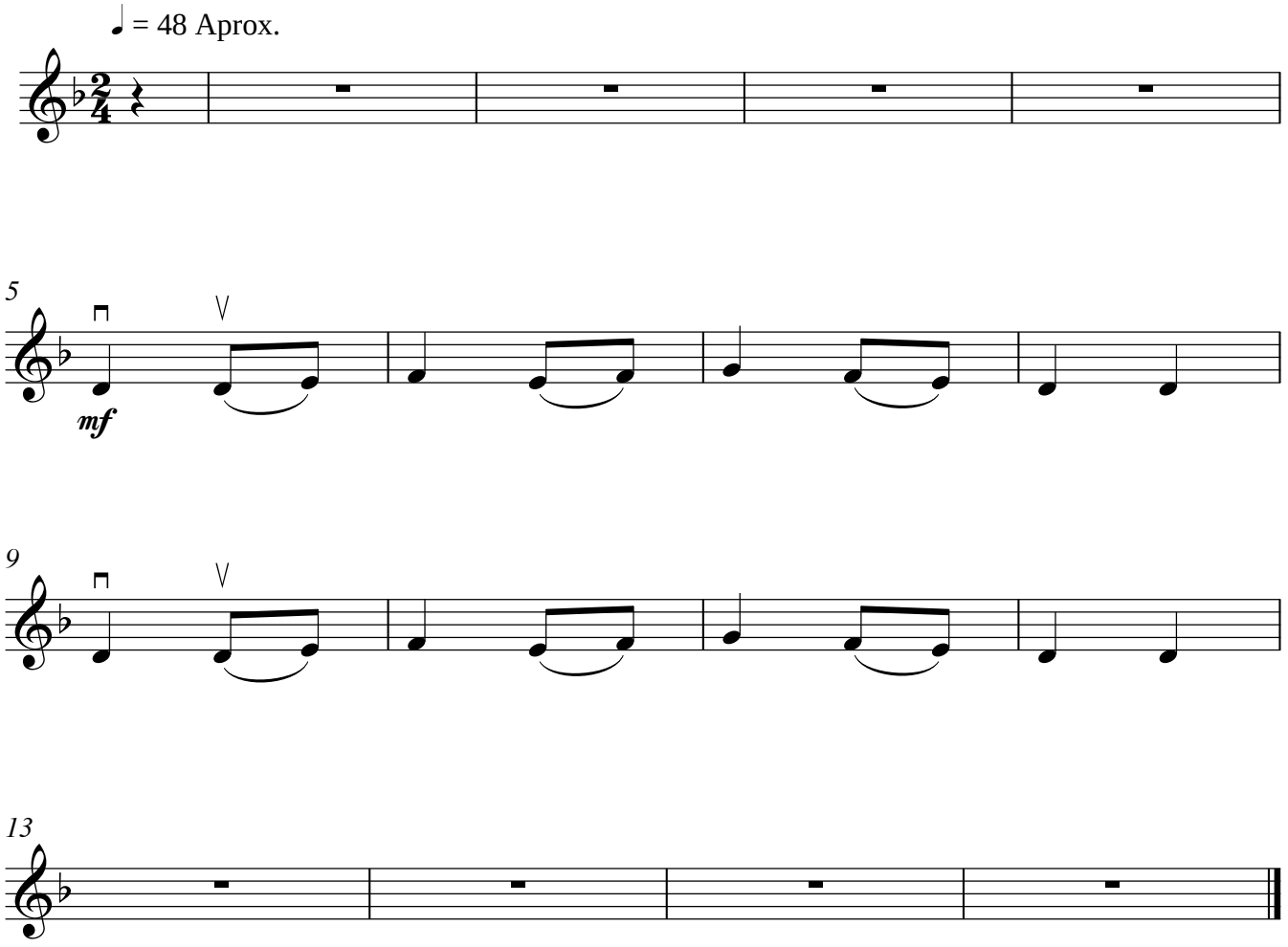

Tocatiña

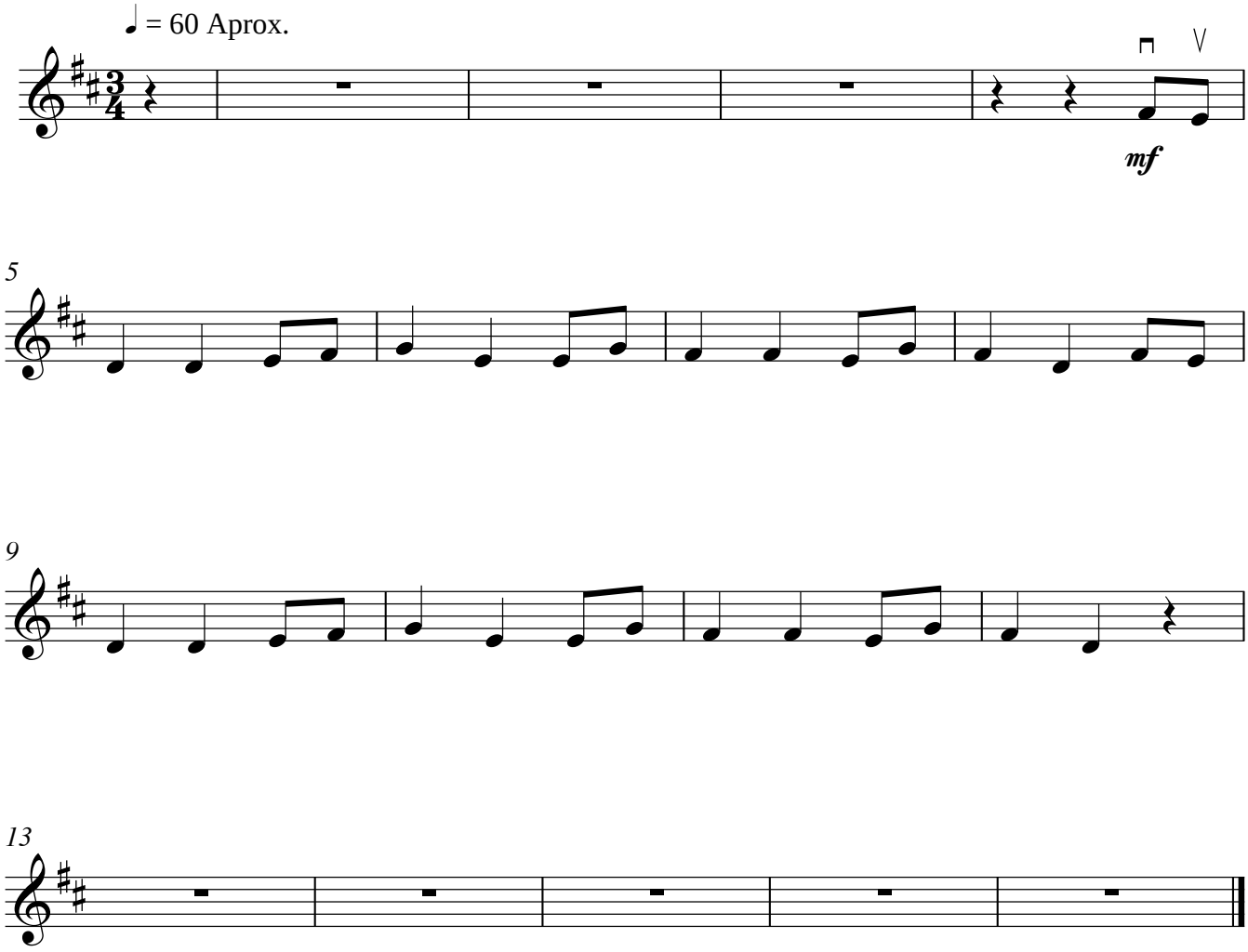

Danza Galega nº 1

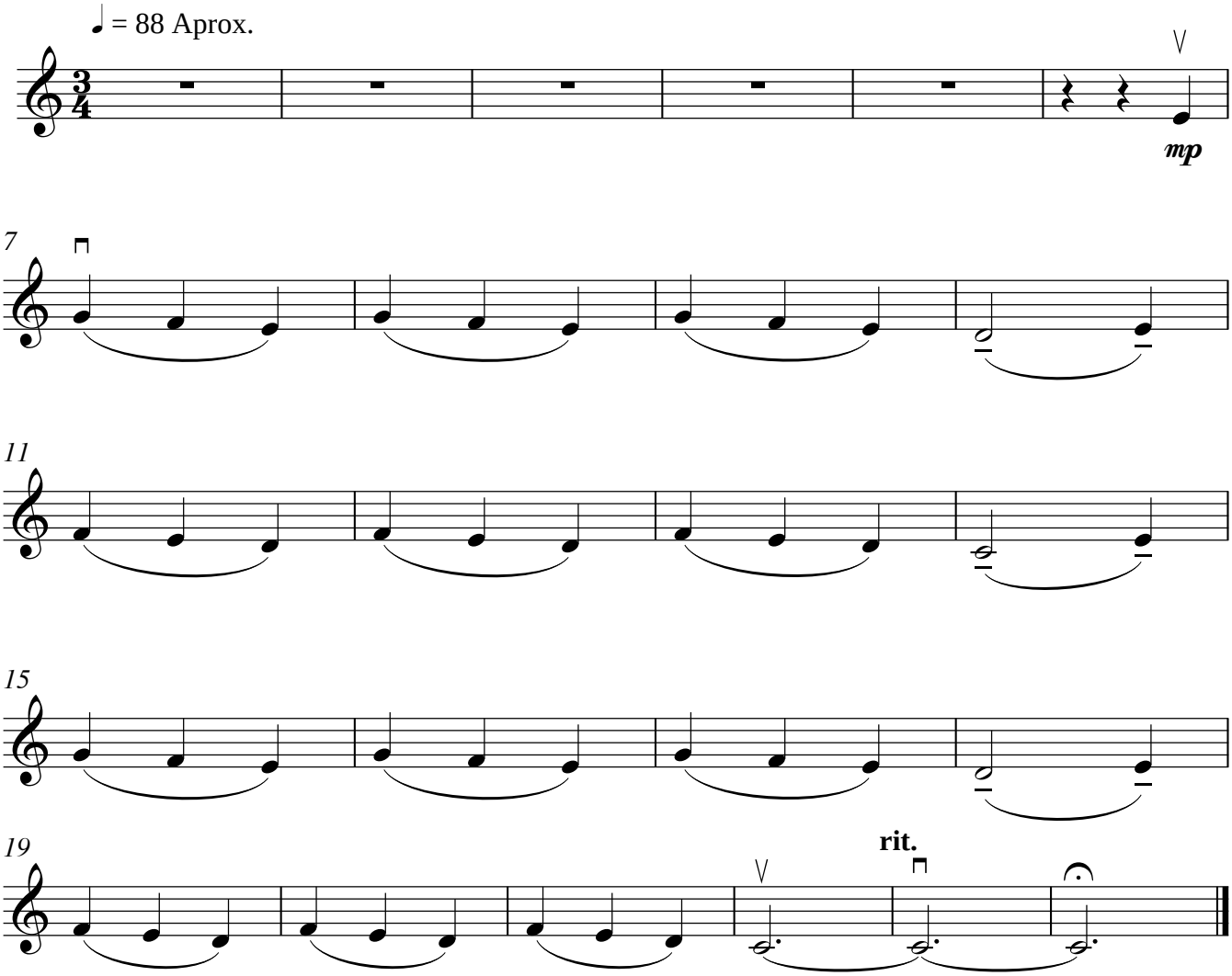

Danza Galega nº 2

♩ = 144 Aprox.

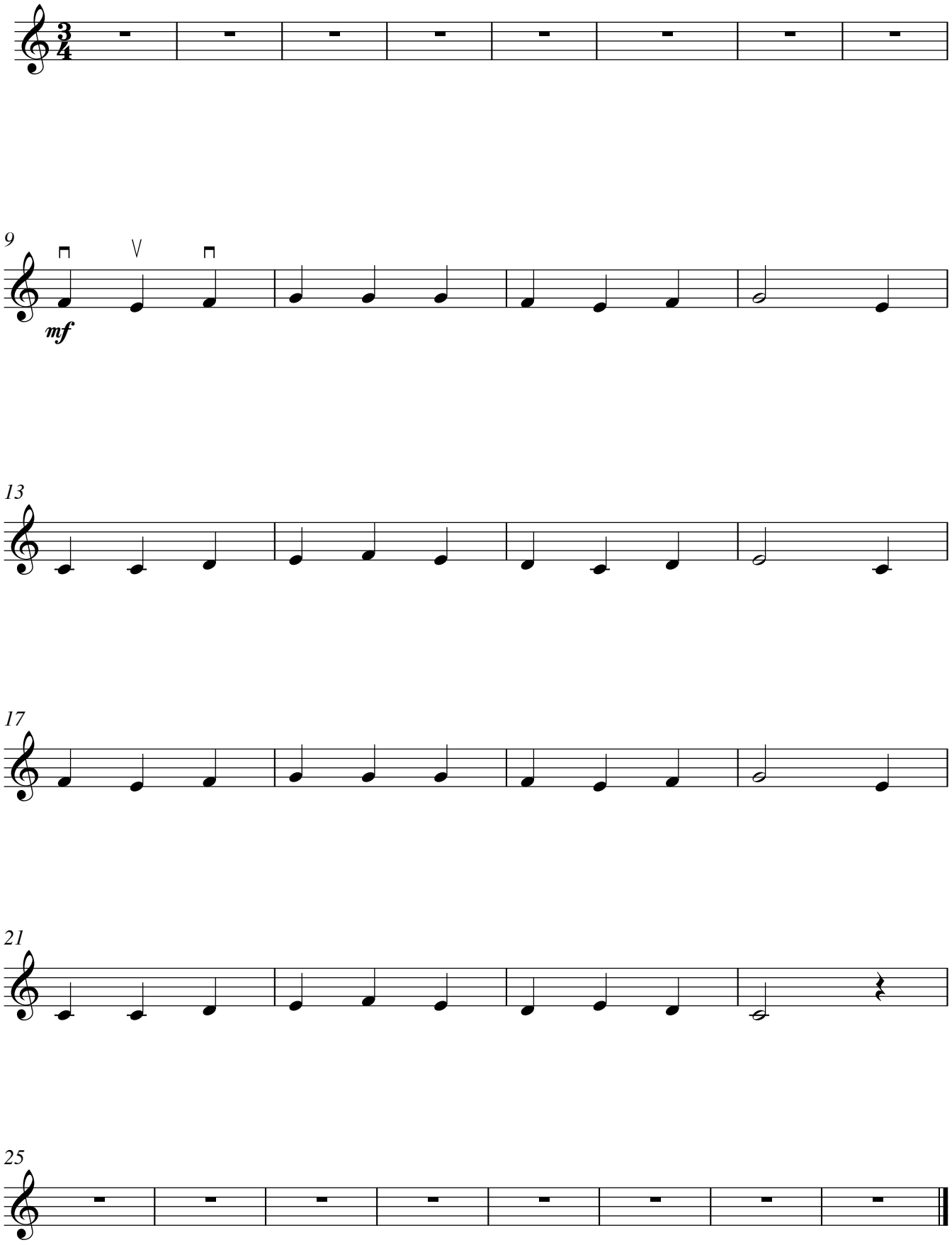

Campaíñas

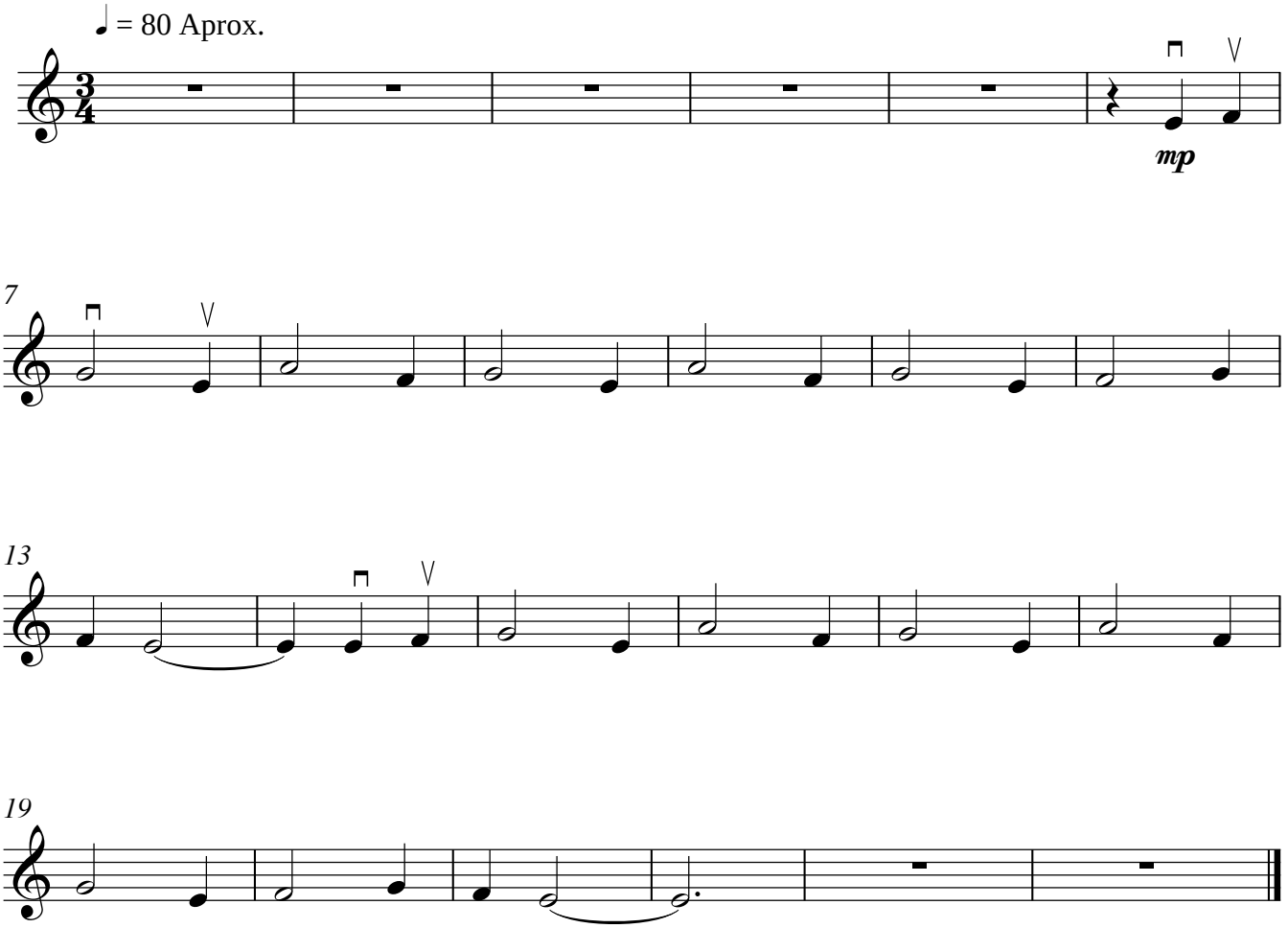

Maruxiña

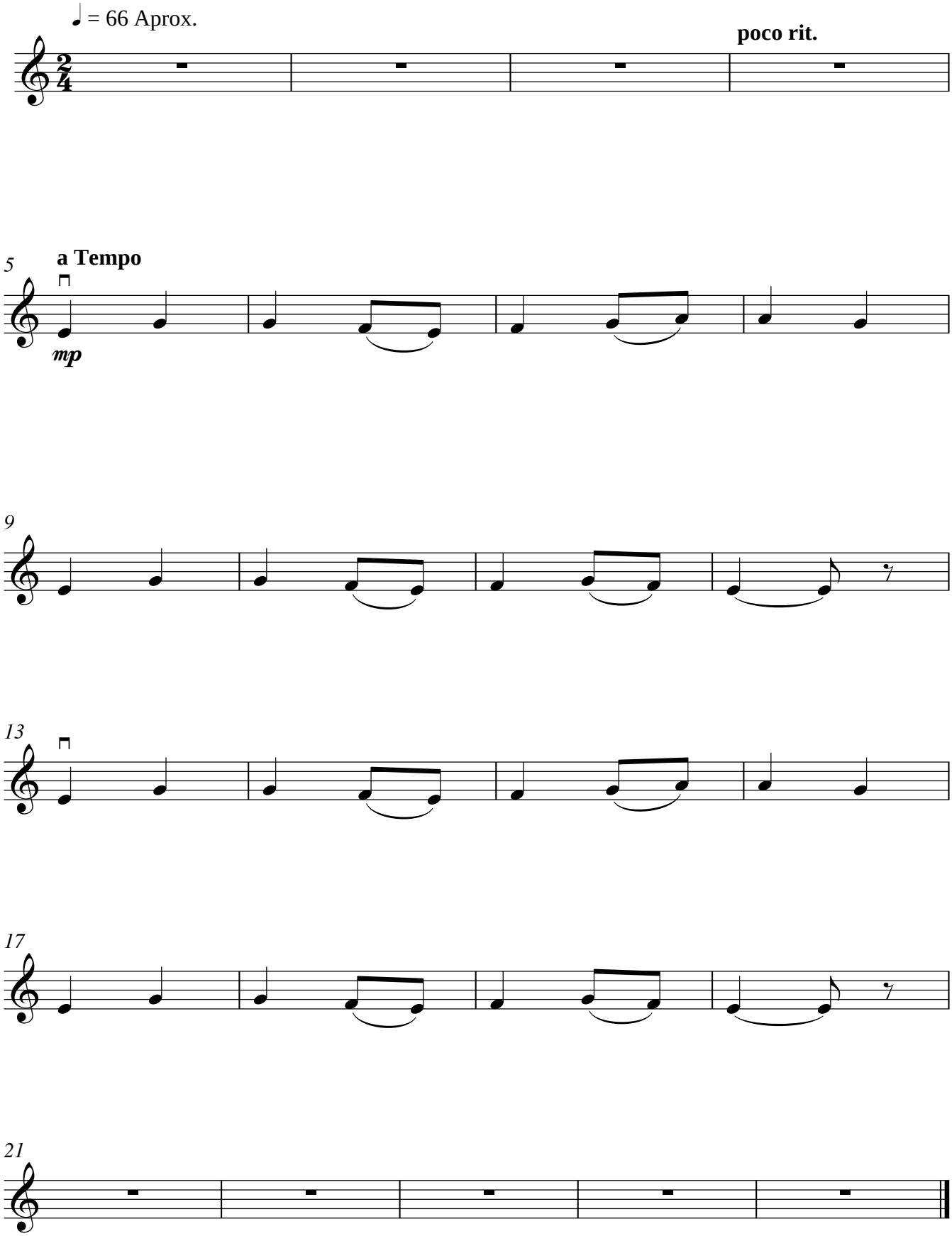

A Burriña

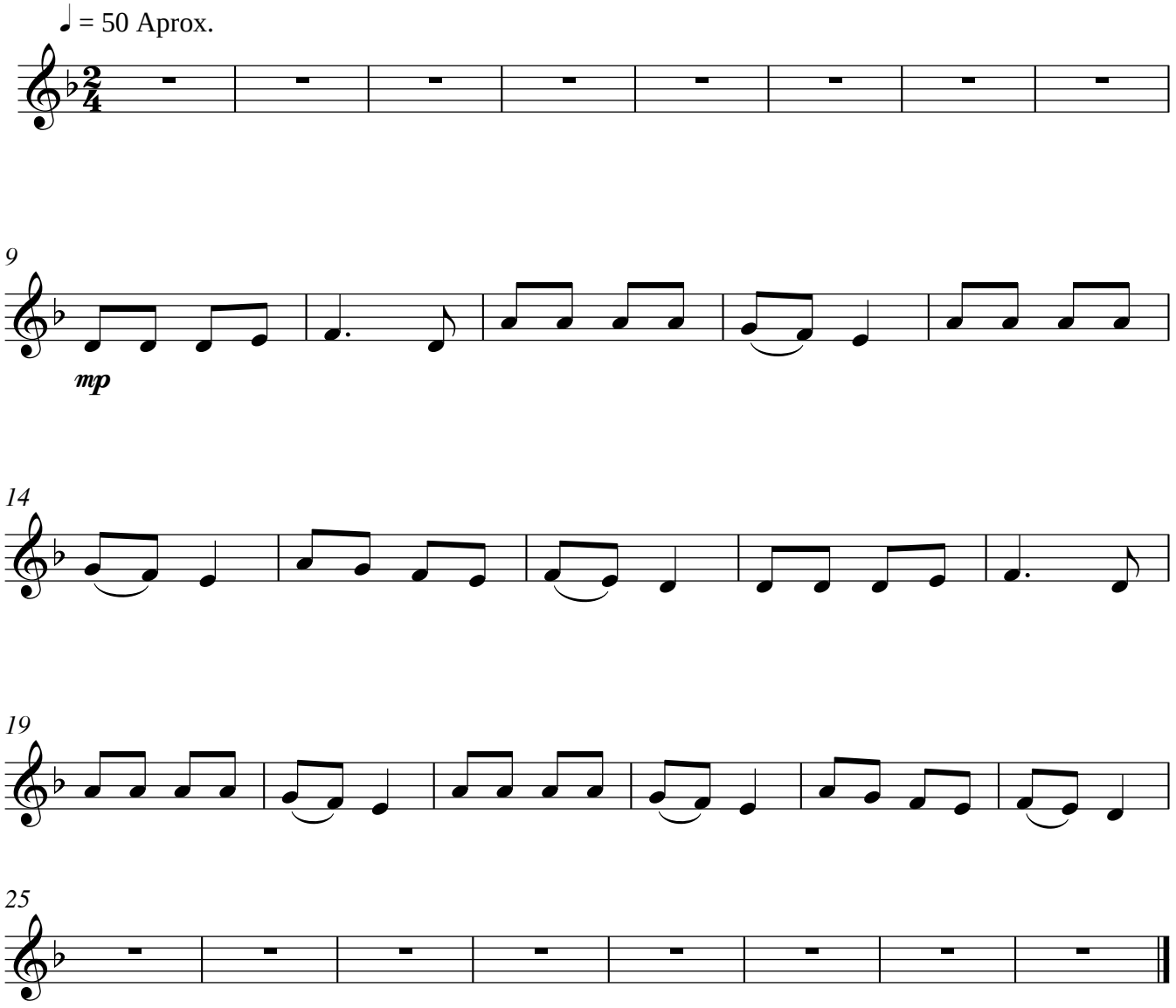

Pandeirada

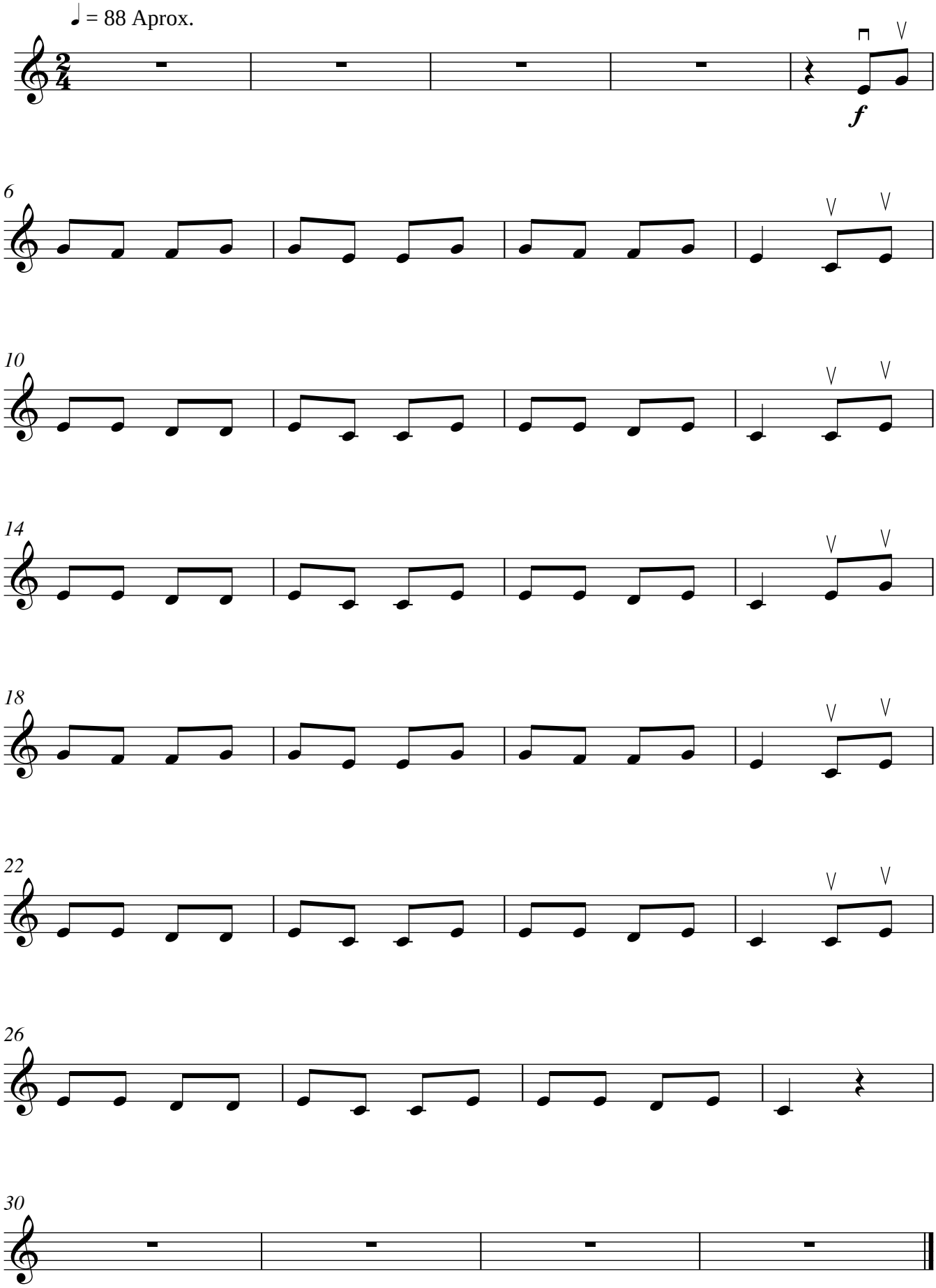

Arrolo

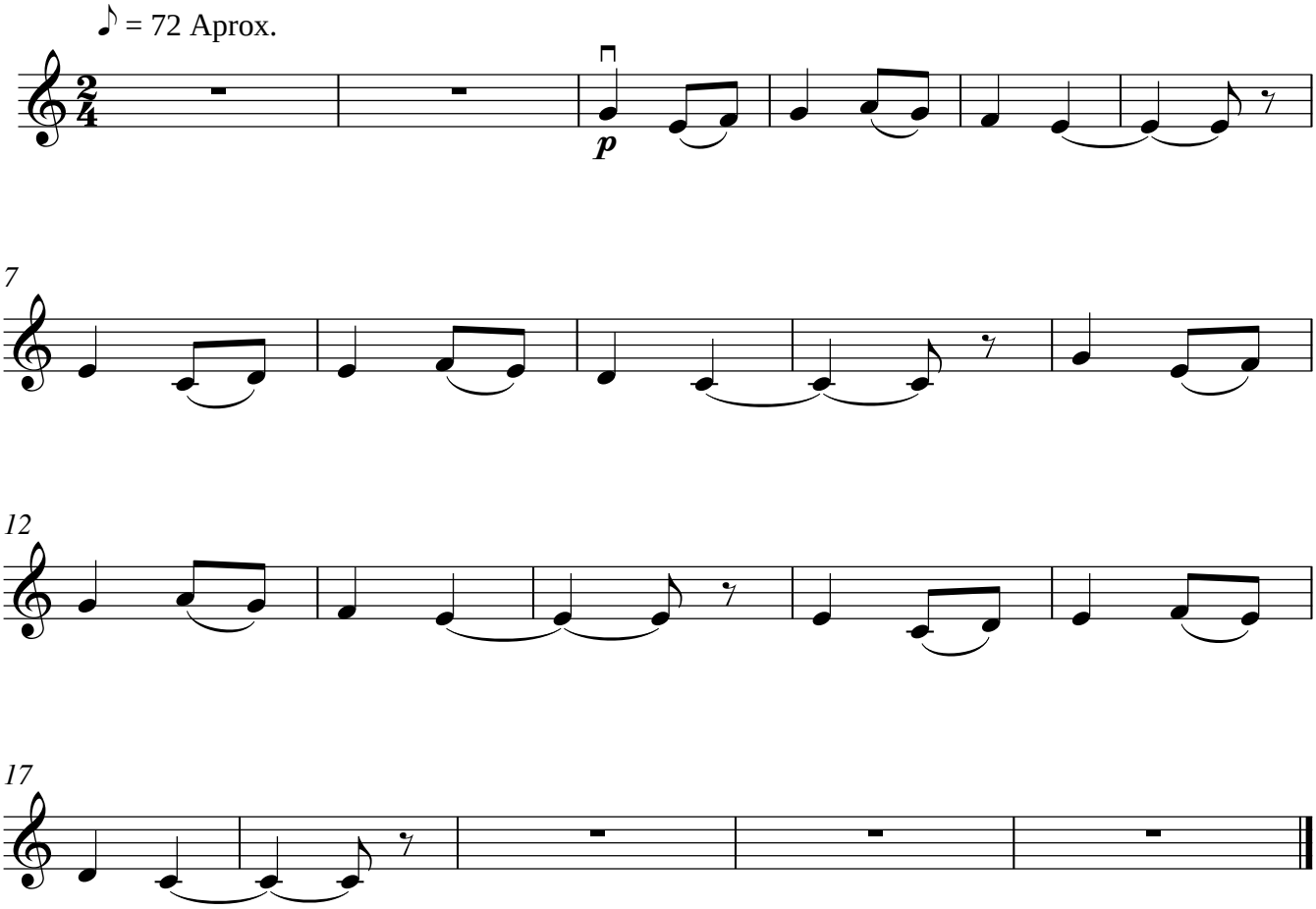

Foliada

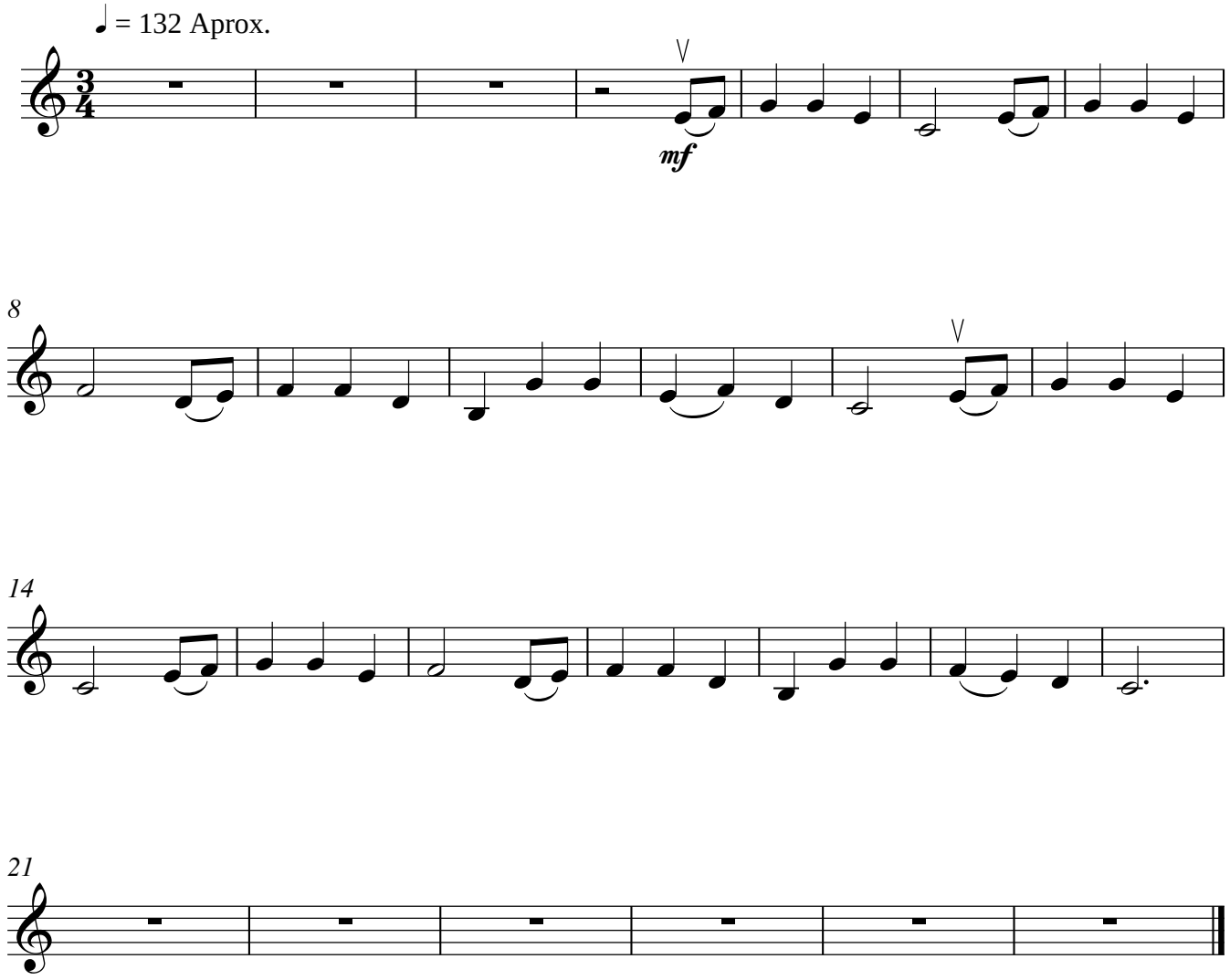

Tocata de Reis

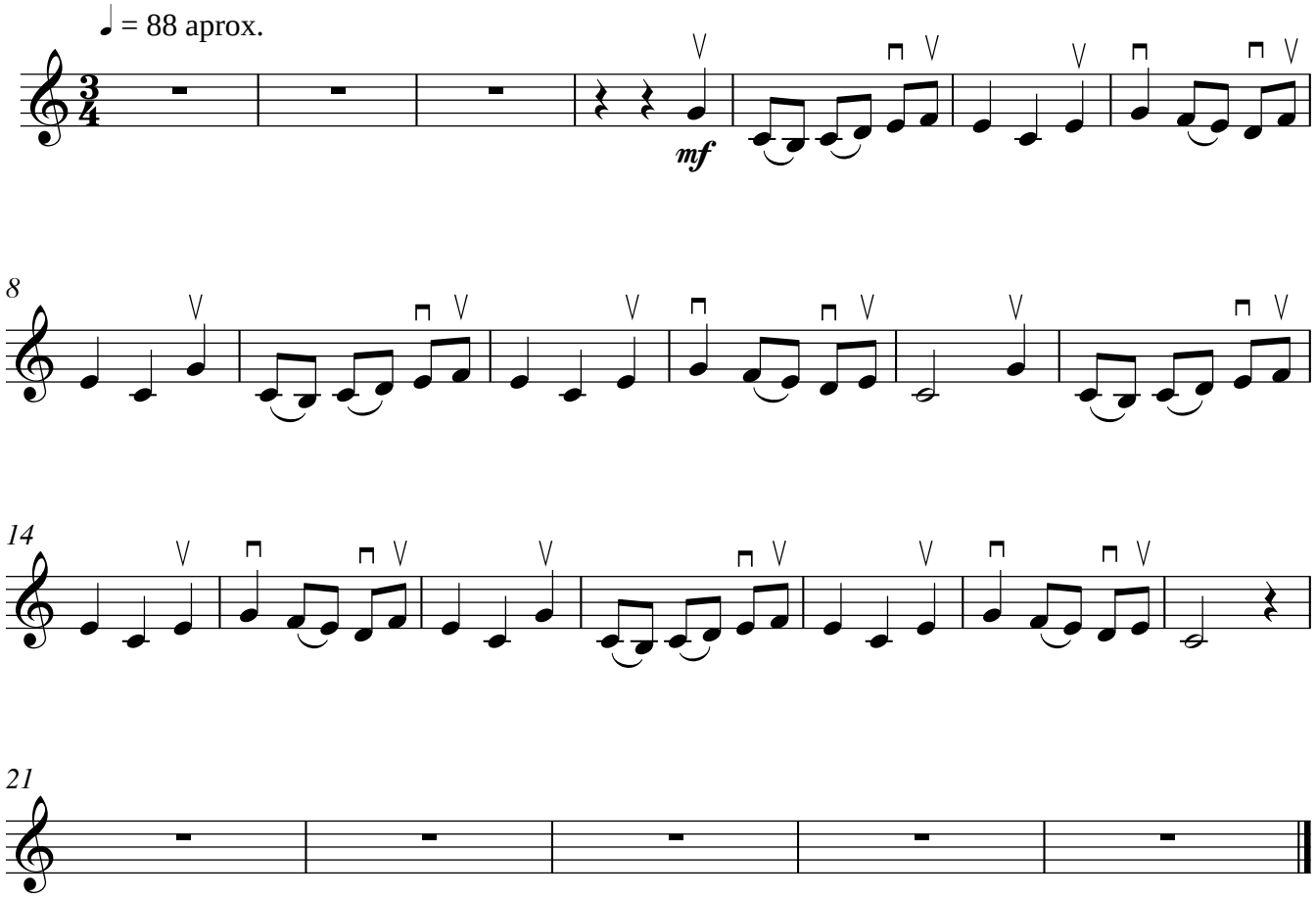

Dúas Carballesas

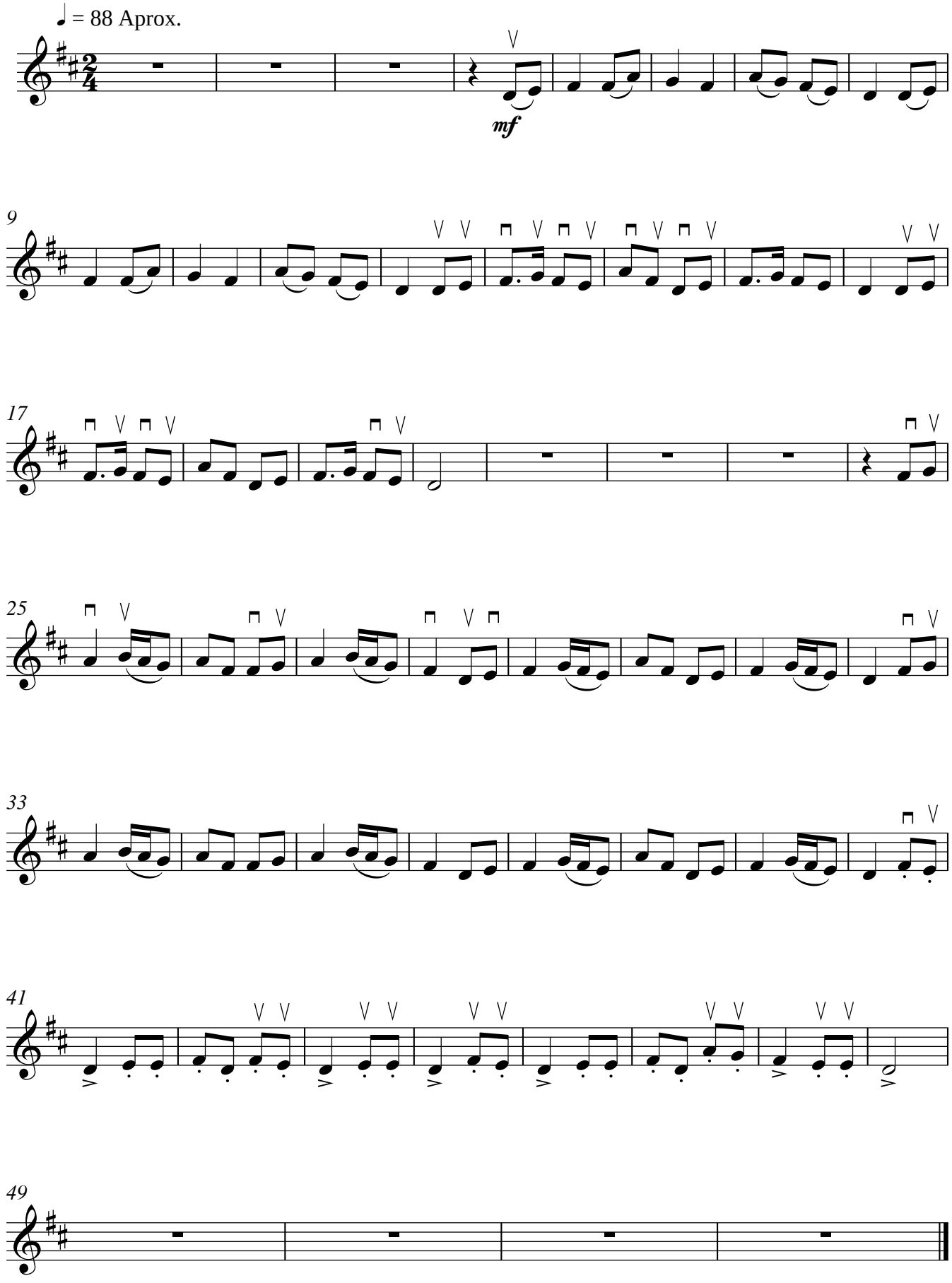

Canto de labor

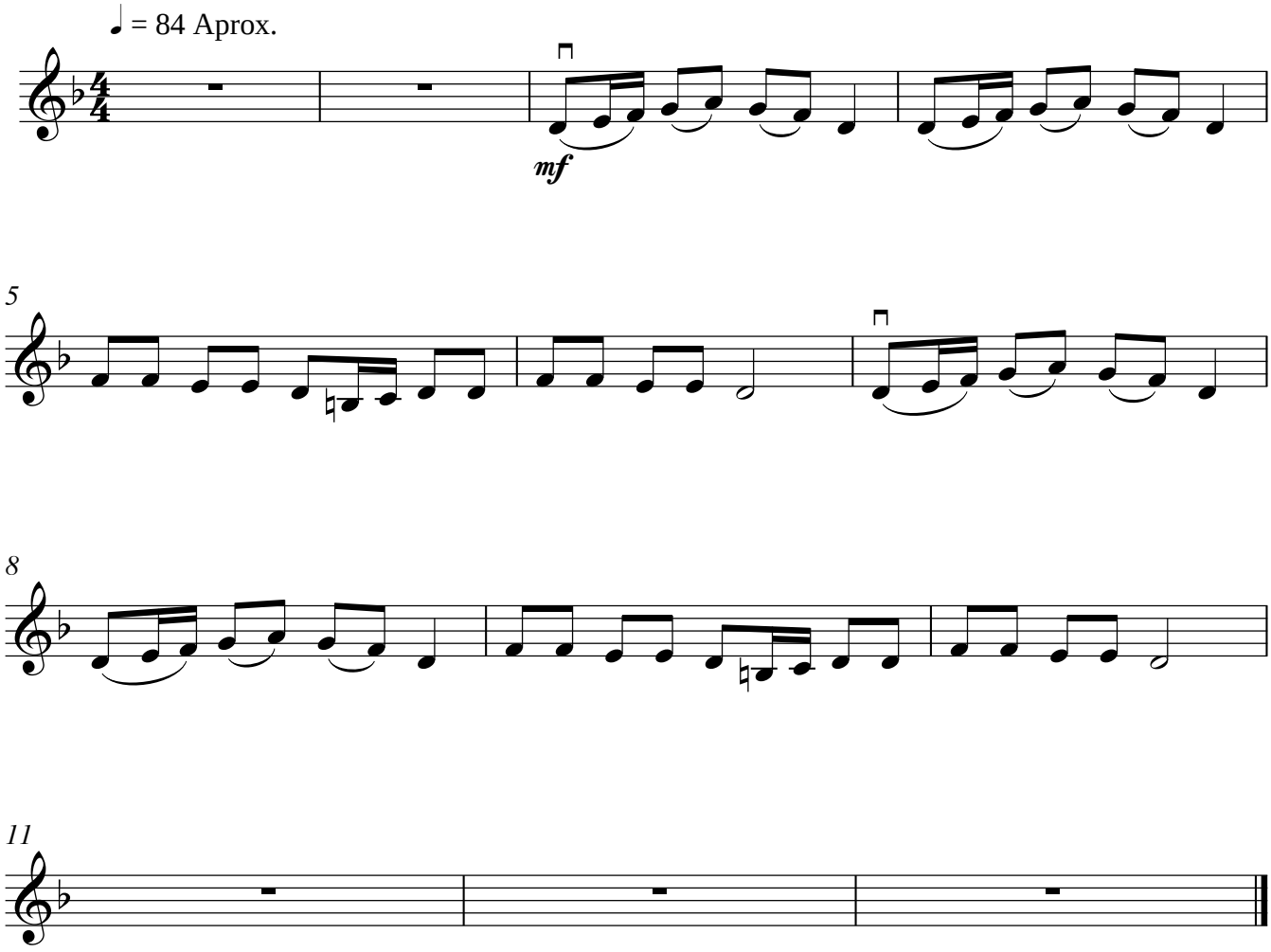

Os Paxariños

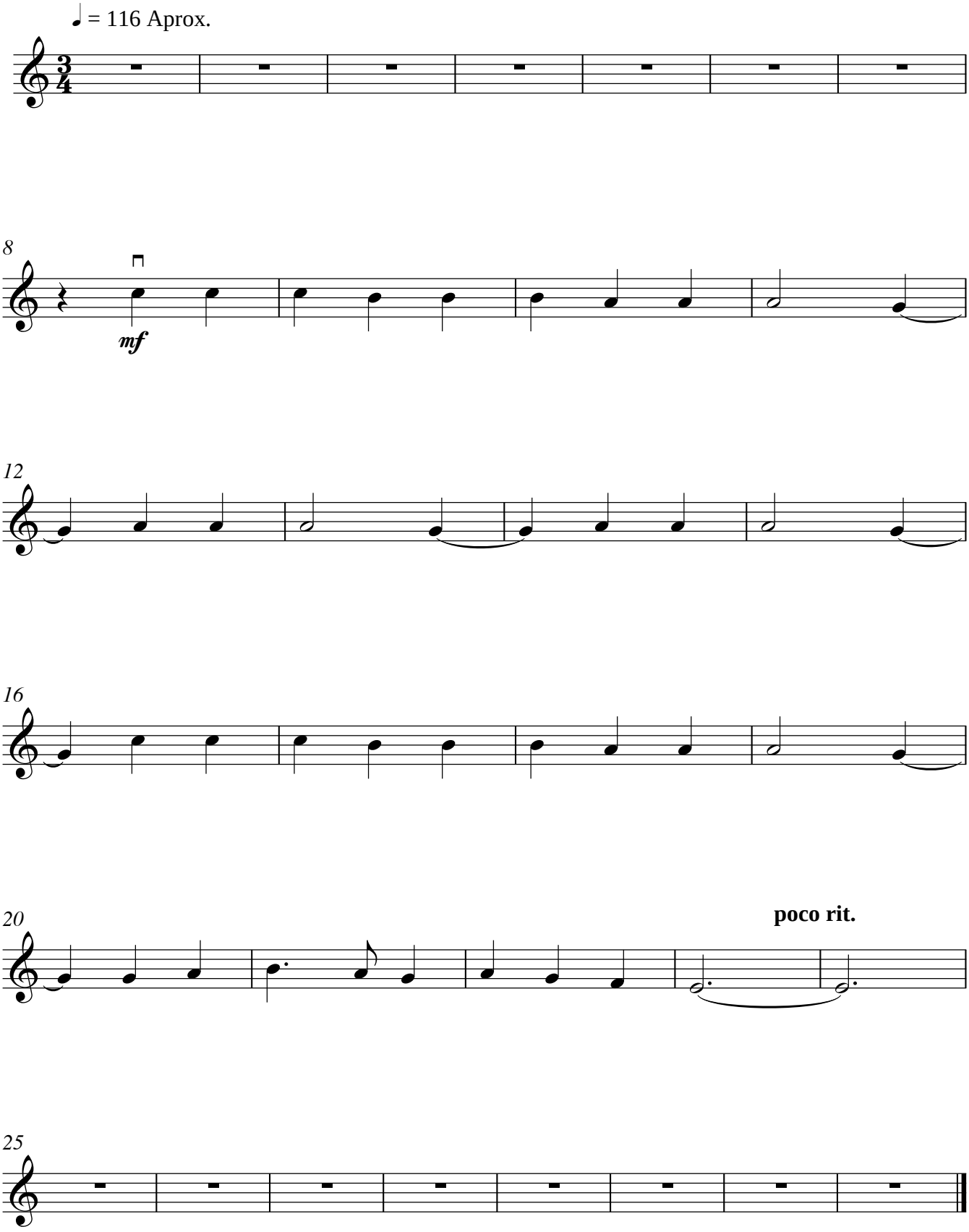

Cantinela nº 1

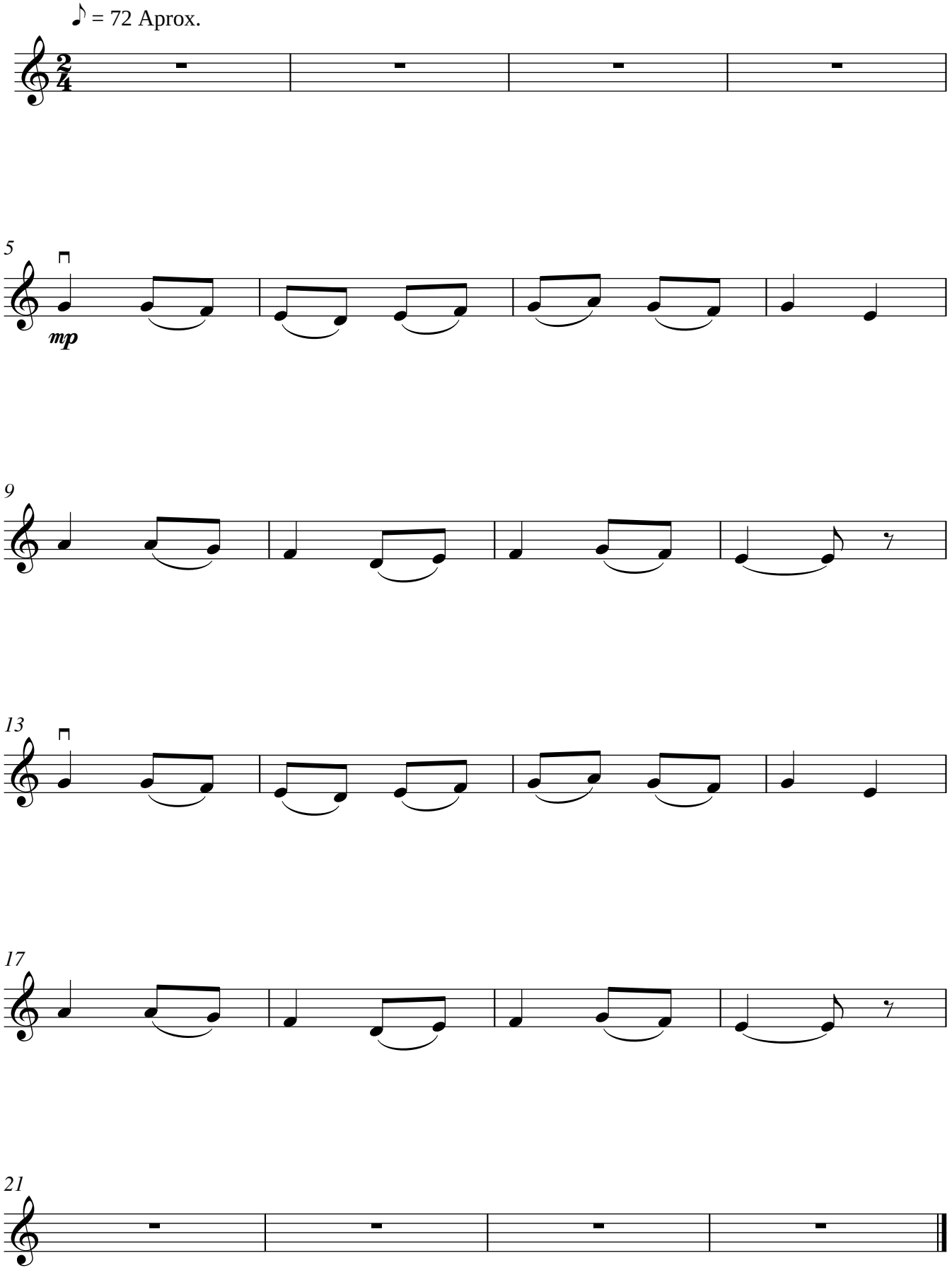

Cantinela nº 2

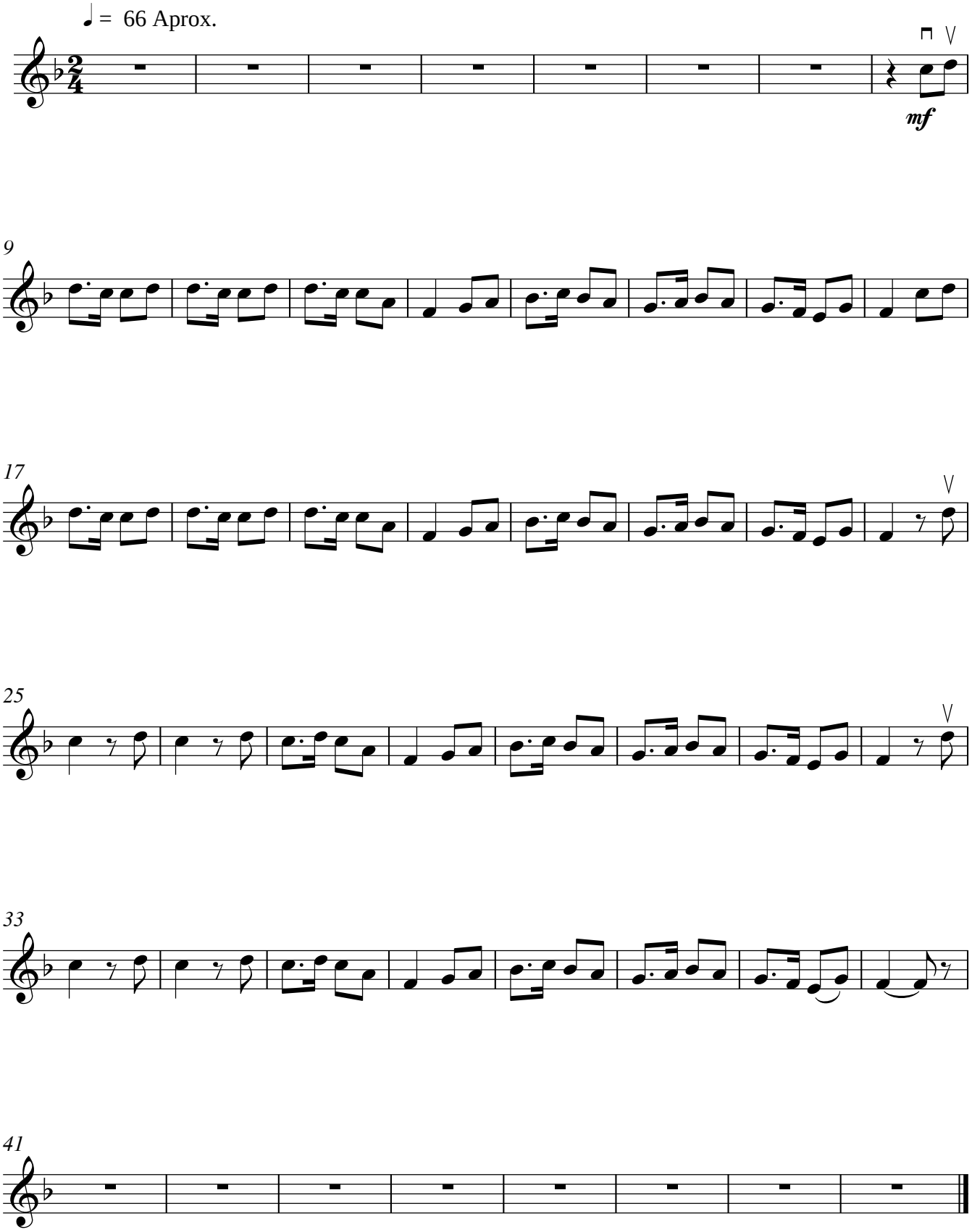

Cantinela nº 3

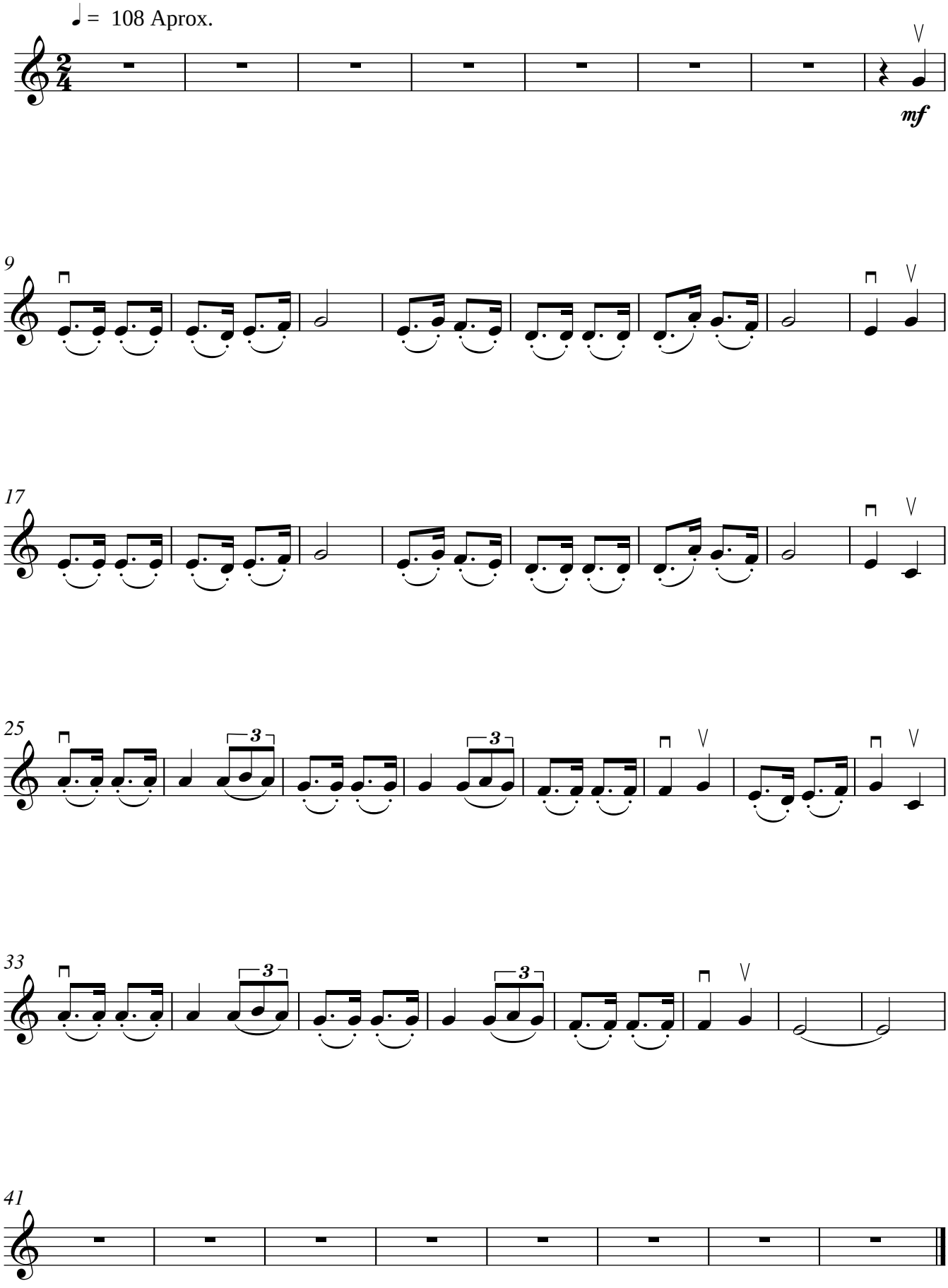

Cantinela nº 4

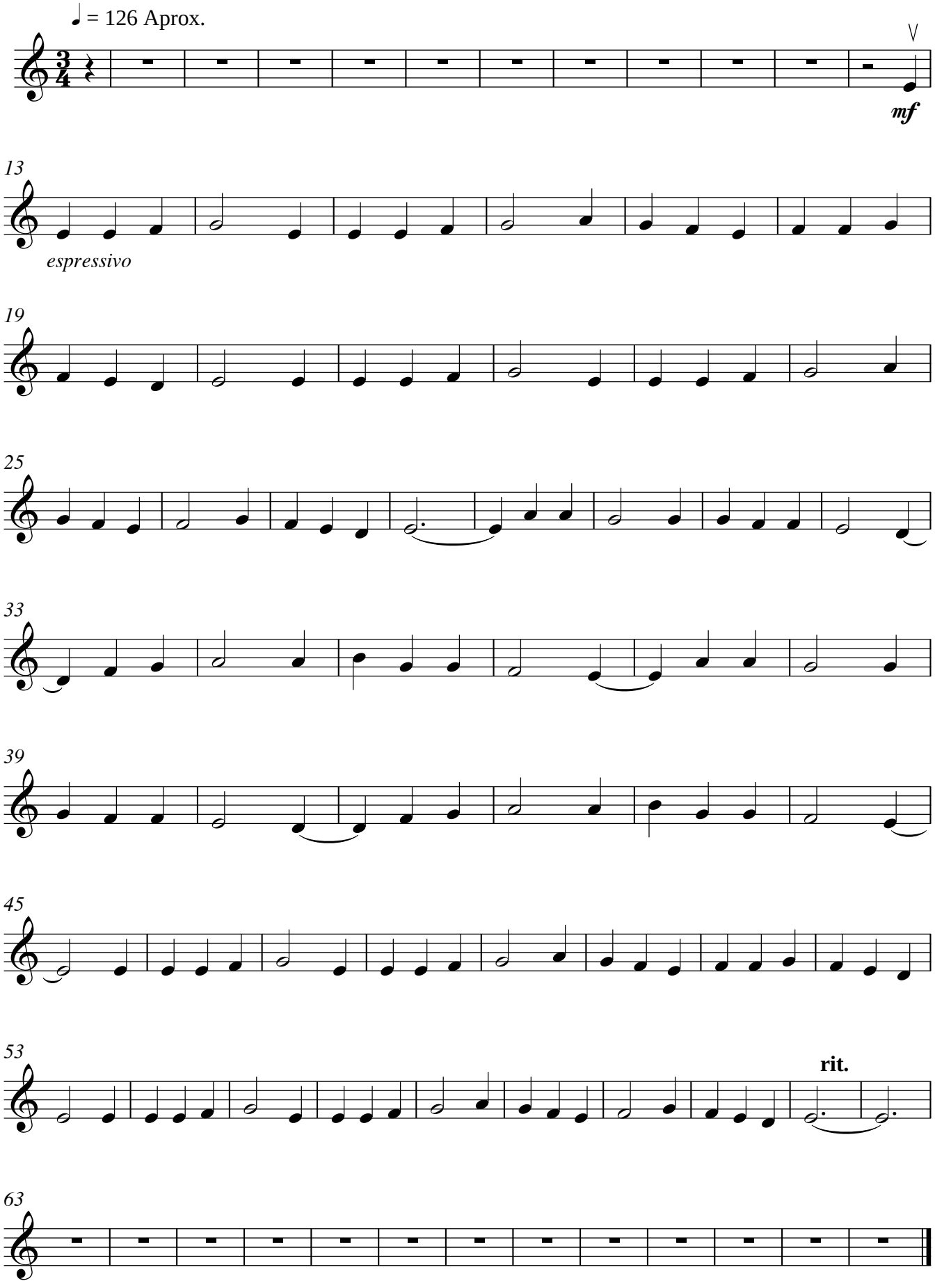

Cantinela nº 5

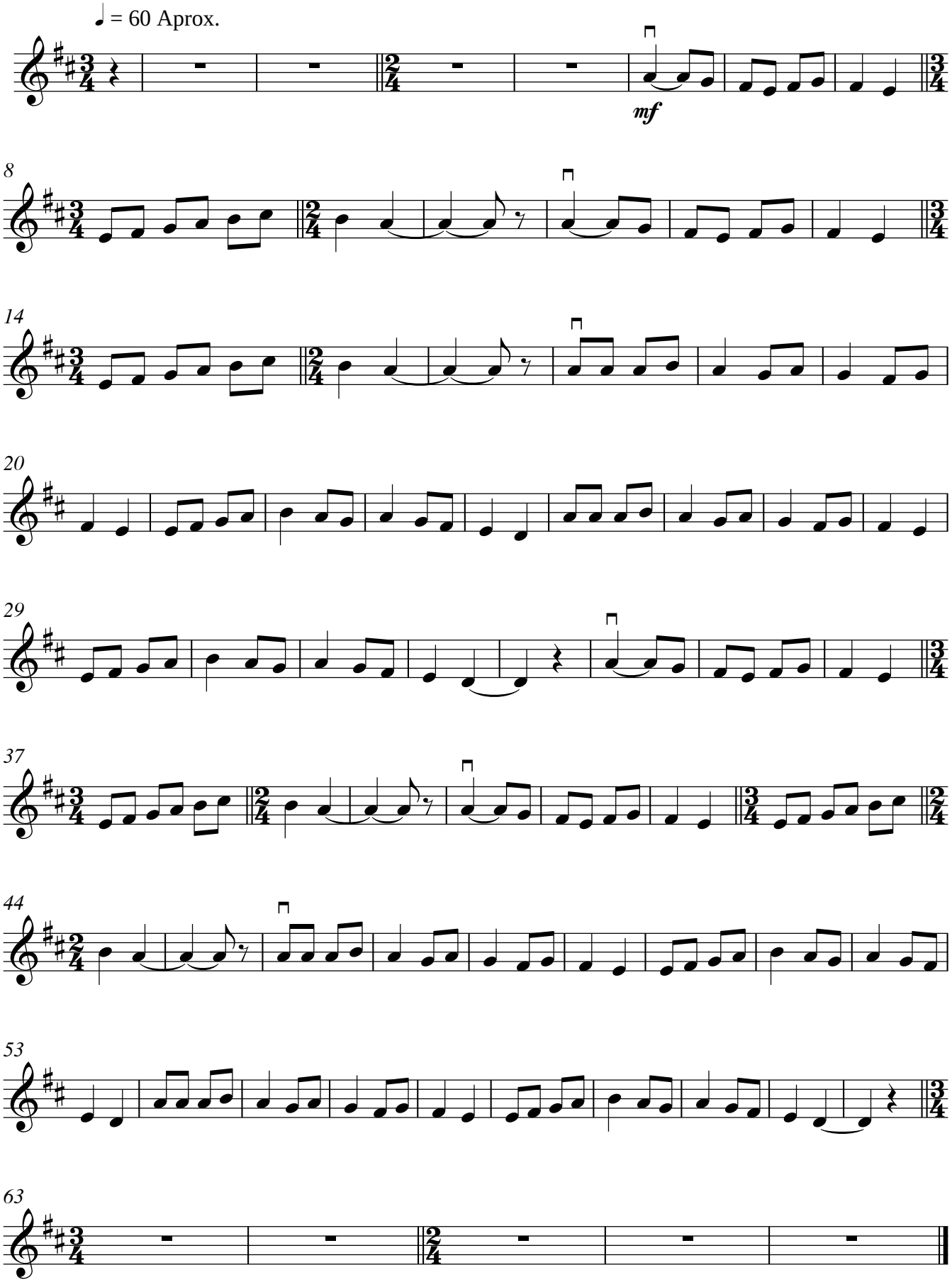

Alalá

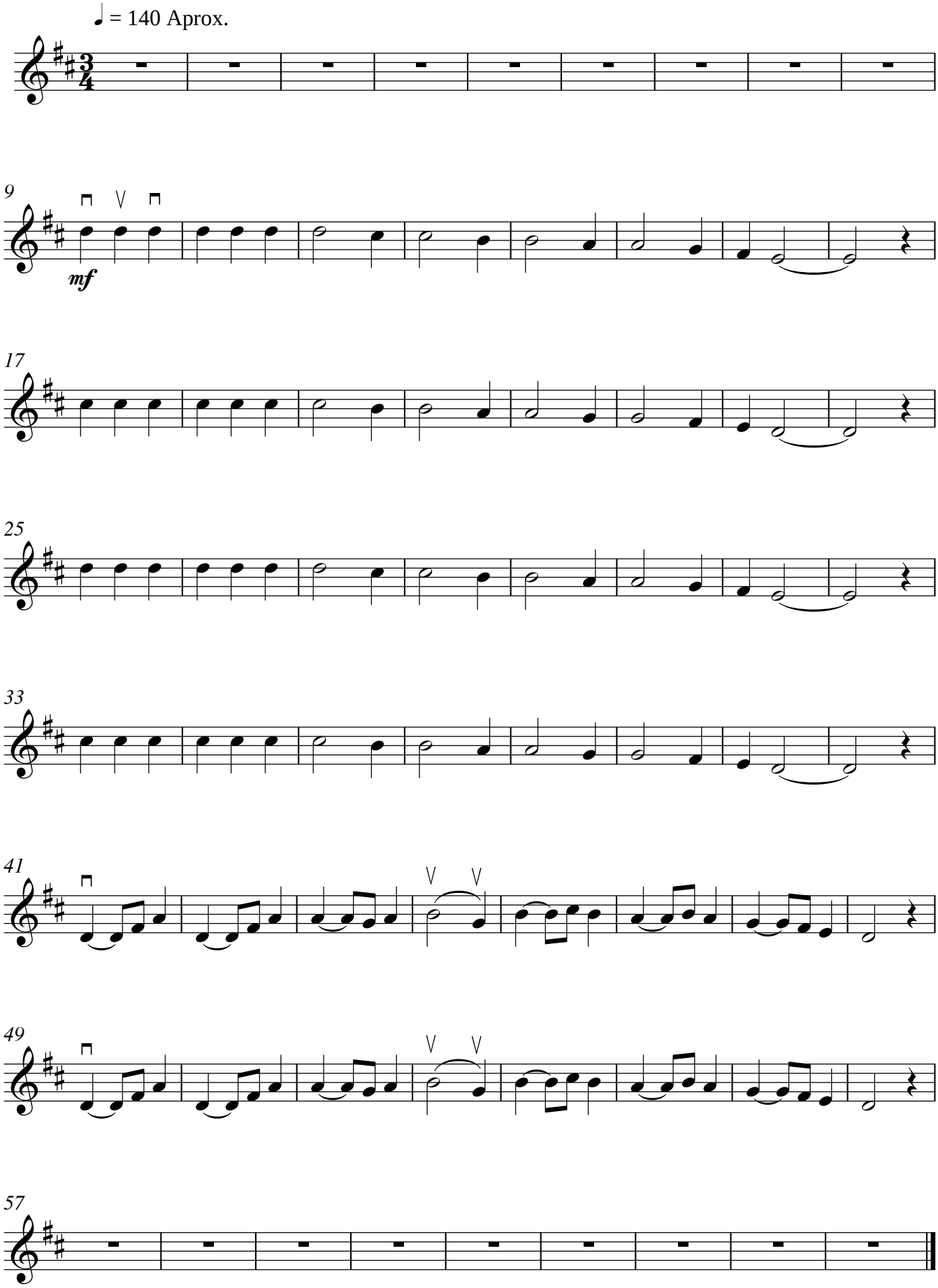

Dúas Muiñeiras

♩. = 84 Aprox.

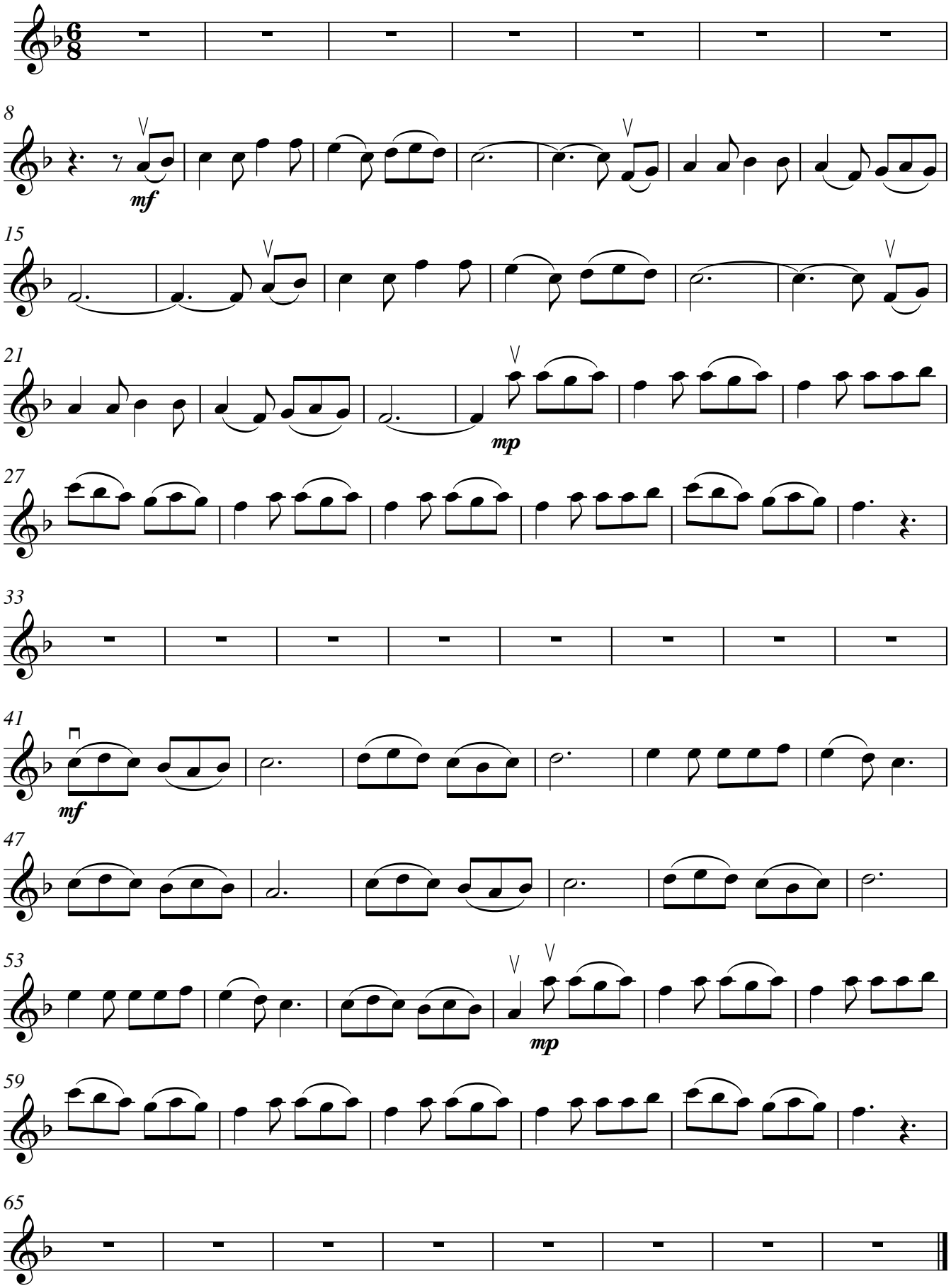

autores & textos

Índice

7	PRÓLOGO
9, 57	RIVIRIVI, RIVIROLA
10, 58	CANTO DE REIS
11, 59	TOCATIÑA
12, 60	DANZA GALEGA N.º 1
13, 61	DANZA GALEGA N.º 2
14, 62	CAMPAÍÑAS
15, 63	MARUXIÑA
16, 64	A BURRIÑA
18, 65	PANDEIRADA
20, 66	ARROLO
22, 67	FOLIADA
24, 68	TOCATA DE REIS
26, 69	DÚAS CARBALLESAS
28, 70	CANTO DE LABOR
30, 71	OS PAXARIÑOS
32, 72	CANTINELA N.º 1
34, 73	CANTINELA N.º 2
36, 74	CANTINELA N.º 3
39, 75	CANTINELA N.º 4
42, 76	CANTINELA N.º 5
46, 77	ALALÁ
50, 78	DÚAS MUIÑEIRAS

ISBN 978-84-92923-17-5

O *Cancioneiro popular galego* é a expresión sonora de máis fondura e, consecuentemente, o medio axeitado para que os estudantes de música da Comunidade Autónoma de Galicia se acheguen aos elementos esenciais do feito musical. O complemento metodolóxico *Paseniño* ideouse co propósito de que os alumnos de grao elemental da maioría das especialidades instrumentais se poidan nutrir do rico patrimonio musical galego durante o antedito proceso formativo.

Anteriormente o Consello da Cultura Galega publicou dous métodos de iniciación á técnica e interpretación pianística: *Arco da Vella* (1999) e *Raiola* (2006). Ambas as dúas obras pedagóxico-musicais tamén foron realizadas polo autor do presente libro no seu afán de que a música folclórica ocupe un lugar de honra dentro do ámbito académico.

CONSELLO
DA CULTURA
GALEGA